

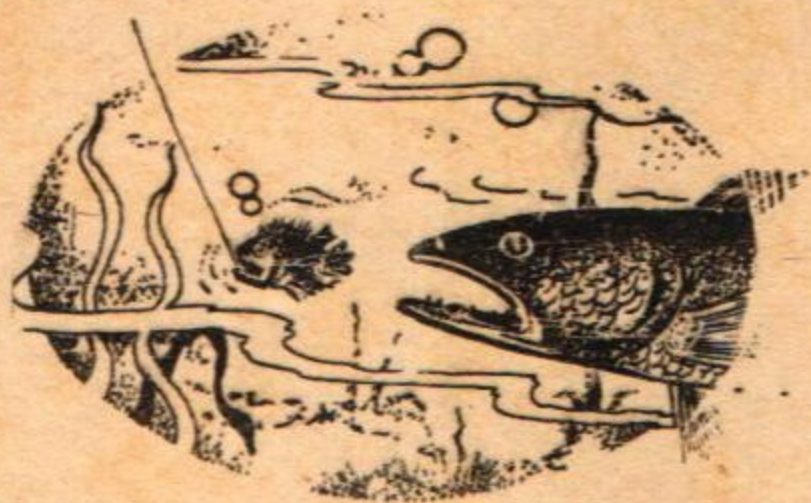
ເລື່ອງສຳລັບເຍົາວະຊົນ

ປາຄໍ້ໄລພາ

ເລື່ອງສໍາລັບເຍົາວະຊົນ

ປາຄໍ່ໂສພາ

ສາກົນກຳມິກຈຳໜ່ວຍ ສປປ. ລາວ

1978

ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ສາລະບານ

(ໂຮມເລື່ອງສຳລັບເຍົາວະຊົນ)

ເລື່ອງ	ໜ້າ
1. ປາຄໍ່ໂລພາ	1
2. ນ້ຳໃຈຂອງສົມບອງ	7
3. ປາບແມງວັນ	16
4. ເຜີ້ງຫວາຮັງ	22
5. ລ່ອງໃຫ້ຖືກທາງ	40
6. ບູກຕົ້ນໄມ້ແມ່ນຮັກຊາດ	49
7. ຈີ່ຈຽມຂີ້ຢາບ	59
8. ຕົວຕະຫຼົກອາຍ	63
9. ນວນດອມ	67
10. ແມ່ຄ້ານ້ອຍປ່ຽນໃຈ	72

ໂຮມໃຈປາ
ຕົວໄປ

ໂຮມກັບຕົນ ຫວາ .

ປາຄໍໂລພາ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ຄັງຫນຶ່ງ ບໍ່ທັນດົນທັນນານຫຍັງດອກ, ແມ່ປາຄໍໂຕ
ຫນຶ່ງສັ່ງສອນລູກໆວ່າ:

- ດຽວນີ້ ລູກທັງຫລາຍກໍແຂງແຮງ ລອບນໍ້າກໍແກ່ງ
ຫາກິນກໍພໍກຸ້ມປາກກຸ້ມທ້ອງຂອງຕົນແລ້ວ, ນັບແຕ່ນີ້ເມື່ອ
ຫນ້າ ພວກລູກຕ່າງກໍຊິໄດ້ພັດພາກຈາກກັນ ໄປທຸກທິດ
ທຸກທາງ ເພື່ອຫາລ້ຽງຊີບຕາມເສັ້ນທາງຂອງໃເມນັ້ນ, ແມ່
ເອງກໍຄຸ້ມຄອງພວກລູກບໍ່ຫລ້ອນ ເພາະມັນຫລາຍໂຕນໍາ
ກັນ, ສະນັ້ນໃຫ້ພວກລູກເຊີດຊູສະຕິລະວັງດົວ ຢ່າກິນແບບ
ບໍ່ເລືອກຈັກຫນ່ອຍຖືກເບັດເຂົາ, ຢ່າໂລບມາກໂລພາ, ຢ່າ
ເຂົ້າໄປໃນສະລັ່ງປາຂອງຄົນເຂົາເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີເຫຍື່ອ
ກິນຢ່າງອຸດົມສົມບູນ ແຕ່ອັນຕະລາຍມີຮອບດ້ານ ໃຫ້ພວກ
ລູກຈື່ຈໍາເອົາໄວ້.

ເມື່ອສັງສອນລຸກແລ້ວ ແມ່ປາຄໍກໍພາລຸກເລາະລ່ອງໄປ
ຕາມໜອງ ຕາມບຶງ ໄປຕາມທົ່ງນາ ຊຶ່ງອົງບອງໄປດ້ວຍ
ນ້ຳບາມຕົ້ນລະດູຝົນ. ປາຄໍນ້ອຍຕົ້ນເຕັມດີໃຈເພາະນ້ຳ
ມາກຫລາຍ ທົ່ງໄຫລເປັນເປັນທົ່ງຊຸບໃຈ. ພວກມັນລອບ
ເຈີດໄປທາງຊ້າຍແລ້ວກໍເຈີດໄປທາງຂວາ ແລະ ກໍສວາບ
ກິນເຫຍື່ອຢ່າງສະຫນຸກສະຫນານ. ພວກມັນມີວນ້ຳຫາ
ເຫຍື່ອໄປໄກໆ ຫລາຍເທື່ອຫລາຍເທື່ອກໍເລີຍຫລົງທາງກັບ
ເມື່ອຫາແມ່ບໍ່ຖືກ ແລະ ຫາບສາບສູນໄປມໍລະສອງສາມ
ໂຕ. ວັນເວລາຜ່ານໄປ, ປາຄໍນ້ອຍທົ່ວລອບຕິດຕາມແມ່ກໍ
ເຫລືອບໍ່ຮອດສິບ ແລະ ອີກບໍ່ຫລາຍມັດມາກໍບໍ່ເຫລືອຈັກ
ໂຕຊ້າ. ແຕ່ລະໂຕທ່ຽວຫາກິນໄປຕາມລ່າພັງໃບມັນ, ໂຕ
ຫນຶ່ງລອບຢູ່ຕາມຫ້ວຍຮ່ອງ ຄອງ ເຫມືອງ, ໂຕ ຫນຶ່ງ ຢູ່
ໜອງ, ໂຕຫນຶ່ງຢູ່ບຶງ, ໂຕຫນຶ່ງຢູ່ຕາມທ້ອງທົ່ງນາ
ແລະ ໆລໆ...

ໃນຈຳນວນພວກທົ່ງຫລົງແມ່ແຕ່ຕອນຕົ້ນໆ ນັ້ນມີປາຄໍ
ນ້ອຍໂຕຫນຶ່ງຊຶ່ງມີເກັດດຳ ອັນເປັນທົ່ງແປກຕ່າງກ່ວາຫມູ່
ໝົດເພາະອ້າຍນ້ອງທັງໝົດມີເກັດຫມ້ນ. ມັນປາຄໍເກັດ
ດຳມີວິນໜອນນ້ຳຢູ່ອ້ອມກໍເຂົ້າ, ມັນເຈືອກຊ້າຍເຈືອກ
ຂວາໄລ່ນ້ຳໜອນນ້ຳຊຶ່ງລອບເປັນບົວໆ, ບາງໂຕຫລີກໄປ

ໄກໆແຕ່ທ້າວເກັດດໍາກໍໄລ່ນໍ້າທັນ ແລະ ສວາບກິນເອົາຢາໆ
ແຊບນົວ. ກາມໄລ່ນໍ້າເຫຍື່ອໄປໄກໆ ເຮັດໃຫ້ທ້າວເກັດດໍາ
ຫລົງທາງ ແລະ ຖືກປະປ່ອຍໃຫ້ຢູ່ໂຕດດ່ຽວ ນັບແຕ່ນັ້ນ
ມາທ້າວເກັດດໍາກໍຫາກິນໄປຕາມລໍາພັງໂຕດຽວ, ລອບ
ລ່ອງໄປຕາມ ກະແສນໍ້າ ຈາກບຶງນ້ອຍ ລອບສູ່ບຶງໃຫຍ່.
ຈາກວັງຫນຶ່ງໄປສູ່ອີກວັງຫນຶ່ງ, ຫລາຍວັນຫລາຍເດືອນ
ເຂົ້າທ້າວເກັດດໍາກໍໃຫຍ່ກ້າຫນ້າເຄັ່ງຂຶ້ນ ດົນໂຕທໍ່ດ້າມ
ພ້າ, ປານ້ອຍອື່ນໆຕ່າງກໍເກງກົວ ແລະ ຫລີກຫນີໄປໄກໆ
ເພາະຢ້ານຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງທ້າວເກັດດໍາ.

ທ້າວເກັດດໍາມັກກິນຫລາຍ ກິນບໍ່ອື່ນເປັນ ສວາບກັບໆ
ຕະຫລອດມື້, ຢູ່ນໍ້າວັງນີ້ແລ້ວກໍໄອ້ອ່າວຫານໍ້າວັງຫນ້າໂດຍ
ຄິດວ່ານໍ້າວັງຫນ້າຈະສົດໃສໄຫລເປັນກ່ວາ ມີເຫຍື່ອກິນ
ຫລາຍກ່ວາ, ແຕ່ບໍ່ຄິດວ່າຈະມີໄພອັນຕະລາຍຫລາຍກ່ວາ.

ຄືນຫນຶ່ງທ້າວເກັດດໍາພົບນໍ້າໄຫລອອກມາຈາກສະຫີ
ຢູ່ແຄມບຶງ, ມັນເຊື່ອວ່ານັ້ນແມ່ນສະລັ່ງປາຊຶ່ງແນ່ນອນຈະ
ຕ້ອງມີປານິບປາໄນ, ທ້າວເກັດດໍາມັກກິນປານິບນ້ອຍແລະ
ປາໄນນ້ອຍເພາະໄລ່ສວາບໄດ້ງ່າຍ. ມັນຄິດວ່າຖ້າເຂົ້າໄປຢູ່
ໃນສະແຫ່ງນັ້ນກໍເທົ່າກັບເປັນເຈົ້າຊີວິດ, ສະຫນຸກຢູ່ສະຫນຸກ
ກິນ, ມີແຕ່ຜູ້ຢ້າເກງ. ສ່ວນຢູ່ບຶງນັ້ນຕ້ອງເປັນຮອງປາຄໍ່ໂຕ

ອື່ນໆ ທັງນັ້ນກໍ່ເຫມັນກຸຍ.

"ຊິໄປຢ້ານອັນຕະລາຍອັນໃດ, ກູເຂົ້າໄປຢູ່ໃນສະຫັບກໍ່ສຳ
ກັບແປ້ນສິ່ງຢູ່ໃນປ່າອາຟຣິກກາມີແຕ່ຜູ້ຢ້ານຊ້າດ່ວາ. ຕີ
ຫລັງ ກາກິນກໍ່ບັງໄດ້" ທ້າວເກັດດຳເວົ້າກັບໂຕເອງຢ່າງທ້າ
ທາຍ ແລ້ວກໍ່ຕັດສິນໃຈ. ມັນດິດເຕັ້ນອອກຈາກກົງແລ້ວເລືອ
ກະ ເລືອກກະສິນຂົນຄູ່ເທົ່າເຈົ້າຂອງສະປ້ານອ້ອມໄວ້. ມັນກຶ່ງ
ຕົກລົງມາຫລາຍເທື່ອແຕ່ກໍ່ບໍ່ຍອມງ່າຍໆ ຄົງບິກບິນຕໍ່ໄປ,
ໃນທີ່ສຸດມັນກໍ່ຫມັ້ນເຂົ້າສະຈົບໄດ້. ມັນພົບວ່າແປ້ນສະລັ່ງ
ປາຊຶ່ງມີປານິບຢ່າງຄັບຄັ້ງອັ້ງອໍ່. ປາໄນກໍ່ມີແຕ່ບໍ່ຫລາຍ,
ນອກນັ້ນກໍ່ມີປາຊື່ວ ປາຫມັດ ກຸ້ງ ແລະ ສັດນ້ຳອື່ນໆ.

ທ້າວເກັດດຳຫລຸບໃສ່ປານິນນ້ອຍ ແລະ ສວາບກິນ
ຢ່າງສະບາຍ ເພາະແຕ່ໃດມາ ປານິນໃນສະແຫ່ງນີ້ບໍ່ເຄີຍ
ຖືກປາຊະນິດອື່ນມາລົບກວນ ຫລື ໄລ່ສວາບກິນຈັກເທື່ອ.
ພວກມັນບໍ່ມີສະຕິລະວັງຕົວ ຈຶ່ງຕົກເປັນເຫຍື້ອຢ່າງງ່າຍ
ດາຍ. ຫລາຍເທື່ອຫລາຍເທື່ອເຂົ້າ, ປານິນໃນສະກໍ່ພາກັນ
ແຕກຕື່ນ ແລະ ຫລີກຫນີໄປໄກໆ ແຕ່ເຖິງຈະຫລີກຫນີ
ໄປໄກສ່ຳໃດກໍ່ຕາມ ປານິນໂຕຂະຫນາດທ່ຽວກໍ່ອຍລົງມາ
ແມ່ນຖືກໄລ່ນຳທັນ ແລະ ຕົກເປັນເຫຍື້ອໂຕແລ້ວໂຕຕໍ່.

ເບື້ອກິນປານິນແລ້ວ ກໍ່ຫັນມາກິນກຸ້ງ ເບື້ອກິນກຸ້ງກໍ່

ຫັນມາກິນປາຊົວ ແລະ ອື່ນໆ, ບໍ່ດົນບໍ່ນານທ້າວເກັດດໍາ
ກໍຕຸ້ຍດີພິມັນ ແລະ ໃຫຍ່ຂຶ້ນໂຕທໍ່ແຂນ. ປາຢູ່ໃນສະຫງ
ຫມິດຕ່າງກໍເກງກົວແລະ ຕ້ອງລະວັງໂຕຢູ່ສະເຫມີ, ທ້າວ
ເກັດດໍາລອບໄປທາງໃດ ປາອື່ນໆຕ້ອງຫລີກຫນີໄປໄກໆ.

ເມື່ອກິນປານ້ອຍບໍ່ເຕັມທ້ອງເຕັມໄສ້ງ່າຍ ມັນກໍຫັນມາ
ກິນປານິນປາໄນໂຕຂະໜາດສອງນ້ອ ຫລື ສາມນ້ອ, ແຕ່
ກໍຍາກແດ່ ເພາະປາໂຕຂະໜາດນີ້ຫລົບຫລີກເກ່ງ ແລະ
ໄວ, ມີຫລາຍໆ ເທື່ອມັນໄລ່ນໍາບໍ່ທັນແລ້ວກໍເລີຍຫັນມາ
ສວາບກິນປານ້ອຍໆ ທີ່ໄປບໍ່ວ່ອງບໍ່ໄວ. ຄວາມຈິງການທີ່
ທ້າວເກັດດໍາຈະກິນແຕ່ປານ້ອຍໆ ອັນມີຫລາຍຊະນິດຢູ່ໃນ
ສະນັ້ນກໍນັບວ່າເຫລືອອັນ ແຕ່ມັນຊ້າມັກໄລບມາກໄລພາ,
ກິນປານ້ອຍແລ້ວກໍບັງປາກກິນປາໃຫຍ່ກ່ວານັ້ນຕື່ມອີກ, ໄລ່
ສວາບໂຕນັ້ນໂຕນີ້ຕາມຊອບໃຈ.

ວັນຫນຶ່ງ ຫລັງຈາກກິນເຫຍື່ອອັນສົມຄວນແລ້ວທ້າວ
ເກັດດໍາກໍລອບລ່ອງອ້ອມສະ ແລະ ໄປພໍ້ປານິນໂຕຫນຶ່ງ
ຂະໜາດທໍ່ສາມນ້ອ ລອບຊ້າໆວົນໄປວຽນມາຢູ່ບ່ອນເກົ່າ.
ທ້າວເກັດດໍາລອບເຂົ້າໄປໃກ້ໆ ແຕ່ປານິນໂຕນີ້ກໍບໍ່ຫລົບ
ຫລີກໄປທາງໃດ, ທ້າວເກັດດໍາໄດ້ທ່າກໍຫລຸບເຂົ້າໃສ່ແລ້ວ
ສວາບລືດລົງທ້ອງ. ມັນຈະລອບຕໍ່ໄປ ແຕ່ໄປໄດ້ພຽງ

ຫນ້ອບດຽວກໍຮູ້ສຶກຝືດຕັ້ງ ສັງເກດມີເສັ້ນສາຍອັນໃດອັນ
ຫນຶ່ງຄາຢູ່ປາກ. ຄວາມຈິງປານິບເຄາະຮ້າຍ ສອງຕໍ່ໂຕ
ຖືກເບັດຢູ່ກ່ອນແລ້ວ. ທ້າວເກັດດໍາລອບຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້, ມັນດັບ
ເຈືອກໃຕ້ເຈືອກເຫນືອ, ຝືດໄປຝືດມາສຸດຂີດ ແຕ່ກໍບໍ່ຫລຸດ,
ດັບຈົນເຫມືອບ ເສັ້ນສາຍນັ້ນກໍຍັງຄາປາກຢູ່ ໃນທີ່ສຸດ
ມັນກໍອ່ອນແຮງ ແລ້ວກໍລອບວົນໄປວຽນມາຢູ່ບ່ອນເກົ່າ, ສະ
ພາບທຸກຢ່າງເປັນຄືປານິບໂຕທີ່ມັນໄດ້ສວາບກິນນັ້ນເອງ.

ຕອບແລງ ມີຄົນມາຍົກຄັນເບັດຂຶ້ນແລ້ວກໍເວົ້າອອກ
ມາສີດັງໆວ່າ: "ໄທ້! ໄດ້ປາຄໍ່ໄຫຍ່" ສ່ວນຄັນເບັດໂກ່ໆ
ເກືອບຫັກໂດຍມີທ້າວເກັດດໍາດິດຫາງຢູ່ບັດໆ ທີ່ສັນສາຍ
ເບັດ.

ປາຄໍ່ທີ່ເປັນອ້າຍນ້ອງຂອງປາຄໍ່ເກັດດໍາ ຍັງພາກັນ
ລ່ອງລອບຫາກິນຢູ່ຕາມຫນອງ ຕາມບຶງ ແລະ ຫ້ວຍຮ່ອງ
ຄອງເຫມືອງຕໍ່ໄປ. ພວກມັນບໍ່ມັກໄລບມາກໄລພາ, ວັນໜຶ່ງ
ຂ້າງຫນ້າພວກມັນອາດຈະໄດ້ພົບຫນ້າກັນອີກ, ແຕ່ທີ່ ແນ່
ນອນກໍຄືພວກມັນຈະບໍ່ໄດ້ພົບພໍ້ກັບທ້າວເກັດດໍາອີກເລີຍ.

ນ້ຳໃຈຂອງສົມປອງ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ທ່ານອິດສົມປອງມີເປັດນ້ອຍຫົກໄຕ ແຕ່ມາຕາຍໄຕ
ຫນຶ່ງຈຶ່ງບັງເຫລືອຫ້າ. ແມ່ເປັນຜູ້ຊຸມາໃຫ້ສົມປອງແຕ່ຕະ
ຫລາດເພື່ອລ້ຽງໄວ້ກິນໄຂ່. ສົມປອງມັກກິນຕົ້ມໄຂ່ຕອນເຊົ້າ
ກ່ອນໄປໂຮງຮຽນ.

ເປັດນ້ອຍທັງຫ້າໄຕມີອາຍຸສອງອາທິດແລ້ວ, ມັນ
ຫ້າວຫັນລອບນ້ຳແກ່ງ. ສົມປອງມັກປ່ອຍມັນລົງຫລັບນ້ຳ
ຢູ່ສະຫລັງບ້ານເປັນປະຈຳທຸກມື້ກ່ອນຈະໄປໂຮງຮຽນ. ສ່ວນ
ເວລາທີ່ຢູ່ບ້ານເຊັ່ນ: ມື້ພັກຫລືບາມເລີກຈາກໂຮງຮຽນ ສົມ
ປອງກໍເອົາສຽມຂຸດຂີ້ກະເດືອນໃຫ້ມັນກິນ, ເປັດນ້ອຍທັງ
ຫ້າມັກກິນຂີ້ກະເດືອນຫລາຍ, ເມື່ອສົມປອງເອົາສຽມໄວ້
ດິນຂຸດ ເຫັນຂີ້ກະເດືອນມັນກໍບາດກັບກິນເປັນບຸບຸງ, ບາງ

ເທື່ອ ເປັດ ສອງ ໂຕ ກໍບາດຂໍ້ກະເດືອນໂຕດຽວໂຕບຄາບໂຕ
ລະສັບແລ້ວກໍມີເປັດໂຕທີ່ສາມມາຄາບ ເອົາກາງເຄິ່ງ ດຶງ
ເອົາໄປກິນ. ສົມປອງເຫັນດັ່ງນັ້ນກໍຫົວແອ້ກໆ ແລ້ວກໍຂຸດ
ດິນຄົ້ນຫາຂໍ້ກະເດືອນຫລືແມງໄມ້ຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ຕາມພື້ນດິນ
ຕໍ່ໄປ. ບາງເທື່ອສົມປອງກໍຮູ້ສຶກຫຍຸ້ງຍາກໃນຫົວໃຈເພາະ
ພຽງແຕ່ສັບສຽມລົງດິນເປັດນ້ອຍທັງຫ້າກໍຫຸ້ມໃສ່ໂລດ ພໍ
ຖອດສຽມ ແລະ ຈະສັບລົງບ່ອນເກົ່າກໍປ້າມໄປສັບຖືກເປັດ
ນ້ອຍ, ດັ່ງນັ້ນສົມປອງຈຶ່ງໄດ້ໃຊ້ມືປັດປ່າຍມັນອອກໄປກ່ອນ
ທີ່ຈະສັບລົງເທື່ອໃຫມ່.

ເປັດນ້ອຍທັງຫ້າກິນອາຫານແກ່ງ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ, ສົມ
ປອງຮັກມັນຫລາຍ ແລະ ຫາອາຫານມາເກືອມັນບໍ່ໄດ້ຂາດ
ເຊັ່ນ: ຮຳອ່ອນ ເຂົ້າປຽນ ແລະ ຜ່າຕາມໜອງເປັນຕົ້ນ. ທຸກ
ມື້ນ້ອງນ້ອຍມັກແບງແຕ່ເປັດນ້ອຍ, ຕົນມາມີເຊົ້າຕ້ອງເບິ່ງ
ແລະ ເກືອເປັນສາກ່ອນຈຶ່ງໄປລ້າງຫນ້າ ແລະ ປັ້ນເຂົ້າເຊົ້າ
ແລ້ວໄປໂຮງຮຽນ. ເມື່ອເຫັນສົມປອງ ເປັດນ້ອຍທັງຫ້າ
ແກວ່ງຫາງດີດໆ ສະແດງຄວາມຮັກແພງ ສະ ຫນິດ ສະ
ຫນົມ ແລະ ຮ້ອງຂໍອາຫານທີ່ມັນເຄີຍໄດ້ຮັບເປັນປະຈຳ ປະ
ກົດວ່າມັນບໍ່ສຸພິດຫວັງເລີຍສົມປອງນັກມີອັນນັ້ນອັນນີ້ ໃຫ້
ເປັດນ້ອຍກິນສະເຫມີ.

ສົມປອງຮັກເປັດນ້ອຍ ແລະ ເປັດນ້ອຍກໍຮັກສົມປອງ
ເປັນຄືດັ່ງຫມູ່ເພື່ອນຮັກແພງກັນ. ແມ່ສົມປອງກໍຮັກເປັດ
ນ້ອຍ ແລະ ພາກພູມໃຈທີ່ສຸດທີ່ລູກຊາຍເອົາໃຈໃສ່ລ້ຽງ
ເກືອເປັດນ້ອຍທັງຫ້າ. ແມ່ລັກແບງສົມປອງຕອນທີ່ເກືອ
ເປັດນ້ອຍ ມັນເປັນພາບທີ່ຫນ້າຮັກ ແລະ ໄຮ້ດຽງສາຊຶ່ງ
ແມ່ເຫັນແລ້ວຮູ້ສຶກອົບອຸ່ນຊຸ່ມຊື່ນໃນຫົວໃຈທີ່ສຸດ.

ແມ່ເຄີຍເວົ້າວ່າ: "ລ້ຽງຊຸດນີ້ໄຫຍ່ແລ້ວ ແມ່ຊຶ່ງມາໃຫ້
ລ້ຽງອີກ. ລູກຊຶ່ງນີ້ໄຂ່ເປັດກິນຢ່າງບໍ່ອັນ, ເຫລືອກິນກໍຂາຍ
ແລ້ວເອົາເງິນມາຊື້ປຶ້ມຂຽນ ຊຶ່ງສໍາປາກກາສໍາຫລັບລູກເອງ
ເປັນການມັດທະຍົບຊ່ອຍຄອບຄົວຂອງເຮົາ".

ບ້ານສົມປອງຢູ່ແຄມຖະໜົນ ບາງຄັ້ງບາງຄາວເປັດ
ນ້ອຍກໍອອກຈາກບໍລິເວນບ້ານໄປຍ່າງຢູ່ກາງຖະໜົນ ສົມ
ປອງກໍອາດແລ່ນໄປໄລ່ໃຫ້ກັບຄືນ ເພາະເທິງຖະໜົນມີລົດ
ແລ່ນໄປມາເລື້ອຍໆ, ຢ້ານເປັດໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍເຖິງຂັ້ນ
ເສຍຊີວິດ. ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເປັດນ້ອຍອອກໄປນອກບ້ານ
ສົມປອງກໍສາມາດແຕະອ້ອມບ້ານ ຈົ່ງໄວ້ແຕ່ບ່ອນປະຕູສໍາ
ລັບຄົນທ່ຽວເຂົ້າທ່ຽວອອກ, ເຖິງປານນັ້ນກໍມີບາງໂອກາດ
ທີ່ເປັດນ້ອຍທັງຫ້າໄປຍ່າງທ້າທາຍຢູ່ກາງຖະໜົນໄດຍ
ອອກບ່ອນປະຕູຊຶ່ງບາງຄັ້ງມີບູລິມະສິດ. ສົມປອງເອງກໍເຄີຍ

ລມອດເລອບ.

ດິດຢູ່ຂ້າງຝາຫລັງບ້ານມີແປ້ນແຜ່ນຫນຶ່ງຊຶ່ງສົມປອງ
ໃຊ້ແປ້ນກະດາບຂຽນບັນທຶກ. ເທິງແປ້ນແຜ່ນນີ້ມີຂໍ້ຂຽນ
ບອກເຖິງມື້ທີ່ເອົາເປັດມາລ້ຽງ, ບອກເຖິງຈຳນວນເດີມ
ຂອງເປັດທີ່ນຳມາມີທຳອິດຄືເລກທົກ. ຢູ່ກ້ອງຫນ້າມີເລກ
ຫນຶ່ງພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງຫມາຍລົບ (-) ອັນສະແດງເຖິງ
ເປັດນ້ອຍຕາຍແລ້ວຫນຶ່ງໃດ ຢູ່ກ້ອງຫນ້າມີເລກທຳອິກ
ອັນແປ້ນຈຳນວນເປັດທີ່ຍັງຢູ່ທັງຫມົດໃນປະຈຸບັນ.

ເປັດນ້ອຍທັງຫ້າອ້ວນດີພິມັນ ແລະ ຫ້າວຫັນ, ແປ້ນ
ດາຣັກຕາແພງ ແປ້ນສິ່ງພູມໃຈທີ່ສຸດຂອງສົມປອງ, ບັດ
ນັ້ນມີອາຍຸຢ່າງເຂົ້າອາທິດທີ່ສື່ແລ້ວ. ແຕ່ພ້ອມໆກັນນັ້ນ
ຈຳນວນເປັດໃນ ກະດາບກໍຈະຫລຸດຈາກຫ້າເຫລືອແປ້ນສີ
ເພາະມີເລກຫນຶ່ງກ້ອງມາລົບອີກ.

ຢູ່+

ມັນແປ້ນກົດເກບທຳມະດາຂອງເລກ ແຕ່ແປ້ນເລື່ອງ
ເສົາສຳລັບສົມປອງ.

ວັນທີ່ດນັ້ນ ສົມປອງໄປທ່ຽວຫລັບນຳຫມູ່ແຕ່ເຊົ້າໃດຍ
ບໍ່ຄອບແມ່ວ່າໄປໃສ ຈົນໃກ້ຊິທ່ຽງຈິ່ງຕ່າວຄົນບ້ານ ພໍມາ
ຮອດກໍເຫັນຄົນຫມູ່ຢູ່ຕໍ່ຫນ້າເຮືອນສາມສີ່ຄົນ. ໃນຈຳນວນ
ນັ້ນມີແມ່ຂອງສົມປອງ ແລະ ລຸງແປງຊຶ່ງຢູ່ບ້ານເຫນືອສຸດ

ມີສຽງເວົ້າກັນວ່າ :

- "ເປັດນ້ອຍຂອງສົມປອງ".

- "ຢ່າງຄໍາພໍດີມັນຈຶ່ງບໍ່ເຫລືອ".

- "ເປັດນັ້ນມາບ່າງຢູ່ກາງຖະຫນົນພີ".

ລູກແຝງຫ້ວຂາເປັດຂຶ້ນໃຫ້ຄົນເບິ່ງ, ພໍມາບເຫັນດັ່ງນັ້ນສົມປອງກໍເຂົ້າໃຈທັນໃດໄລດວ່າເປັດນ້ອຍຂອງຕົນຕາຍແລ້ວ ຈຶ່ງເວົ້າຂຶ້ນຫມິດແຮງທັງຮ້ອງໄຫ້.

- "ໃຜຢ່າງເປັດຂ້ອຍ? ຕາຍແລ້ວ! ເປັດຂ້ອຍ ຕາຍແລ້ວ...".

- "ມັນພາກັນບ່າງຢູ່ກາງຖະຫນົນພີ ລູກຂີ້ລົດຖີບມາເລີຍຂະໄນະເອົາ, ຫລືກກໍບໍ່ທັນ" ລູກແຝງເວົ້າຂຶ້ນ.

- "ໂອຍ... ເປັດຂ້ອຍນ່າ, ຕາຍແລ້ວເປັດຂ້ອຍ, ເຈົ້າຕ້ອງເອົາມາໃຊ້ແທນ".

- "ຊ່າງມັນເທາະລູກ, ແມ່ຊື້ຊື້ໃຫ້ໃຫມ່ດອກ, ເປັດເຮົາຫາກໄປທ່ຽວຢູ່ກາງຖະຫນົນພີບໍ່ແດ ລົດເພິ່ນກໍຢ່າງເອົາຊັບຕ່ວາລູກເອງບໍ່ກໍາກັບມັນດີ ມີວໄປທ່ຽວຫລິ້ນກະເປັນຈັ່ງຊັບແຫລະ" ແມ່ສົມປອງວ່າ.

ລູກແຝງເຫັນສົມປອງຮ້ອງໄຫ້ກໍໃຈອ່ອນແລະ ເວົ້າຂຶ້ນອີກວ່າ:

- "ລູກຊີເອົາມາໃຊ້ແທບດອກ. ຢູ່ບ້ານລູກກໍມີເປັດນ້ອຍ
ໂຕຫນຶ່ງ ສຳດງວນ້ແຫລະ, ໄປເອົານຳລູກດງວນ້ກໍໄດ້".

ການໄສ້ເຫລັກກັບເລື້ອງລົດປຽບໄດ້ຍຸຕິລົງ ເມື່ອລູກແຝງ
ເອົາສົມປອງຊ້ອນທ້າຍລົດຖີບ ແລ່ນອອກຈາກບ່ອນເກີດ
ເຫດ ມຸ່ງຫນ້າສູ່ບ້ານຂອງລາວ, ເມື່ອໄປຮອດລູກແຝງກໍ
ເຂົ້າໄປກ້ອງຕະລ່າງເຮືອນ, ຈັບເອົາເປັດນ້ອຍທີ່ຂັງຢູ່ໃນ
ສຸ່ມອອກມາ, ຂະນະດງວກັບນັ້ນສອນເດດ ລູກຊາຍຂອງ
ລູກແຝງອາຍຸ 10 ປີ ສຳດງວກັບສົມປອງ ອອກມາແຕ່ໃນ
ເຮືອນມາບເຫັນດັງນັ້ນກໍຮ້ອງຖາມຂຶ້ນເປັນປ່ວນໆ.

- "ພໍ່ເອົາເປັດນ້ອຍເຮົາອອກມາເຮັດຫຍັງ? ຢ່າເອົາໃຫ້
ເຂົາໄດພໍ!".

- "ເອົາໃຫ້ສົມປອງນີ້ສາລຸກ, ແລ້ວເຮົາພັກເອົາໃຫມ່
ຢູ່ໂຕດງວນັ້ນເຫງົາ".

- "ບໍ່! ບໍ່ໃຫ້... ເປັດເຮົານຳ ເຮົາບໍ່ໃຫ້" ສອນເດດເວົ້າ
ທັງນ້ຳຕາພັງບ່າວ.

- "ໂຕດງວຫນຶ່ງລ້ຽງໄວ້ເຮັດຫຍັງ! ເຮົາພັກເອົາໃຫມ່
ຫລາຍໆໂຕພ້ອມກັນ. ພໍ່ປຽບເປັດເຂົາຕາຍ ຕ້ອງໃຊ້ແທບ
ເຂົາ".

- "ບໍ່ໃຫ້ ເຮົາບໍ່ໃຫ້, ຮືໆ..." ສອນເດດທັງປະຕິເສດ

ທັງຮ້ອງໄຫ້ສະອິກສະອັນ.

ລູກແຝງບໍ່ບອມຟັງສຽງຄັດຄ້ານຂອງລູກ ບອກສົມ
ປອງຊຶ່ງອຸ້ມເປັດນ້ອຍຢູ່ໃນມືໃຫ້ຂັບແຝງລົດແລ້ວທັງສອງ
ກໍຂີ່ອອກຈາກບ້ານໄປ. ສົມປອງຫລຽວຄົບຫລັງເຫັນສອນ
ເດດເອົາມືເຊັດນ້ຳຕາຮ້ອງໄຫ້ສັງສຽງດັງຂັບກວ່າເກົ່າ.
ເມື່ອໄດ້ເຫັນໄດ້ບິນດັງນັ້ນ ສົມປອງບໍ່ຮູ້ສຶກໃຈເລີຍທີ່ໄດ້
ເປັດນ້ອຍໄຕໄຫມ່ໄປແທນໄຕທີ່ຕາຍແລ້ວ ຫາກແຕ່ຮູ້ສຶກ
ຄືກັບວ່າໄປບາດແຍ່ງເອົາຂອງເຂົາມາ.

ກັບມາຮອດບ້ານ ສົມປອງຈັດການເອົາຮ່າອ່ອນປົນນ້ຳ
ໃຫ້ເປັດໄຕໄຫມ່ກິນ ສ່ວນເປັດສີ່ໄຕເຫັນດັງນັ້ນ ກໍພາກັນ
ແລ່ນມາບາດກິນເປັນຍຸບໆ, ເປັດໄຫມ່ຮູ້ສຶກຢ່າເກງເພາະ
ບໍ່ແມ່ນຖິ່ນຂອງໄຕ ກໍຫລີກຫ່າງອອກໄປ, ເມື່ອເປັນດັງນັ້ນ
ສົມປອງເລີຍຈັດຫາຮ່າໃສ່ຮາງໄຫມ່ ໃຫ້ກິນຢູ່ບ່ອນ
ຫ່າງໆ.

ສົມປອງນັ່ງເບິ່ງເປັດໄຫມ່ເປັນເວລາດົນໆ, ມັນບໍ່ຫ້າວ
ຫັນ ອາດເປັນເພາະມາຢູ່ຕ່າງຖິ່ນ ເຂົາຄິດເຫັນເປັດໄຕ
ທີ່ໄດ້ຕາຍໄປ ທັງຮູ້ສຶກເສັຍດາຍ ແລະ ອິດົບເທັມນັ້ນຖືກ
ລົດຢຽບ, ເປັດນ້ອຍໄຕນັ້ນຖືກຢຽບຢູ່ກາງຖະຫນົນ ບ່ອນ
ທີ່ລົດລາແລ່ນໄປແລ່ນມາ. ຖ້າສົມປອງເຝົ້າຮັກສາບໍ່ປ່ອຍ

ໃຫ້ມັນອອກຈາກບໍລິເວນບ້ານ ມັນກໍບໍ່ຖືກລົດຢຽບ ແຕ່
ອັນນີ້ສົມປອງໄປທ່ຽວຫລັບ, ບໍ່ເບິ່ງແຍງເປັດທີ່ແມ່ສະ
ຫລະເງິນຊຸມາໃຫ້ລ້ຽງ ມັນຈຶ່ງເກີດເລື່ອງເສຍຫາຍ ຄິດ
ໄປສົມປອງຮູ້ສຶກວ່າ ທັງຫມົດນີ້ ເນື່ອງມາຈາກຈຸດອ່ອນ
ຂອງໄຕເອງ. ເຂົາຄິດເຫັນລູກຊາຍຂອງລູງແຝງ ທີ່ຮ້ອງ
ໃຫ້ສະອັນ ດ້ວຍຄວາມເສຍດາຍ ຕອນທີ່ເຂົາເອົາເປັດນ້ອຍ
ໄຕນີ້ມາ, ມັນບໍ່ຍຸຕິທຳເລີຍ! ແລ້ວເຂົາກໍຄິດເຫັນໄຕເອງ
ຕອນທີ່ຮ້ອງໃຫ້ເສຍດາຍທີ່ເປັດນ້ອຍຖືກຢຽບ ຕາຍ ຢູ່ກາງ
ກະຫນົບ. ເຂົາຮູ້ສຶກເສຍດາຍສຳໄດລູກຊາຍຂອງລູງແຝງ
ຕ້ອງຮູ້ສຶກເສຍດາຍ ຫ້າ - ຫົກຕໍ່ທັງນີ້ກໍເພາະສອນເດດ
ນິພຽງໄຕດຽວ, ສ່ວນສົມປອງມີເຖິງຫ້າໄຕ, ຕາຍໄຕໜຶ່ງ
ກໍບັງສີ. ເມື່ອຄິດໄດ້ດັ່ງນີ້ສົມປອງກໍຕັດສິນໃຈເອົາເປັດໄປ
ສົ່ງຄືນສອນເດດ.

ຕອນແລງມາ, ສົມປອງອຸ່ມເປັດນ້ອຍໄຕນັ້ນບ່າງມຸ່ງ
ຫນ້າໄປບ້ານລູງແຝງ, ເຂົາເຫັນສອນເດດຫລັບຢູ່ກ້ອງຕະ
ລ່າງ ໃກ້ກັບສຸ່ມເປົ້າທີ່ເຄີຍຂັງເປັດນ້ອຍໄຕນີ້, ສ່ວນລູງ
ແຝງບໍ່ຢູ່ ສົມປອງຍິນເປັດນ້ອຍຄືນໃຫ້ສອນເດດ ແລະ
ເວົ້າວ່າ :

- "ເຮົາເອົາມາຄືນໃຫ້ ເຮົາມີຢູ່ຫລາຍໄຕ".

- "ຂອບໃຈ" ສອນເດດຮັບເອົາ ແລ້ວກໍເອົາຂ້າງໃສ່ສຸ່ມ
ໄວ້ຄົນ.

ສົມປອງລາກັບຄືນບ້ານ ດ້ວຍຄວາມຮູ້ສຶກສະບາຍ
ໃຈ, ມັນຄືດັ່ງໄດ້ຍົກແບກຫາບອັນຫນັກໆອອກຈາກບ່າທີ່
ເຈັບໆ ປວດໆ.

ປາບແມງວັນ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ສຽງຫົວຂອງຫມູ່ນັກຮຽນດັ່ງເປັນ ອິກ ອິກ ແອັກ ແອັກ, ເມື່ອໄມສິມຈັບຖົງປະລາດສະຕິກທີ່ເຕັມໄປ ດ້ວຍ ແມງ ວັນ ບົບສະເຫນີຕໍ່ຄູ່ປະຈຳຫ້ອງ ໃນໂອກາດເປີດບັ້ນແຂ່ງຂັນ ຜົນງານຕ້ອນຮັບວັນທີ ໒ ທັນວາ.

ມີຫມູ່ບາງຄົນເວົ້າໃສ່ວ່າ:

- " ໂຕຊີເອົາໄປຄອງເຫລົ່າໄຫ້ພໍດີເບາະ! "

- " ອຸບ... ຂດງດ! ຈົງຊຸກເອົາມາສະເຫນີ! "

ບາງຄົນກໍວ່າ:

- " ຫມູ່ຊີເອົາໄປຈົນກິນຕີ! "

ໄມສິມບໍ່ຮຽກຫວັ່ນໄຫວຕໍ່ຄຳເວົ້າໃສ່ ຂອງຫມູ່ເພື່ອນ ແຕ່ຢ່າງໃດ, ຄົງເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ຕົນເອງ ແລະ ແນ່ໃຈວ່າຜົນ ງານທີ່ເອົາມາແຂ່ງຂັນກັບຫມູ່ນີ້ ບໍ່ແມ່ນເລື່ອງໂລເລເສບ

ຫາຍອີຫຍັງ.

ເພື່ອດຽມໃສ່ສະຫລອງວັນທີ ໒ ທັນວາ ອັນເປັນວັນ
ຊາດ ຄູ່ປະຈຳຊຸມຂອງໄມສິມໄດ້ບອກນັກຮຽນວ່າໃຫ້ເອົາຜົນ
ງາມ ອັນໃດອັນຫນຶ່ງທີ່ນັກຮຽນໄດ້ເຮັດຂຶ້ນໃດບົດນຶ່ງເອງມາ
ແຂ່ງຂັນເປັນການເພີ່ມເຕີມບອກຈາກການຮຳຮຽນຫຍັງ ສີ
ແລະ ວຽກງານພາຍໃນໂຮງຮຽນ. ນັກຮຽນຕ່າງກໍນຳເອົາຜົນ
ງາມຂອງຕົນຈາກການປະດິດຄິດແຕ່ງເອງ ມາສະເໜີ
ຄົນລະຢ່າງເຊັ່ນ: ເຄື່ອງຫຍິບແສວ, ໜ້ໍ້ແລະ ງົວຄວາຍທີ່
ປັ້ນດ້ວຍດິນ ເກີບໄມ້ ເບ້ຍໝາກໄມ້ຕ່າງໆ ຫົວເຜືອກ ຫົວ
ມັນແລະອື່ນໆ.

ສ່ວນໄມສິມມີສິ່ງມາສະເໜີແປກປະຫລາດກ່ວາຫມູ່
ຮຽກສຽງຫົວໄດ້ຫລາຍກ່ວາຫມູ່ ນັ້ນຄືຖືງປະລາດສະຕິກ
ຂາຫມາດທ່ຽງໂອລຽງເຕັມໄປດ້ວຍແມງວັນທີ່ຕາຍແລ້ວ.

ບໍ່ວ່າແຕ່ນັກຮຽນດ້ວຍກັນທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈໃນຈຸດປະສົງຂອງ
ໄມສິມ ແມ່ນແຕ່ຄູ່ປະຈຳຫ້ອງກໍແປກໃຈ ແລະ ເຮັດຫນ້າ
ສີຫົວໆວາດໃດວາດຫນຶ່ງ. ຄູ່ບອກໃຫ້ໄມສິມຊື່ແຈງຕໍ່ຫມູ່
ຟັງກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງສິ່ງທີ່ຕົນ
ເອົາມາແຂ່ງຂັນກັບໝູ່.

ໄມສິມຢືນຢູ່ຕໍ່ຫນ້າຫ້ອງໃກ້ ກັບກະດານດຳ ແລ້ວເວົ້າ

ຂຶ້ນດ້ວຍທ່າທາງເຄັ່ງຂຶ້ນວ່າ:

- ສິ່ງທີ່ເຮົາເອົາມາແຂ່ງຂັນກັບຫມູ່ນີ້ບໍ່ບອກໃຜກໍຮູ້ຢູ່ແລ້ວວ່າແມ່ນຫຍັງ; (ຫົວ)... ແຕ່ທີ່ຫມູ່ຫົວຂັ້ນ ກໍເພາະບໍ່ຮູ້ຄວາມໝາຍຂອງມັນ. ນີ້ແມ່ນຜົນງານ ຂອງ ເຮົາ ຕະຫລອດຫນຶ່ງອາທິດ. ເພິ່ນເວົ້າກັນວ່າບຸງຮ້າຍກ່ວາເສືອ ແຕ່ເຮົາຂໍເວົ້າວ່າແມງວັນຮ້າຍກ່ວາສິ່ງ. (ສຽງຫົວດັງກ່ວາເກົ່າ).

ແມງວັນເປັນຕົວການນໍາພະຍາດ ມາຕິດແປດກັບຄົນເຮັດໃຫ້ຄົນເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍ ແລະ ຕາຍມາຫລາຍຕໍ່ຫລາຍແລ້ວ. ມັນບິນໄປຕອນຂອງເນົ່າ, ຕອນອາຈົມ, ຂໍ້ຫມູ່ຂໍ້ໜາ, ຕອນທົ່ວທົບແລ້ວກໍບິນໄປຕອນອາຫານການກິນຂອງເຮົາ. ຕົນຂອງມັນຫນ້າແຫລະສໍາຄັນ, ເມື່ອໄດ້ຕອນຂອງເປື້ອນແລ້ວ ມັນກໍບິນເວີນໄປຫາຖ້ວຍອາຫານ ຂອງເຮົາ ເອົາຕົນເປື້ອນໆນັ້ນຈຸ່ມລົງຖ້ວຍແກງ ປານວ່າເປັນບ່ອນຊໍາລະລ້າງສ່ວຍຂອງເປື້ອນອອກ ຈາກ ຕົນ ຂອງ ມັນ. ເວົ້າມາແລ້ວຂັດງຸດ!.

ບອກຈາກມີສິ່ງເປື້ອນເປີຢູ່ຕາມຕົນ ຕາມຂາຂອງມັນ ແລ້ວຍັງມີແມ່ພະຍາດນໍາອີກ. ເມື່ອເຮົາກິນອາຫານທີ່ຖືກແມງວັນຕອນ ເຮົາກໍກິນເອົາແມ່ພະຍາດລົງໄປນໍາ, ມີພະ

ບາດຫລາຍຢ່າງທີ່ເກາະຫ້ອຍ ຫລື ຫມັ້ນຢູ່ນໍ້າໄຕແມງວັນ
ເຊັ່ນ : ພະບາດເຈັບທ້ອງ, ເຈັບຕາ, ປອດແຫ້ງ, ໄຂ້ທໍ່ລະ
ພິດ ແລະ ອື່ນໆ.

ແມ່ພະບາດມັນ ໄຕນ້ອຍຫລາຍ ຈົນເຮົາເບິ່ງບໍ່ເຫັນຖ້າ
ໃຊ້ກ້ອງຈຸລະທັດເບິ່ງ ຈະເຫັນເປັນຍຸບໆ ຄື ຫນອນເຈາະ
ຊາກຫມາເບົ້າ. ພະບາດເຫລົ່ານີ້ ເຮັດໃຫ້ຄົນຕາຍມາ
ຫລາຍຕໍ່ຫລາຍແລ້ວ. ປີກາຍນ້ອຍໆຂອງເຮົາຄົນຫນຶ່ງກໍ
ຕາຍຍ້ອນເປັນທ້ອງຂ້າກ. ເຮົາສຸດແສນເສຍໃຈ ແລະ ຄຽດ
ແຄ້ນທີ່ສຸດ. ກະແມ່ນຄຽດແຄ້ນໃຫ້ແມງວັນຫນ້າລະ! ເຮົາ
ໄດ້ອ່ານ ປັ້ມເຫລັ້ມຫນຶ່ງ ທີ່ເຜີຍແບເຖິງໄພພິບັດ ທີ່ມາ
ຈາກແມງວັນ.

ເຮົາມາຮູ້ຄວາມຈິງວ່າ ແມງວັນເປັນຕົວກາຍສໍາຄັນທີ່
ນໍາເອົາພະບາດມາຕິດແປດໃສ່ຄົນ ເພາະແມງວັນພົວພັນ
ຕິດແທດກັບຄົນທຸກວັນ, ມັນຢູ່ຕາມເຮືອນຕາມຊານ ໄປ
ເຮືອນໃຜກໍເຫັນແມງວັນ ເຂົ້າໄປໃນປ່າກໍພົບເຫັນແມງວັນ.

ແມງວັນໄຕແມ່ນ້ອຍໆໄຂ່ຊຸດຫນຶ່ງໄດ້ ໑໕໐ ຫນ່ວຍ,
ໃນຊີວິດຫນຶ່ງແມງວັນໄຂ່ໄດ້ຫົກຊຸດ ໄຕທີ່ຍິນທໍ່ສຸດນັ້ນມີອາ
ຍຸ ໒໐ ມື້.

ແມງວັນມັນໄຂ່ໃສ່ຂອງເບົ້າເຫມັ້ນ ໄຂ່ແລ້ວກໍປ່ອຍປະ

ລະເລີຍ ບໍ່ເອົາຫົວຊາເບິ່ງແຍງພັກໄຂ່. ຖ້າໄຂ່ຕອນເຊົ້າ
ພໍຮອດແລງມາໄຂ່ກໍກາຍເປັນຫນອນໄດ້ຫຍຸບໆ ອາໄສກິນ
ຂອງບຸດຂອງເນົ້າຫນ້າເລີຍ. ເປັນຫນອນຢູ່ ກໍ ມີກໍຫນ້າລົງ
ດິນ. ເພື່ອ "ເຂົ້າກັບ" ຢູ່ໃນປີ້ແຂງ, ເວລາເຂົ້າກັບນັ້ນບໍ່ມີ
ເຫນັງດີໆ ບໍ່ກິນຫຍັງ ແຕ່ຮ່າງກາຍກໍຂະຫຍາຍຕົວປ່ຽນ
ຈາກຫນອນເປັນແມງວັນອ່ອນ. ເຂົ້າກັບໄດ້ສາມມື້ກໍຫນ້າ
ອອກຈາກປີ້, ພໍປົກກ້າຂາແຂງກໍບິນເວີນໄປຊອກກຸ່ມຂອງ
ເນົ້າເຫມັ້ນ, ສືບຕໍ່ມູນເຊື້ອມັກເປື່ອນເປືອ້ເມ່ນັ້ນຕໍ່ໄປ.

ລອງມາຄິດໄລ່ເບິ່ງວ່າ ແມງວັນໂຕຫນຶ່ງໄຂ່ໄດ້ ໑໕໐
ຫນ່ວຍ ໄຂ່ ໖ ຊຸດ, ກໍເປັນຈຳນວນ ໙໐໐ ຫນ່ວຍ ໄຂ່ຈຳ
ນວນນີ້ກາຍເປັນແມງວັນ ໙໐໐ ໂຕ. ເຮົາເວົ້າແລ້ວວ່າ
ແມງວັນຮ້າຍກ່ວາສິ່ງ ມີແມງວັນ ໙໐໐ ໂຕກໍຄືວ່າມີສິ່ງ
໙໐໐ ໂຕ ຢູ່ໃນຄຸ້ມບ້ານເຮົາ, ດັ່ງນີ້ຊີວິດຄົນເຮົາຈະຕົກຢູ່ໃນ
ອັນຕະລາຍສ່ຳໄດ້!

ໃນຖົງນີ້ເຮົານັບບໍ່ໄດ້ດອກວ່າມີ ຈຳນວນທ່ຳໄດ ແຕ່ເຮົາ
ຄິດວ່າກຳຈັດນັ້ນໄດ້ຫນຶ່ງໂຕ ແມ່ນປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ ແມງວັນ
ເກີດໄດ້ອີກ ໙໐໐ ໂຕ. ເຮົາເອົາເວລາເລີກຈາກໂຮງຮຽນ
ຊອກຕີແມງວັນ, ໄປໃສກໍຈັບໄມ້ຕີແມງວັນຕິດໄມ້ຕິດມືໄປນຳ
ເຫັນແມງວັນແມ່ນຢູ່ລ້າໆບໍ່ໄດ້ ຕ້ອງຟາດຕັບໂລດ. ເຮົາບໍ່

ໄດ້ເຮັດຜົນງານດ້ານອື່ນໆ ຈຶ່ງຂໍເອົາແມງວັນ ທີ່ເຮົາຂ້າ
ຕາຍນີ້ມາແຂ່ງຂັນກັບຫມູ່. ຂໍສຸດຄໍາຊຸແຈງພຽງທໍ່ນີ້.

ພໍເວົ້າສຸດ ຫມູ່ກໍດີບມີດັ່ງສະໜັບໜູ່ທ້ອງ, ມີສຽງຫນຶ່ງ
ດັ່ງຂັບທ່າມກາງສຽງອື່ນກະທົບກວ່າ:

- "ຍົກໃຫ້ເປັນຜົນງານເດັ່ນກ່ວາຫມູ່!".

ຄູປະຈຳທ້ອງຍັ້ມຫົວ ແລ້ວກ່າວຊົມເຊີຍໄມສົມດ້ວຍ
ຄວາມຈິງໃຈ ແລະ ບອກວ່າປາກໃຫ້ນັກຮຽນທຸກຄົນເຮັດ
ຄືທ້າວໄມສົມ ຄືຊ່ອຍກັນກໍາຈັດແມງວັນຕີມັນຕາຍຢ່າງ
ຫນ້ອຍມີລະຫ້າຫລືສິບໂຕກໍບັງດີ.

ການແຂ່ງຂັນຜົນງານດ້ອນຮັບວັນທີ ໒ ທັນວາໃນທ້ອງ
ຂອງໄມສົມເປັນໄປຢ່າງພົດພັນ. ໄມສົມໄດ້ເປັນຕົວເດັ່ນຄົນ
ຫນຶ່ງໃນຈຳນວນສອງສາມຄົນພາຍໃນທ້ອງຮຽນ ບໍ່ດົນໃນ
ໂຮງຮຽນປະຖົມແຫ່ງນີ້ກໍມີແຕ່ຜູ້ເວົ້າເຖິງຊື່ໄມສົມ ແລ້ວກໍ
ມີນັກຮຽນ ພາກັນເຮັດໄມ້ຕີແມງວັນ ຢ່າງເປັນຂະບວນ.
ພວກເຂົາເອົາໄມ້ຕີແມງວັນຕິດມືໄປນຳ, ບໍ່ວ່າໄປໂຮງຮຽນ
ຫລືບ່ອນນັ້ນບ່ອນນີ້ ແມ່ນຈັບໄມ້ຕີແມງວັນໄປພ້ອມ ຄື
ດັ່ງຄົນຈັບໄມ້ຄ້ອນ ເວລາລົງເຮືອນ, ເມື່ອເຫັນແມງວັນ ກໍ
ຟາດໂລດ, ບາດຖືກ, ບາດບໍ່ແຕ່ສ່ວນຫລາຍແມ່ນຖືກໄປຯ!
ແມງວັນມຸ່ນອັບບັບຫລືບໍ່ກໍດຸນແດັດແດັດແລ້ວກໍຕາຍ.

ເຜິ້ງຫວາງຮັງ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ບ້ອຍແຕ່ອ້າຍຄຳສູນລົງເຮືອນໄປ ບ້ອງບ້ອຍບຸນລຸນກໍ
ສູນຂຶ້ນວິດໆ ດຶງສາຍກັບຕຸບຫລັບດັງຕັບໆ ຄິດປາກເອົາ
ກ່ອນຫົນໃສ່ແລ້ວບິງອັນໃດອັນຫນຶ່ງໃຫ້ມັນສົມໃຈແຕ່ກໍອິດ
ໃຈໄວ້ເພາະເກງໃຈແມ່ທັນໆຢູ່ເຊບເຮືອນເບື້ອງເຫນືອ. ບຸນ
ລຸນເກີດອາການບໍ່ພໍໃຈກໍເພາະຜູ້ແປ້ນອ້າຍ ຊຶ່ງຮັບໜ້າທີ່
ແປ້ນຫົວໜ້າກອງຫລອນປະຈຳບ້ານ ບໍ່ໃຫ້ໄປຮ່ວມນຳໃນ
ການຈະບທຳລາຍກວາດລ້າງພວກປະຕິການທຳມາເຄືອນ
ໄຫວໃນຂົງເຂດບ້ານນາແປ້ນ. ບຸນລຸນອາຍຸ ໑໒ ປີ ທ່ານ
ຍັງບ້ອຍເກີນໄປທີ່ຈະສູ້ຮົບຕົບຕີກັບພວກປະຕິການ.

ກ່ອນລົງເຮືອນໄປ ອ້າຍຄຳສູນໄດ້ເວົ້າໃສ່ວ່າ :

- " ຫົວທ່ານາກຕ້ອງນີ້! ມັນຊື່ໄປເຮັດຫຍັງເຂົາໄດ້".

ຄໍາເວົ້າອັນນີ້ເຮັດໃຫ້ບຸນລຸນເຈັບໃຈ ເພາະມັນເປັນການ
ຖືກຫົ່ມກັບ. ຫາວ່າເດັກນ້ອຍສໍາບຸນລຸນຈະບໍ່ມີສາມາດຈັກ
ເມັດທີ່ຈະລົງໂທດຫລັດບໍ່ສຸບສັດຕູ.

- " ບໍ່ແມ່ນຊືເອົາແຕ່ປືນຍິງຫົວມັນໄດ້, ໃຊ້ກັບຕຸນນີ້
ຍິງໃສ່ແກ່ນຕາມັນກໍແຈບຕໍ່ວາ " ບຸນລຸນຈົມມຸມໆ. ເຫັນ
ລູກຊາບນ້ອຍສະແດງອາການບໍ່ພໍໃຈ ຜູ້ເປັນແມ່ອິດບໍ່ໄດ້
ເລີຍເວົ້າຂບວ່າ,:

- " ໃຈລູກນະເກ່ງຫລາຍ ແມ່ພູມໃຈອີຫລີທີ່ມີລູກ
ຊາບໃຈກ້າໃຈເດັດ ແຕ່ວ່າລູກຍັງນ້ອຍ ອ້າຍບໍ່ໃຫ້ໄປນໍາກໍ
ເຮັດວຽກອັນອື່ນແທນໄດ້. ລູກໄດ້ຍິນຕໍ່ວ່າ ຄວາຍຂອງໄທ
ບ້ານເຮົາເສຍໄປສອງໂຕແລ້ວສອງອາທິດມານີ້. ບໍ່ມີເສືອ
ຫລືອີຫຍັງມາກັດມັນດອກ. ແມ່ນພວກປະຕິການຫັນລະ,
ພວກມັນມາເຄື່ອນໄຫວຢູ່ເຂດນີ້ ເມື່ອບໍ່ມີຫຍັງຊີກິນກໍລັກ
ງົວລັກຄວາຍໄທບ້ານເຮົາຂ້າກິນ. ຄວາຍເຮົາກໍຫລາຍ, ພໍ
ກັບອ້າຍເຈົ້າເບິ່ງບໍ່ຫລໍ່ອນດອກ ເພາະທັງໄຖນາທັງເຮັດ
ຫນ້າທີ່ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ. ດັ່ງນັ້ນໃຫ້ລູກກໍາກັບລ້ຽງ
ຄວາຍດີໆ ດອນທີ່ຍັງພັກໂຮງຮຽນຢູ່ນີ້. ບໍ່ແມ່ນປ່ອຍເອົາ
ແຕ່ມັນຊື່ໄປ, ຄໍາມາກໍບໍ່ເຫັນແຫລ່ງ ຈັ່ງຊຸມບໍ່ໄດ້, ຈັກ
ໜ່ອຍເຂົາລັກເອົາຄວາຍໄປຂ້າກໍຊື່ບໍ່ຮູ້ເມື່ອຊ້າ".

- " ບັກໃດມາລັກບໍ່ໄດ້ດອກແມ່, ລູກຊິເອົາກັບຖູບບິງ
ຫົວມັນ".

- " ຄັນລູກທັນໄດ້ບິງມັນລະດີ, ຢ້ານລູກບໍ່ຮູ້ເມື່ອ, ບໍ່
ທັນເຫັນຊາດອກດອນເຂົ້າມາລັກ".

- " ລັບລອງນະແມ່ ບໍ່ມີໃຜມາລັກໄດ້ດອກ, ລູກກໍາ
ກັບຢ່າງໃກ້ຊິດ".

- " ສໍາພັນຊຸບ ບັກເຖິກນ້ອຍເຮົາຈິ່ງບໍ່ກິນເຂົ້ານາ
ລຸງແທ່ງຫມົດໄປຕັ້ງເຄິ່ງໄຮ່ນ້ " ແມ່ເວົ້າເບຍ.

ເມື່ອຖືກນໍາທັນ ບຸນລຸນຫົວແຮະແຮະ ແລ້ວເວົ້າສຽງ
ຄ່ອຍລົງ.

- " ເທື່ອດຽວນັ້ນລະແມ່, ເຜີຫນ້ອຍດຽວບັກເຖິກນ້ອຍ
ຫລອບລົງກິນເຂົ້ານາລຸງແທ່ງ ເລີບສັ່ງສອນມັນຈົນໄມ້ແສ້
ຫັກຄາມີ".

- " ຢ່າໄປຕີມັນໃພດຫລາຍ, ມັນເປັນສັດເດບລະສາບ
ບໍ່ຮູ້ຫຍັງ ຄວາມຜິດຢູ່ນໍາຜູ້ລ້ຽງຜູ້ຮັກສາມັນພໍ. ນັ້ນລະສໍາ
ພໍອ້າຍຄໍາສູນບໍ່ໃຫ້ໄປນໍາ ຂອງວ່າຮັກສາຄວາຍກໍບໍ່ກຸ້ມ
ປ່ອຍໃຫ້ມັນໄປກິນເຂົ້ານາຂະເຈົ້າ".

- " ຕໍ່ໄປ, ລູກລັບລອງບໍ່ເລີ່ມເລີ່ປະປ່ອຍໃຫ້ຄວາຍລົງ
ກິນເຂົ້ານາອີກ ຊື່ກໍາກັບດີໆ ແມ່... ມັນເປັນນໍາບັກຈ່ອຍ

ກັບບັກແຕ້ມ ຊວນໄປຍິງເຜິ້ງຢູ່ປ່າຫົວນາ. ເຜິ້ງຮັງບັກ
ໃຫຍ່ແມ່, ພວກລູກພາກັນເອົາກັນຕຸບຍິງ ເບິ່ງແມ່ມັນບິນ
ເວັ້ນຊອກຫາຜູ້ໄປກຸກກວນ ພວກລູກພາກັນຫມບຢ່າພ່ຳ
ໄມ້ເກືອບບໍ່ຫັນໃຈ ເຜິ້ງມັນເລີຍບໍ່ເຫັນ, ຄັນບໍ່ຊຸບແລ້ວຖືກ
ມັນໄລ່ຕອດບໍ່ເຊົາງ່າຍໆ". ບຸນລຸນເວົ້າສຽງດັງຂັ້ນເພາະ
ດັບເດັບໃນເລື່ອງການຍິງຮັງເຜິ້ງ.

- " ເຊົາເດີບາດນີ້ຢ່າໄປກວນມັນອີກ ເຂົາວ່າມັນໄລ່
ຮອດໃສຮອດຫັນໃດ ຕາບບ້ອນຖ້າມັນໄດ້ຕອດຫລາຍໃດ".

- " ພວກລູກຍິງດັງຫລາຍໆເທື່ອຊິໃຫ້ຮັງມັນຕົກລົງ
ແລ້ວເອົານ້ຳເຜິ້ງມາກິນ ແຕ່ກໍບໍ່ຕົກຈັກເທື່ອ, ເບິ່ງແມ່ມັນ
ຫຸ້ມເປັນຍຸບໆຖືກຍິງບາດໃດມັນພາກັນບິນເປັນວຸ້ນໆອ້ອມ
ຮັງ ລາງໃຕບິນໄປໄກໆ ຄືຈັງວ່າໄປລາດຕະເວນນັ້ນແຫລະ
ແມ່".

- " ມັນຮັກ ແລະ ຫວງແຫວນຮັງຂອງມັນປານຊີວິດ
ຈິດໃຈ ແລະ ພ້ອມເທົ່າຈະສະຫລະຊີວິດເພື່ອປ້ອງກັນ. ຖ້າ
ມັນເຫັນພວກລູກຈັງໃດມັນກໍຫຸ້ມມາໃສ່ໂລດ, ມັນມີຄວາມ
ສາມັກຄີກັບດີທ່ານສຸດ ມີການຈັດຕັ້ງທັກກແນ່. ແມ່ວ່າຖ້າ
ບ້ານເຮົາ ຫລື ປະເທດເຮົາມີຄວາມສາມັກຄີດັງຫມູ່ເຜິ້ງ
ແລ້ວ ເດັດຂາດບໍ່ມີສັດຕູຈະມາທຳລາຍມ້າງເພໄດ້, ໃຫ້

ໃຫ້ລູກເອົາແບບຢ່າງໂຕເຜິ້ງເດີ".

- " ກະຈັງຊຸບລະແມ່ ລູກຈັງປາກໄປນໍາອ້າຍສູບຕໍ່ສູ້ ກັບປະຕິກາມ".

- " ມັນຫນ້າທີ່ໃຜລາວລູກເອີບ. ຢ່າງໂຕເຜິ້ງກໍມີກາມ ແບ່ງປັນຫນ້າທີ່ກັນ ແລະເຮັດວຽກຕາມຫນ້າທີ່ໃຜມັນ. ເຜິ້ງຮັງຫນຶ່ງມີຢູ່ສາມຊະນິດຄື: ແມ່ໄປຊຶ່ງມີພຽງຕົວດຽວ ມີຫນ້າທີ່ແຕ່ອອກໄຂ່, ເຜິ້ງໂຕແມ່ຫລືເອີ້ນກັນວ່າເຜິ້ງກໍາ ມະກອນ ມີຫນ້າທີ່ໄປຊອກຫານໍາຫວານ ທັງເປັນທະຫານ ຮັກສາຮັງ ແລະ ເຮັດວຽກກໍາມະກອນອື່ນໆ, ໄລ່ດອດຄົນ ແກ່ງໆ ກໍແມ່ນເຜິ້ງໂຕແມ່ນີ້ແຫລະ...".

- " ແທ້ວະແມ່! ລູກຄິດວ່າແມ່ນໂຕຜູ້ຊຸບດອກ".

- " ເຜິ້ງໂຕຜູ້ນັບເປັນເຜິ້ງທະຫານຂ ໂຍຍ ບໍ່ເຮັດຫນ້າ ທີ່ປ້ອງກັນ, ບໍ່ເຮັດວຽກອອກແຮງງານ ມີແຕ່ບົວລະບັດ ແມ່ໄປຕາຍກໍໄວກ່ອນຫມູ່. ເຜິ້ງໂຕຜູ້ນັບຈໍານວນບໍ່ເຖິງ ພັນ, ສ່ວນເຜິ້ງໂຕແມ່ຫລືກໍາມະກອນນັບໃນຮັງຫນຶ່ງນັບຈໍາ ນວນເຈັດຫາແປດຫມື່ນໂຕ. ເຜິ້ງກໍາມະກອນເຮັດຫນ້າທີ່ ຫລາຍຢ່າງຄື: ຫານໍາຫວານຕາມເກສອນດອກໄມ້ມາລ້ຽງ ລູກທີ່ຍັງເປັນດ້ວງຢູ່, ເຮັດຫວນໍາເຜິ້ງ ເຮັດຂໍເຜິ້ງ, ເຮັດ ຫນ້າທີ່ປ້ອງກັນ ເຮັດກະໂຕຮັງເຜິ້ງເອງ ແລະ ເຮັດທຸກສິ່ງ

ທຸກຢ່າງໃຫ້ຊີວິດພາຍໃນຮຽງເຜິ້ງເດີນແມ່ນແລ່ນສະ ດວກ.
ກັນມັນມີໄລແຫລມຄືເຂັ້ມ ແລະ ມີພິດ. ເວລາມັນຕອດນັ້ນ
ມັນໃຊ້ໄລຢູ່ກັນແທງ ຖ້າບໍ່ມີໄລກໍຕອດບໍ່ເຈັບ. ເຜິ້ງກໍາມະ
ກອນນ້ອາຍບົບຮອດຫົກເດືອນຖ້າເປັນຍາມໜາວແຕ່ຍາມ
ຮ້ອນມາກໍມີຊີວິດບໍ່ຮອດເດືອນຊ້າ ເຖິງວ່າມັນຈະເປັນໂຕ
ແມ່ກໍບໍ່ອອກໄຂ່, ເປັນເຜິ້ງແມ່ຫມັ້ນຫມັດ".

- "ຄັນຊຸນມັນອອກແມ່ແຜ່ລຸກຈັ່ງໃດຮືແມ່?" ບຸບລຸນ
ສຳຖາມແມ່ດ້ວຍຄວາມສົນໃຈ.

- "ຄືແມ່ໄດ້ເວົ້າມາຫນ້າລະ ເຜິ້ງແມ່ໄປໂຕດຽວມີຫນ້າ
ທ້ອອກໄຂ່, ແຕ່ລະມັນມັນສາມາດໄຂ່ໄດ້ສອງພັນຫນ່ວຍ.
ໂດຍໄຂ່ໃສ່ຮູຕາມຮຽງຮູລະຫນ່ວຍ, ພາຍໃນສາມມື້ໄຂ່ຈະ
ແຕກເປັນໂຕດ້ວງ, ລະບະເປັນໂຕດ້ວງນີ້ແມ່ນເຜິ້ງກໍາມະ
ກອນເປັນ ັງແທງເອົານ້ຳຫວານມາລ້ຽງ. ຈາກໂຕດ້ວງ
ຂາວໆກໍກາຍເປັນເຜິ້ງບາງໂຕຂາວໆ ອ່ອນໆ ຈົນຮອດສິບ
ຫ້າວັນກໍເປັນໂຕເຜິ້ງສົມບູນອອກຈາກຮູໄດ້, ແມ່ໄປນ້ອາຍຸ
ບົບຫລາຍ ຄືມີຊີວິດຢູ່ໄດ້ສາມຫາຫ້າປີ, ເລື່ອງອາຫານ
ການກິນແມ່ນເຜິ້ງກໍາມະກອນເປັນຜູ້ລຳລຽງໃຫ້".

- "ອີຫລີວະແມ່?"

- "ແມ່ນແທ້ລຸກ. ເພາະແມ່ໄປອອກແມ່ແຜ່ລຸກເກ່ງ,
ດ້ງນີ້ເຖິງລະບະຫນ່ວງ ຈຳນວນເຜິ້ງຈະ ທະວີຂຶ້ນ ຫລວງ

ຫລາຍເກີນຄວາມເໝາະສົມ ດັ່ງນີ້ແມ່ໄປຈຶ່ງຕັ້ງສິນໃຈນຳ
ພາກຳມະກອນຈຳນວນຫນຶ່ງ ແຍກໄປເຮັດຮັ່ງຫລືເຮັດນິ
ຄົມຢູ່ບ່ອນໃໝ່. ສ່ວນຢູ່ຮັ່ງເກົ່ານັ້ນເມື່ອຂາດແມ່ໄປບັນດາ
ເຜິ້ງກຳມະກອນກໍຫາອາຫານພິເສດ ທີ່ເປັນຫົວນ້ຳຫວານ
ມາຊຸບລ້ຽງ ດ້ວງຂາວໆ ຊຶ່ງເກີດມາຈາກໄຂ່ຈຳນວນຫນຶ່ງ
ເພື່ອໃຫ້ໃຫຍ່ກ້າຫນ້າບານມາເປັນແມ່ໄປ. ແມ່ໄປທີ່ຈະ
ອອກຈາກຮູໃນຮັ່ງນັ້ນມີຫລາຍໂຕພ້ອມກັນ ແຕ່ຕາມກົດ
ເກນນັ້ນຮັ່ງຫນຶ່ງຈະມີແມ່ໄປໄດ້ພຽງໂຕດຽວ ດັ່ງນີ້ແມ່ໄປໂຕ
ທີ່ອອກມາເບິ່ງໂລກກ່ອນຫມູ່ ຈະທຳລາຍດັບສູນ ໂຕອື່ນໆ
ຫມົດໃຫ້ເຫລືອແຕ່ໂຕດຽວ ຈາກນັ້ນແມ່ໄປໃໝ່ກໍເຮັດ
ຫນ້າທີ່ເປັນແກ່ບສານຫລືຫົວຫນ້າຢູ່ຮັ່ງເກົ່ານັ້ນຕໍ່ໄປ".

- "ລູກຊີເອົາໂຕຢ່າງເຜິ້ງ ໂຕທີ່ເປັນພົວແມ່ໄປຄືຊີສຳ
ບາຍບໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກຫນັກ "ບຸນລຸນເວົ້າແບບຕ່າງພາໄລ.

- "ກໍໄດ້ ແຕ່ຊີວິດສັບໄດ້ລະ, ຕາຍໄວ ລຸກນັກບໍ່?".

- "ອັບ! ບໍ່ນັກ. ລູກຊີເອົາແບບຢ່າງເຜິ້ງກຳມະກອນ
ດອກ".

- "ຕ້ອງຈຶ່ງຊຸບຈຶ່ງຊີໄດ້ດີສູ່ກັບພວກປະດິການ. ດອນ
ບັງນ້ອຍນີ້ລຸກກໍດີສູ່ແບບຫນຶ່ງ ຄືເປັນຫູເປັນດາຊ່ອຍອຳ
ນາດການປົກຄອງ ເຫັນຄົນແປກຫນ້າຫລືເຫັນພວກປະ

ດີການມາເຄື່ອນໄຫວໃນເຂດບ້ານເຮົາ ກໍຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າ
ຫນ້າທີ່ຮັກສາຄວາມສະຫງົບ, ໂດຍສະເພາະເວລາລຸກ
ໄປລ້ຽງຄວາຍຕາມທັງນາ ຕາມປ່າ ຖ້າເຫັນຄົນແປກຫນ້າ
ທ່າທາງບໍ່ໄວ້ໃຈກໍຕ້ອງແຈ້ງກອງຫລອນ. ລຸກບໍ່ຈຳເປັນ
ໄປຈັບອາວຸດປາບເຂົາເທື່ອລອກ, ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຂັ້ນເທິງຮູ້
ກ່ອນ. ເອົາລະ... ສວາຍເດີບແລ້ວໃຫ້ລຸກເອົາເຂົ້າໄປສົ່ງພໍ່
ປູ່ນາ ແລະ ກຳກັບເບິ່ງຄວາຍ. ແມ່ຄືຊື່ບໍ່ໄດ້ໄປເພາະຖືຄືງ
ໄຂ້. ສ່ວນອ້າຍເຈົ້າກໍໄປເຮັດຫນ້າທີ່ປ້ອງກັນຄວາມສະ
ຫງົບ ເພາະຂ້າວວ່າມີປະຕິການມາເຄື່ອນໄຫວຢູ່ຂົງເຂດ
ນີ້.

ຟັງແມ່ເລົ່າເລື່ອງໄດ້ເຝິງແລ້ວ ບຸນລຸນເຊົາເຮັດຫນ້າ
ງໍທ່າທາງຂະມັງຂະມໍ ແລ້ວຕໍ່ມາກໍພາຍເອົາຖົງເຂົ້າ
ພ້ອມກັບຢາງກັນຖຸບບ່າງຂ້າມທົ່ງ ເບັດຫນ້າໃສ່ຖຽງທີ່
ເຫັນພຽງນ້ອຍໆ ທ່າມກາງປ່າໄມ້ຂຽວອຸ່ມທຸ່ມຢູ່ຟາກທົ່ງ
ພຸ້ນ. ນ້ອງນ້ອຍຄິດຊັງປະຕິການບໍ່ເລີກບໍ່ແລ້ວ ທັງນີ້ກໍ
ເພາະ ເມື່ອຄາວຢູ່ລະບອບເກົ່າຕອນທີ່ເອອບຄຳສອນບັງບໍ່
ທັນເອົາຜົວ ມີທະຫານປະຕິການມາຫລົບນຳເອອບສະ
ເຫມີໆ. ເທື່ອຫນຶ່ງເຂົາເມົາເຫລົ່າແລ້ວຍິງປືນໃສ່ຫມາກ
ພ້າວ ເບິ່ງມັນຫລຸດລົງມາເປັນແຊງ ທັງຫນ່ວຍອ່ອນ

ຫນ່ວຍແກ່ ເດຍລະດາດຢູ່ເດີນບ້ານ ອັນນີ້ກໍຍັງບໍ່ເຈັບໃຈ
ທ່ອກເທື່ອຫນຶ່ງ ມີທະຫານປະຕິການສາມສິຄົນມາຫລິ້ນ
ແລ້ວພະນັບກັນວ່າໃຜຈະຍິງປືນແນ່ກ່ວາກັນ ເປົ້າຫມາຍ
ກໍຄືໄກ່ໄຕຫນຶ່ງ ຊຶ່ງກໍາລັງຫາກິນຢູ່ແຄມທົ່ງນາຕີນບ້ານ.
ສຽງໄປ້ງໆຄັ້ງຂັບສອງບາດ. ຄາວຫນຶ່ງກໍມີຜູ້ແລ່ນໄປເອົາ
ໄກ່ທີ່ກໍາລັງລົບບັດໆຢູ່ນາ. ບຸນລຸນເຂົ້າໄປເບິ່ງໄກ່ໆແລ້ວ
ກໍຮ້ອງໄຫ້ສະອິກສະອັນ ເພາະມັນແມ່ນໄກ່ບັກໂອກທີ່ລາວ
ອິດສາຖະຫນອມລ້ຽງມາດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ. ບັກໂອກ
ໃຈຂາດຕາຍຕໍ່ຫນ້າຕໍ່ຕາ. ນັບແຕ່ນັ້ນມາຄວາມຄຽດຊັງ
ທະຫານປະຕິການກໍຝັງເລິກຢູ່ໃນຫົວໃຈຂອງບຸນລຸນບໍ່
ຫລົງລືມໄດ້ຈົນຮອດດຽວນີ້.

ຫນຶ່ງຊົ່ວໂມງຜ່ານໄປ ບຸນລຸນກໍໄປຮອດຖຽງນາ ຫ້ອຍ
ຖຶງເຂົ້າໄວ້ກັບເສົາຖຽງ ແລ້ວຮ້ອງບອກພໍ່ທີ່ພວມໄຖນາຢູ່.
ພໍ່ໄດ້ອອກຈາກບ້ານມາແຕ່ເຊົ້າ ເພື່ອໄຖນາໃຫ້ໄດ້ຫລາຍໆ
ກ່ອນທີ່ແດດຈະກ້າຮ້ອນຮົບຈົນຊືທົນບໍ່ໄດ້. ບຸນລຸນໄລ່ຕ້ອນ
ເອົາຄວາຍຊຸມຫນຶ່ງທີ່ກິນເພື່ອງຢູ່ແຄມຈຸມປວກຂ້າງ ຖຽງ
ແລ້ວມຸ່ງສູ່ປ່າຫົວນາຊຶ່ງບາງບ່ອນເປັນເດີນຫຍ້າດີກ ຫນາ
ຂຽວງາມ. ນ້ອງນ້ອຍມີຄວາຍຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບເຖິງ
ສິ່ງໃດ ບັກເຖິກນ້ອຍກໍໄຮມຢູ່. ນຈຳນວນນີ້, ມັນເຫັນບຸນລຸນ

ແລ້ວກໍພະຍາຍາມຫລີກຫ່າງເພາະຈ້ໄດ້ເມື່ອສາມມື້ກ່ອນ
ຖືກຕີດ້ວຍໄມ້ແສ້ ບັງເຈັບຢູ່ບໍ່ເຊົາ. ຄວາຍໂຕທີ່ຫ້າເປັນ
ຄວາຍດ່ອນເຖົ້າເຂົາງອມ ຊຶ່ງພວມແກ່ໄຖຢູ່ ໂດຍແມ່ນພໍ
ຂອງບຸນລຸນຈັບຄັ້ນໄຖ ແລະ ສົ່ງສຽງໄລ່ຄວາຍດັ່ງ ຮຸບ!ຮຸບ!
ຢູ່ກາງນາ.

ເມື່ອໄປຮອດ ບ່ອນມີຫຍ້າດົກໜາແລ້ວ ບຸນລຸນກໍດຶງ
ຄວາຍໃຫ້ຢຸດແລ້ມຫຍ້າ ໂຕເອງນັ່ງຢູ່ເທິງຫລັງຄວາຍແມ່
ດໍາມີທໍກໍາເຊືອກລະອອກ ຫັນມາຈັບກັນຖຸນແທນ ຕາເບິ່ງ
ໄປບັງດັບໄມ້ຊອກຫານົກ ຫນູ ແລະ ສັດອື່ນໆ ພໍທີ່ຈະເປັນ
ເປົ້າໝາຍຂອງລູກກັນຖຸນ. ບັນຍາກາດງຽບສະຫງົບ ລົມ
ຍາມເຊົ້າພັດມາຄ່ອຍໆຈົດໃຈຂອງນ້ອງນ້ອຍລ່ອງລອຍໄປ
ໄກ ໄປຫາໂຮງຮຽນ ທີ່ຈະໄຂສົກສົກສາໃຫມ່ໃນດັບເດືອນ
ຫນ້າ, ຄິດຮອດຫມູ່ຮອດກອງ ຄິດຫາຮັງເຜິ້ງແລະເລື່ອງ
ການຈັດຕັ້ງຂອງເຜິ້ງ, ຄິດຊຶ່ງປະຕິການທີ່ບິບບິປະຊາຊົນ
ຄົນບ້ານນອກ, ຊຶ່ງຄົນທີ່ຖືຫມູ່ຫາວ່ານ້ອງນ້ອຍດັ່ງບຸນລຸນ
ຈະບໍ່ສາມາດເຮັດຄວາມເສຍຫາຍ ຫລື ດັບສູນປະຕິການ
ໄດ້. ເລື່ອງຂອງເຜິ້ງເປັນຈຸດສົນໃຈພິເສດ ຂອງນ້ອງນ້ອຍ,
ແມ່ເຄີຍເລົ່າວ່າ ນ້າເຜິ້ງ ເປັນຢາບໍາລຸງຮ່າງກາຍ ແລະ ເປັນ
ຢາປົວພະຍາດໄດ້ຫລາຍຢ່າງ

- " ຢ່າ ! ຢ່າ ! " ບຸນລຸນຮ້ອງໃສ່ຄວາຍນ້ອຍໂຕຫນຶ່ງ
ຊຶ່ງພວມຈະເຂົ້າໄປໃນປ່າ. ແຕ່ຄວາຍໂຕນັ້ນບັງຄັບບ່າງຕໍ່ໄປ
ນ້ອຍນ້ອຍຈຶ່ງຍິງກັບຕຸບໃສ່ດັບໄມ້ເບິ່ງຫນ້າຂອງຄວາຍລູກ
ກັບຕຸບຕໍາດັບໄມ້ແລ້ວຕະເລັ່ນໃສ່ພຸ່ມໄມ້ນ້ອຍເກີດ ສຽງ ດັງ
ຄວາຍນ້ອຍໂຕນັ້ນຕົນແລ້ວຕຸບກັບເກັນໄດ.

ບຸນລຸນເບິ່ງຄວາຍຈົນເຖິງໃກ້ຊິທ່ຽງ ຈຶ່ງນໍາເອົານັ້ນໄປ
ກິນນໍາ ແລ້ວໂຕເອງກໍໄປກິນເຂົ້ານໍາພໍຢູ່ຖຽງ. ອາຫານທີ່
ແມ່ຈັດການຫນີ່ໃສ່ຖົງໃຫ້ກໍມີແຈ່ວປາແດກ ປັງກົບ ໝາກ
ຖົ່ວໝາກເຂືອ ແລະ ຫນ້ອຍຊຶ່ງບຸນລຸນກະວ່າຊິເອົາຈໍາກັບ
ໝາກຂາມນ້ອຍ.

ຕອນບ່າຍມາ ຫລັງຈາກທີ່ລ່າມເຊືອກຄວາຍແມ່ດໍາ
ແລະ ບັກເຖິກນ້ອຍໄວ້ແລ້ວ ບຸນລຸນກໍເຂົ້າປ່າມຸ່ງສູ່ຮຸ່ງເຮືອງ.
ສ່ວນຄວາຍນ້ອຍອີກສອງໂຕ ປ່ອຍໃຫ້ເລັ່ນຫຍ້າປ່າໆເສລີ.
ເມື່ອຄວາຍແມ່ດໍາຊຶ່ງເປັນແມ່ໂປ່ບໍ່ໄປໃສ່ໄດ້, ຄວາຍນ້ອຍ
ສອງໂຕນັ້ນກໍບໍ່ຫນີໄປຫ່າງໄກ. ບຸນລຸນບ່າງລັດປ່າໄປປະ
ມານ ໑໕ ມາທີ່ກໍຮອດດັບໄມ້ທີ່ເຜິ້ງເຮັດຮຸ່ງໃສ່, ເປັນດັບໄຮ
ທີ່ສູງ ແລະ ມີງ່າຫລາຍເປັນຮົ່ມກິນບໍລິເວນກ້ວາງ. ແມ່
ເຜິ້ງໄດ້ຕອນຕາມຮຸ່ງເປັນຍຸບຽງ, ບາງຜ່ອງບິນອອກບິນເຂົ້າ,
ອາການບິນເຂົ້າຫລືອອກຮຸ່ງນັ້ນ, ເບິ່ງຄ້າຍໆກັບເຮືອບິນ

ເອລິກອບແຕ່ຂັບຫລິລົງເດີນ. ບຸນລຸນຄ່ອຍໆລອດໄປຕາມ
ຫວ່າງດັບໄມ້ນ້ອຍ ແລ້ວໄປນັ່ງລຸ່ມໄມ້ ພຸ່ມຫນຶ່ງ ທີ່ໃຊ້
ເປັນບ່ອນບັງໄດ້ດີ. ນ້ອງນ້ອຍເຝົ້າສົງເກດເບິ່ງ ການເຄື່ອນ
ໄຫວຂອງແມ່ເຜິ້ງ ດ້ວຍຄວາມສົນໃຈ ບໍ່ປາກບໍ່ດີໆ. ຍ້ອນ
ຄວາມປາກເຫັນປະຕິກິລິຍາອີກ, ນ້ອງນ້ອຍຈຶ່ງບິ່ງກັບຄູນ
ໃສ່, ເຜິ້ງຈຳນວນຫນຶ່ງແຕກວິບິນສົນສວານອ້ອມຮົ່ງອີກຈຳ
ນວນຫນຶ່ງບິນເວີນໄປໄກສົມຄວນເພື່ອຊອກຫາສັດຕູ. ເມື່ອ
ບໍ່ເຫັນມີອັນໃດເຄື່ອນໄຫວ ມັນກໍກັບຄືນຮົ່ງ, ເວລາຜ່ານໄປ
ສົມຄວນສະພາບຢູ່ຮົ່ງເຜິ້ງກໍກັບຄືນເປັນປົກກະຕິ. ບຸນລຸນ
ນັ່ງມືດຢູ່ຄາວຫນຶ່ງກໍບິ່ງອີກ, ຄວາມວຸ້ນວາຍອ້ອມຮົ່ງເຜິ້ງ
ເປັນໄປຫລາຍກ່ວາເກົ່າ, ໄດ້ຍິນສຽງດັງເປັນຮົ່ງໆ, ເຜິ້ງ
ຫລາຍໆໂຕບິນອອກຫ່າງຮົ່ງເປັນສົນສວານ ວຽນໄປມາ
ເພື່ອເລາະຫລຽວຫາສັດຕູ. ໂຕຫນຶ່ງບິນຊຶມາຍັງພຸ່ມໄມ້ທີ່
ບຸນລຸນລຸ່ມ, ນ້ອງນ້ອຍບໍ່ເຫວນັ່ງບໍ່ດີໆ ແລະ ເກືອບບໍ່ຫັນໃຈ,
ເຜິ້ງໂຕນັ້ນບິນເລີຍໄປທາງອື່ນ. ເຜິ້ງທີ່ບິນລາດຕະເວນ
ເຫລົ່ານັ້ນລ້ວນແຕ່ເປັນເຜິ້ງກຳມະກອນ, ມັນຫວງເຮືອນຮົ່ງ
ຂອງມັນ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະເສຍສະຫລະຊີວິດຕໍ່ສູ້ຕ້ານສັດຕູ,
ມັນໂຕນ້ອຍ ເຫຼືອແຮງບໍ່ຫລາຍແຕ່ອາໄສຄວາມສາມັກຄີ
ເປັນນ້ຳຫນຶ່ງໃຈດຽວ ແລະ ຄວາມເດັດຂາດ ຕໍ່ບຸ້ນມາລິບ

ກວນເຮືອນຮັງ, ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງເປັນທີ່ຢ້ານກົວຂອງຜູ້ຮຸກຮານ
ຜູ້ຫວັງທຳລາຍມ້າງເພຣັງຂອງມັນ.

ນ້ອງນ້ອຍ ເຝົ້າເບິ່ງ ການ ເຄື່ອນໄຫວ ຂອງ ເຜິ້ງ ກຳມະ
ກອນດ້ວຍໃຈຈົດຈໍ່ ຈົນເວລາຜ່ານໄປເທິງເຕີບ, ໃນທີ່ສຸດ
ກໍຕັດສິນໃຈອອກຈາກບ່ອນນີ້ໄປ ເພາະຄິດເປັນຫ່ວງຄວາຍ
ຢ້ານເຊືອກຂາດແລ້ວຫນີເຂົ້າປ່າຫາບໍ່ເຫັນ ທັງຢ້ານມັນ
ລົງໄປກິນເຂົ້າຕາມໄຮ່ນາ ທີ່ໄດ້ປັກດຳມາແລ້ວ. ຂະນະທີ່
ຫລຽວຫນ້າຫລຽວຫລັງ ລະວັງແມ່ເຜິ້ງ ກ່ອນທີ່ຈະໄປລຸກ
ຂຶ້ນນັ້ນ ສາຍຕາຂອງນ້ອງນ້ອຍກໍໄປພົບເຫັນ ຄົນແປກ
ຫນ້າ ສີຫ້າຄົນ ໄປໄລອອກມາຈາກປ່າຕືບ, ເຂົາຈູງ
ຄວາຍນ້ອຍໂຕຫນຶ່ງມານຳ. ນ້ອງນ້ອຍ ຫມູບຕ່ຳລົງອີກ
ສາຍຕາຈັບທີ່ຄົນກຸ່ມນັ້ນບໍ່ວາງ.

- "ພວກຂ້າ, ເຂົາກຳລັງລັກຄວາຍ" ນ້ອງນ້ອຍຄິດ.
ຫ້າຄົນນັ້ນຍ່າງຫວິດປ່າຕືບ ແລ້ວກໍວາງຕົວໃຫ້ສະ
ບາຍແລະ ພາກັນຍ່າງລຽບໄປທາງດ້ານຕາເວັນຕົກ. ແຕ່
ລະຄົນນຶ່ງເຄື່ອງປະຊາຊົນທຳມະດາ ຕ່າງແຕ່ຜູ້ອອກຫນ້າ
ໃສ່ເກີບທະຫານປະຕິການ.

"ພວກປະຕິການຫາລັກຄວາຍໄປຂ້າກິນຕົນ!" ນ້ອງ
ນ້ອຍເວົ້າກັບໂຕເອງໃນໃຈ.

ສາຍຕານ້ອງນ້ອຍໄປຢຸດຢູ່ຄົນທີ່ສື່ ເພາະຮູ້ສຶກວ່າເຄີຍ
ເຫັນຫນ້າມາກ່ອນ, ເບິ່ງໄສ້ງເບິ່ງເສ້ອ. ເບິ່ງຜົມກຸດເທຫນ້າ
ຜາກ, ໃນທີ່ສຸດກໍຄິດອອກ ແລະ ຈື່ໄດ້ວ່າແມ່ນທະຫານປະ
ຕິການຄົນຫນຶ່ງ ທີ່ເຄີຍມາກັບຫມູ່ ໃນຄາວທີ່ມີການເມົາ
ເຫລົ້າ ແລ້ວຍິ່ງຫມາກພ້າວຫລົ່ວລົງ ມາເປັນແຊງເມື່ອ
ສອງປີກ່ອນ.

- "ພວກທະຫານປະຕິການກໍາລັງລັກຄວາຍ ຂອງປະ
ຊາຊົນບ້ານນາແປ. ສອງອາທິດກ່ອນ ກໍລັກໄປສອງໄຕ.
ແມ່ນພວກນັ້ນລະ" ນ້ອງນ້ອຍຫົບຢູ່ວິດໆໃນໃຈ.

ທັນໃດນັ້ນ, ເຫດການດັ່ງເດັ່ນກໍເກີດຂຶ້ນ, ປະຕິການ
ທັງຫ້າແລ່ນແຕກຊະນະໄມ ປະປ່ອຍຄວາຍໄວ້ລໍາພັງ
ນ້ອງນ້ອຍຕົນ ແລະ ບໍ່ເຂົ້າໃຈ ແຕ່ວິນາທີຕໍ່ມາກໍຮູ້ແຈ້ງ
ເພາະເຫັນຫມູ່ເຜິ້ງບິນໄປແຖວນັ້ນ ແລະ ຍຸ່ມໃສ່ພວກປະ
ຕິການ. ມັນເປັນພາບທີ່ຫນ້າຫົວຂ້ວນທີ່ສຸດ ເພາະແຕ່ລະ
ຄົນໃຊ້ມືປັດປ່າຍຕາມໃບຫນ້າຕາມຜົມ, ອາການບິ່ງບອກ
ຄວາມເຈັບປວດ, ທັງເຕັ້ນເດາະເຕັ້ນຕ່ອງ ຂະປ່ອງຂະແປ່ງ
ເຂົ້າປ່າເອົາຕົວລອດເປັນບອດດີ ໄປຄົນລະທີ່ລະທາງ, ພໍ
ຄົນພວກນັ້ນລັບຫາຍເຂົ້າໄປໃນປ່າ ຄວາຍນ້ອຍໃດນັ້ນຄະເນ
ອາຍຸປະມານປີປາຍກໍມີອາການຮ້ອນຮົນ ຖອບຫນ້າຖອບ

ຫລັງແລ້ວກໍແລ່ນເຂົ້າປ່າໄປອີກ, ຍິນສຽງບຸປ່າດັງຄືມໆ!
ຕິດຕາມດ້ວຍໂຕເຜິ້ງຈໍານວນຫນຶ່ງ.

ບຸນລຸນມາສະເດືອນຮູ້ວ່າ ຕອນທຳຮຽງຖືກຍິງນັ້ນ ເຜິ້ງ
ຊອກຫາຜູ້ລົບກວນບໍ່ເຫັນ ຕໍ່ມາມືຜູ້ໄປເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃກ້ບໍ່
ລິເວນນັ້ນ ເຜິ້ງຈິ່ງເຂົ້າໃຈວ່າ ເປັນພວກທຳກວນຮຽງຂອງຕົນ
ເລີຍໃຊ້ຜະເດັດກາບໄລ່ລົງໂທດສັດຕູຢ່າງເຈັບແສບ. ນ້ອງ
ນ້ອຍຫົວຢູ່ຜູ້ດຽວໃນໃຈ ແລະ ຄິດວ່າຈະເຮັດວິທີໃດ ເພື່ອ
ໃຫ້ໄປຫວັດບໍ່ລິເວນນັ້ນໂດຍປອດໄພບໍ່ຖືກເຜິ້ງໄລ່ ນ້ອງນ້ອຍ
ນັ່ງສັງເກດອີກຕັ້ງຕົນ, ເຫັນວ່າເຜິ້ງກໍາມະກອນເຊົາບິນ
ລາດຕະເວນ ຈິ່ງຄ່ອຍໆຄານອອກໄປໄກສົມຄວນ ແລ້ວກໍ
ລຸກຢ່າງຜ່ານປ່າມຸ່ງຫນ້າສູ່ບ່ອນລ້ຽງຄວາຍ.

ເຫດການທຳເກີດຂຶ້ນທັງຫມົດ ບຸນລຸນນໍາໄປເລົ່າສູ່ພໍ່
ພັງຢ່າງລະອຽດ. ຜູ້ພໍ່ຮິບຟ້າວກັບເມື່ອບ້ານແລ້ວແຈ້ງຕໍ່
ປະທານບ້ານ ແລະ ກອງຫລອນ. ບໍ່ດົນກໍມີການຈັດສົ່ງ
ກອງຫລອນໄປຕິດຕາມ, ພວກຫນຶ່ງໄປລັດຕາມເສັ້ນທາງ
ທີ່ສົງໄສພວກເຂົາຈະຜ່ານ, ພວກຫນຶ່ງແມ່ນຄໍາສູນອ້າຍ
ຂອງບຸນລຸນເປັນຫົວຫນ້າ ພາກັນໄປຈອບຢູ່ໃກ້ບໍ່ລິເວນຕົ້ນ
ໄຮທຳມຮຽງເຜິ້ງ ເພາະເຊື່ອວ່າ ເມື່ອເຂົາແຕກກັນຫລົງກັນ
ຢູ່ກາງປ່າແລ້ວ ເຂົາກໍຕ້ອງຫວນຄືນມາຈຸດເກົ່າອີກ ເພື່ອ

ຫວັງພົບພໍ້ກັນໃໝ່, ການຄາດຄະເນຂອງກອງຫລອນ
ໂດຍມີຄຳສູບແປ້ນຫົວຫນ້າແມ່ນບໍ່ຜິດ. ຄະນະຂອງຄຳສູບ
ແມ່ນຄ່ອຍໆຈອບຄ່ອຍຢ່ອງເຂົ້າໄປ ໃຊ້ເວລາດັ່ງດົນກ່ວາ
ຈະຮອດບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ. ຄວາມ ພຽນ ພະຍາຍາມ ຂອງ
ກອງຫລອນໃນການເຄື່ອນໄຫວດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນໃນທີ່
ສຸດກໍສົມຫວັງ. ປະຕິການທັງຫ້າພາກກັນນັ້ງບັງຢູ່ພຸ່ມໄມ້
ຢ້ານ ເຜິ້ງ ເຫັນ, ເຂົາເອົາໄລເຜິ້ງອອກໃຫ້ກັນຢູ່ຢ່າງມີຄວາມ
ໄສ້ງເສື້ອຖືກແກ້ອອກປະໄວ້, ບາງຄົນນຸ່ງແຕ່ສະລິບ ບາງ
ຄົນນຸ່ງໄສ້ງຂາສັ້ນ, ບາງຜ່ອງນອນກັບພັນ, ບາງຜ່ອງອີງ
ເທິງໄສ້ງໄມ້, ອາວຸດກໍບໍ່ຄິດກັບໂຕເລີຍ, ຄົງວາງໄວ້ກັບ
ກອງໄສ້ງເສື້ອ

ຄະນະກອງຫລອນພິຈາລະນາ ວາງແຜນຢູ່ດົນເຕີບ,
ສັງເກດເບິ່ງສະພາບການແລ້ວກໍຕັດສິນໃຈ.

- "ຢຸດ! ຢ່າເຫນັງ, ເຜິ້ງຊີໄລ່ ແລະ ພວກເຮົາກໍຊີບິງ!
ພວກເຮົາລ້ອມໄວ້ຫມົດແລ້ວ, ບົກມື ແລະ ລຸກຂັບຄ່ອຍໆ
ຢ່າຈັບອາວຸດເດັດຂາດ! ຢ່າຕໍ່ສູ້! ພວກເຮົາລ້ອມໄວ້ຫມົດ
ແລ້ວ, ຫນີບໍ່ລອດດອກ!" ຄຳສູບອອກຄຳສັ່ງສຽງດັ່ງກ່າວ
ຢ່າ.

ປະຕິການທັງຫ້າປະຕິບັດຕາມ ຄ່ອຍໆລຸກຂັບ ມືປາ

ສະຈາກອາວຸດກໍບົກຂັບນໍາ. ຄໍາສບເວົ້າດໍ:

- "ຢ່າຫາກ! ຢ່າຕໍ່ສູ້ແລ້ວຊິມີຊິວິດຢູ່ຕໍ່ໄປ".

ທັງຫ້າປ່ອຍໄຫ້ຈັບໂດຍດີ. ສີຫນ້າລ່າເຫລືອງດ້ວຍ
ຄວາມຢ້ານຕາຍ ສາຍຕາຫລຽວລົງພົມ. ພວກເຂົາຖືກ
ມັດມື ແລະ ຖືກນໍາຕົວໄປສູ່ບ້ານນາແປໃນຕອນໄກ່ຄ່າຂອງ
ສະ
ມນນ.

ຂ່າວການຈັບພວກປະຕິການແຜ່ໄປທົ່ວບ້ານນາແປ
ແຕ່ເຫນືອຮອດໃຕ້. ປະຊາຊົນທາກັນຕົ້ນເຕັ້ນດີໃຈຫາຍກັງ
ວົນເພາະບໍ່ສະບາຍໃຈມາຫລາຍວັນແລ້ວ ຍ້ອນວ່າຄວາຍ
ຖືກລັກ ແລະ ຂ່າວວ່າພວກປະຕິການມາເຄື່ອນໄຫວໃນຂົງ
ເຂດນີ້. ທຸກຄົນຮູ້ສຶກໂລ່ງອົກໂລ່ງໃຈ ຄິດຮູ້ຂ່າວເສືອກັດ
ຄວາຍແລ້ວຕໍ່ມາເສືອຖືກຍິງຕາຍ. ບັນຍາກາດໃນບ້ານພົດ
ພົມປານປາງບຸນນ້ອຍ. ບຸກຄົນທີ່ປະຊາຊົນເວົ້າຊື່ຕິດສົບ
ຕິດປາກ ດ້ວຍຄວາມຍົກຍ້ອງສັບລະເສີນກໍຄົນນ້ອຍບຸນ
ລຸນ ຜູ້ແປ້ນຫູແປ້ນຕາໄຫ້ແກ່ອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ
ຈົນສາມາດນໍາຈັບປະຕິການທັງຫ້າໄດ້. ຫລາຍຄົນໂດຍ
ສະເພາະເຈົ້າຫນ້າທ້ອງຖິ່ນໄດ້ໄປຍັງເຮືອນບຸນລຸນ ເພື່ອ
ສະແດງຄວາມຍິນດີຊົມເຊີຍ ແລະ ສັຖາມຄອບຄົວນີ້ທີ່ໄດ້
ປະ ກອບສ່ວນສໍາຄັນ ໃນການຈັບພວກປະຕິການເຫລົ່ານີ້

ໄດ້. ໃດຍສະເພາະບຸນລຸນແມ່ນຖືກຖາມຫລາຍກ່ອນເພິ່ນ
ກ່ຽວກັບການໄປພັພວກປະຕິການຢູ່ໄປ່າ ແລະ ຖືກສັບສະ
ເສີນຢ່າງອົບອຸ່ນ.

" ເດັກນ້ອຍບ້ານເຮົາທັງຫມົດ ໃຫ້ມັນໄດ້ຄືບຸນລຸນນີ້
ແມ່ນດີທີ່ສຸດ, ມີສະຕິຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງ
ບ້ານເມືອງ, ເປັນຫຼືເປັນຕາໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງສົມ
ເປັນເດັກນ້ອຍປະຕິວັດ. ຂໍສັບສະເສີນ! " ສຽງປະທານບ້ານ
ເວົ້າ, ພໍສຸດຄຳສຽງໄຊໃບໃຫ້ຮ້ອງກໍດັງຂຶ້ນພົດພັນ.

ລ່ອງໃຫ້ຖືກທາງ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ລູກຄົນນັ້ນ ຂໍລິດຖີບຂຶ້ນມາຕາມຖະຫນົນ ເສດ ຖາ ທີ່
ລາດອັບເປັນຖະຫນົນເສັ້ນລ່ອງໃນນະຄອນວຽງຈັນ, ເມື່ອ
ມາຮອດຕໍ່ຫນ້າວັດອົງຕື້, ຂ້ອຍເລີຍຮ້ອງບອກໃຫ້ປຸດເພາະ
ເປັນເສັ້ນທາງທີ່ແລ່ນໄປໄດ້ທາງດຽວ.

- " ຖ້າຊື່ຂຶ້ນໄປກໍຕ້ອງຈູງເອົາລູກ ! "

- " ຢ່າມາຫຍຸ້ງບັກນ້ອຍບໍ່ແມ່ນເລື່ອງຂອງນຶ່ງ, ເປັນ
ຫນ້າທີ່ຕໍາຫລວດຈໍລະຈອນພຸ້ນ ! " ລາວເວົ້າຖາກໃສ່.

ຂ້ອຍບໍ່ປາກ ເພາະຮູ້ສຶກວ່າຕົນເອງບໍ່ມີວາດເວົ້າໃນ
ການບອກຜູ້ໃຫຍ່. ຄໍາເວົ້າຂອງຂ້ອຍອາດບໍ່ເໝາະສົມປານ
ໃດທີ່ຕົນເອງເປັນເດັກນ້ອຍ ອາຍຸພຽງ ໑໒ ປີ ແຕ່ໄປບອກ
ສອນຜູ້ໃຫຍ່ຊຶ່ງຄາດຄະເນວ່າອາຍຸປະມານ ໕໐ ປີນີ້ແຫລະ.

ລູງຄົນນັ້ນຂີ້ລົດຕໍ່ໄປເສີຍ, ຂ້ອຍແນມນໍ້າຫລັງລາວໄປ ^{ກວ່າ}
ແລະ ຄິດວ່າຈະດັດແປງຕົນເອງໃຫ້ຊ່າງປາກຊ່າງເວົ້ານ
ໃນໂອກາດຫນ້າ.

ຂ້ອຍຕັ້ງໃຈມາດົນແລ້ວ ທີ່ຈະຊ່ອຍອໍານາດ ການ ປົກ
ຄອງກໍາແພງນະຄອນວຽງຈັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການສັບຈອນ
ໄປມາໃນເມືອງເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຫລັງຈາກທີ່ ສັບ ສົນ
ວຸ້ນວາຍ, ບໍ່ມີການນັບຖືກົດຈໍລະ ຈອນຕອນຕັ້ງຕົ້ນລະບອບ
ໃຫມ່ເພາະຂາດເຈົ້າຫນ້າທີ່.

ຂ້ອຍສວຍໂອກາດບາມພັກໂຮງຮຽນປີນີ້ເປັນຕໍາຫວດ
ຈໍລະ ຈອນສະມັກຫລັບ ແລ້ວໄປເລາະລຽບຢູ່ແຄມຖະຫນົນ
ເສັ້ນນໍ້າດວຍຄວາມສົນໃຈ. ມີຜູ້ຂີ້ລົດຖີບລົດຈັກ, ລົດສາມລໍ,
ລົດໂອໂຕທຸກຊະນິດແລ່ນໄປເກືອບຕະຫລອດເວລາ.

ຂະນະທີ່ລົດຫລາຍໆຄັນພາກັນແລ່ນລ່ອງລົງໄປນັ້ນກໍ
ມີລົດອີກຄັນຫນຶ່ງແລ່ນສວນຂຶ້ນມາ. ເປັນລົດຈັກຮົງດໍາຊຶ່ງ
ຂັບຂີ່ໂດຍຜູ້ຊາຍໃນໄວຫນຸ່ມເປັນບ່າວ, ຂ້ອຍຍົກມືຂຶ້ນ
ບອກໃຫ້ລາວຢຸດ.

- " ອ້າຍໆ... ທາງນີ້ເພິ່ນບໍ່ໃຫ້ຂີ່ຂຶ້ນ ຈັກຫນ່ອຍລົດ
ຊື່ດໍາເຈົ້າໄດ. ຂ້ອຍຢ້ານເຈົ້າເຈັບຊັ້ນດອກ "

- " ຂອບໃຈນ້ອງຊາຍ, ແຕ່ອ້າຍມີວຽກດ່ວນຢູ່ໃກ້ໆນີ້.

ບໍ່ຢາກໄປທາງໄຄ້ງເພາະນ້ຳມັນແພງ". ເວົ້າແລ້ວກໍແລ່ນ
ຕໍ່ໄປຕາມເດີມ.

ພໍລົດຮົງດໍາຄັນນັ້ນແລ່ນຕໍ່ໄປບໍ່ທັນເທິງ ກໍມີລົດຈັກອີກ
ຄັນຫນຶ່ງແລ່ນຂຶ້ນມາມືຜູ້ຂັບ ແລະ ມີຜູ້ຊ້ອນທ້າຍ, ຂ້ອຍ
ບອກໃຫ້ຢຸດອີກ.

- ຢຸດກ່ອນອ້າຍ, ຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້ມີລົດດໍາ ກັນ ຢູ່
ທາງຫນ້າພຸ້ນ ລົດໃຫຍ່ຕໍາກັບລົດຈັກ ຄົນຂີ່ລົດຈັກເຈັບ
ໜັກເຂົາວ່າລົດຈັກເປັນຝ່າຍຜິດ ເພາະແລ່ນຂຶ້ນມາຕາມ
ເສັ້ນທາງນີ້". ຂ້ອຍບອກແບບຂັດວະ.

- "ແທ້ວະ! ຄັນຊຸ້ນໂງຄົນເຮົາ" ຜູ້ຊ້ອນທ້າຍເວົ້າ
ຂຶ້ນ ແລະ ຜູ້ຂັບກໍລ້ຽວລົດລົງໄປຕາມທາງລ່ອງອັນເປັນ
ການແລ່ນຖືກຕາມກົດຈໍລະຈອນ.

ຂ້ອຍຄິດຫົວຢູ່ໃນໃຈຜູ້ລ້ຽວ, ແລະ ຮູ້ສຶກພໍໃຈທີ່ວຽກ
ການສໍາເລັດຜົນໄປແລ້ວຂຶ້ນ ຫນຶ່ງ ດ້ວຍ ການຕົວະ ແລະ
ເຊື່ອວ່າຄົງບໍ່ເປັນພິດເປັນໄພເພາະຕົວະໃຫ້ເກີດຄວາມເປັນ
ລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ ຕົວະໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພແກ່ຊີວິດຂອງ
ຄົນໃນເມືອງຫລວງ ທີ່ຕ້ອງໃຊ້ຖະຫນົນຫົນທາງເປັນປະ
ຈໍາທາກມີ.

ຂ້ອຍມີກໍາລັງໃຈຂຶ້ນ ແລະ ຢືນຢູ່ກ້ອງຮົ່ມໄມ້ແຄມຖະ

ຫນົບຕໍ່ໄປດ້ວຍຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນ. ຮູ້ສຶກ ມ່ວນ ໄປ ວາດ ໃດ
ວາດຫນຶ່ງ, ແຕ່ເມື່ອຄິດພັດອນທາດຸກລຸງຜູ້ຂໍລິດຖືບນັ້ນວ່າ
ໃຫ້ແລ້ວ ຫົວໃຈຄືຈັ່ງດຶກໄປຢູ່ຂະໜ່ອງນີ້ແຫລະ, ບັງຈື່ຢູ່
ບໍ່ລືມ ພາບຂອງລຸງນັ້ນຂໍລິດຖືບແລ້ວຂຶ້ນມາ ມັນເຂີນ ໆ
ວາດໃດວາດຫນຶ່ງ, ມັນບໍ່ຄືວ່າເປັນຖະຫນົນເຊດຖາທິລາດ
ເພາະຖະຫນົນເສຍນັ້ນ ສຳລັບແຕ່ແລ່ນລ່ອງໄປທ່ືນ ແລະ
ເປັນຄືແນວນັ້ນມັນຫລາຍພ້າຫລາຍປີແລ້ວ. ຂ້ອຍຄິດແລ້ວ
ກໍອິດຫົວຢູ່ຜູ້ດຽວ ແລະ ບໍ່ຮູ້ສຶກຄຽດຊັງລາວຊ້າດອກເຖິງ
ຈະຖືກລາວເວົ້າໃສ່ກໍຕາມ.

ເວລາຜ່ານໄປດົນສົມຄວນ ກໍພົບເຫັນບັນຫາອືກ. ບາດ
ນີ້ແມ່ນລິດໂອໄຕແລ່ນມາຖືກທາງ ບໍ່ຜິດກົດຈໍລະຈອນແຕ່
ຫາກໄດ້ໄຟກາງເວັນ. ຂ້ອຍຄິດລັງເລໃຈຈະບອກໃຫ້ຢຸດດີ
ຫລືບໍ່? ແຕ່ກ່ອນທີ່ລິດຈະແລ່ນຜ່ານໄປຂ້ອຍກໍຕັດສິນໃຈບົກ
ນີ້ບອກໃຫ້ຢຸດ. ກວ່າລິດຈະ ຈອດໄດ້ກໍກາຍຂ້ອຍໄປເລັກ
ນ້ອຍ.

"ຊິໄປໃສ່ນ້ອງຊາຍ?" ຄົນຂັບລິດທ່າທາງສູ່ພາບຮ້ອງ
ຖາມຂ້ອຍ. ລາວຄົງເຂົ້າໃຈວ່າຂ້ອຍບອກຢຸດເພື່ອຂໍຊິໄປ
ນໍ້າ.

- "ບໍ່ໄປໃສ່ດອກ, ພຽງແຕ່ບອກອ້າຍວ່າລິດໄດ້ໄຟນີ້"

ເວັ້ນ".

- "ແທ້ວະ...? ຂອບໃຈຫລາຍໆເດີຊັ້ນ" ລາວມອດໄຟ
ແລ້ວຫັນມາຍົມໃສ່ຂ້ອຍແລ້ວກໍແລ່ນຕໍ່ໄປ.

ລົດຄັນນີ້ເປັນລາຍສຸດທ້າຍ, ຕໍ່ຈາກນັ້ນບໍ່ດົນຂ້ອຍກໍກັບ
ເມືອເຮືອນ ດ້ວຍຄວາມພາກພູມໃຈ ທີ່ໄດ້ເຮັດວຽກສ່ວນ
ລວມ.

ຕອນບ່າຍ ຂ້ອຍໄປສັງເກດເບິ່ງຢູ່ຖະຫນົນສາມແສນ
ໄທ ຊຶ່ງເປັນຖະຫນົນສຳລັບແລ່ນຂັ້ນ ຄືແລ່ນຈາກສາມ
ແບກຄຸ້ມສີເມືອງຂຶ້ນໄປຮອດຫົວເມືອງ, ເສັ້ນນີ້ກໍມີບາບ
ພາຫະນະແລ່ນຫລາຍສົມຄວນ, ບໍ່ຫນ້ອຍໄປກວ່າເສັດ
ຖາທິລາດ, ຕາມແຄມທາງມັກມີແຕ່ດັບສຳສາແຜ່ກິ່ງກ້າມ
ເປັນຮົ່ມເປັນສະບາຍ, ຍືນຢູ່ສີ່ແບກໄຟແດງ ຄຸ້ມສີຫອມ
ຂ້າງສະຫະກອນລັດ ແລ້ວຫລຽວລົງໄປທາງໂຮງພິມ
ແຫ່ງຊາດ ຖະຫນົນເສັ້ນນີ້ເປັນທີ່ສະຫວາດສະເຫວີຍໃຜ
ເຄີຍຜ່ານມາແລ້ວຈະຈຳໄປອີກດົນ.

ນັ້ນ... ມາອີກແລ້ວ ຜູ້ລະເມີດກົດຈໍລະຈອນ, ເປັນບຶງ
ອາຍຸປະມານ ໓໐ ປີ ສີຫນ້າບົ່ງບອກວ່າບໍ່ແມ່ນຄົນໃນ
ເມືອງ. ລາວມາແຕ່ຖະຫນົນຂຸນບູລົມ ຈາກເບື້ອງໂຮງຮຽນ
ເຈົ້າອະນຸ, ພໍມາຮອດສີ່ແບກກໍລຽວຊ້າຍ ເຂົ້າສູ່ຖະຫນົນ

ສາມແສນໄທ ເພື່ອຈະລ່ອງລົງໄປຕາມສະບາຍບໍ່ຕ້ອງຖີບ
ບາກເພາະທາງເປັນຄ້ອຍ. ຂ້ອຍເຫັນບໍ່ປອດໄພ ຈຶ່ງ
ກວັກມືໃຫ້ປຸດ.

- "ນ້ຳມາແຕ່ໃສ ແລະ ຊິໄປວຽກທາງໃດນັ້?"

- "ມາແຕ່ຫນອງປີງ ຊິໄປຊື້ເຄື່ອງໃນເມືອງນັ້ນລະ"

- "ໃຫ້ນ້ຳມາແຕ່ໄກນັ້ ນ້ຳບໍ່ຮູ້ກົດຈໍລະຈອນບໍ່?"

- "ກົດອີຫຍັງກໍ?"

- "ກົດຈໍລະຈອນ ຄືວ່າຍາມໄຟແດງເຮົາຕ້ອງຢຸດ ໄຟ
ຂຽວເຮົາຈຶ່ງໄປ. ຖະຫນົບລາງເສັ້ນເພິ່ນໃຫ້ແຕ່ຂີ້ລ່ອງ ລາງ
ເສັ້ນໃຫ້ແຕ່ຂີ້ຂຸບ. ຄືຖະຫນົບເສັ້ນນີ້ແຫລະເພິ່ນມີແຕ່ແລ່ນ
ຂຶ້ນມາ ບໍ່ໃຫ້ລ່ອງ, ນ້ຳໄປທາງບິດແລ້ວ"

- "ຊຸບບໍ່"

- "ໃຫ້ນ້ຳຂີ້ໄປຕາມເສັ້ນທ່າມມາຫວ່າງກັນແລ້ວຕໍ່
ໄປອີກຈັກຫນ່ອຍ ຮອດຮ່ອມໂຮງຊີເບບົວສະຫວັນຈຶ່ງຂີ້ລົງ
ຫລືວ່າໄປຮອດສີ່ແຍກໄຟແດງສີຫອມ ແລ້ວລ້ຽວລົງໄປກໍ
ໄດ້, ອັນນັ້ນແມ່ນເສັ້ນລ່ອງ. ຂີ້ລົງໄປເສັ້ນນີ້ກໍບໍ່ມີໃຜຈັບດອກ
ດຽວນີ້ແຕ່ຢ້ານນ້ຳຖືກລົດຕຳເອົາ, ເຫັນບໍ່ ມີແຕ່ລົດແລ່ນ
ຂຶ້ນມາ, ໄລ່ຫລັງກັນມາພຸ້ນ!"

- "ບໍ່ເອົາແລ້ວຊຸບ. ນ້ຳຊິໄປຕາມຫລານບອກພຸ້ນ"

ແຫລະ ຂອບໃຈເດີ".

- " ເຈົ້າ " .

ຄົນຕໍ່ມາທີ່ຂ້ອບຊ່ວຍເຫລືອແມ່ນຄົນຕາບອດ, ລາວສັກ
ຄ້ອນເທົ່າບ່າງໄປຊ້າໆ, ຂ້ອບຖາມຈຸດໝາຍທີ່ລາວຈະໄປ,
ລາວຊິໄປຟາກທາງເບື້ອງນັ້ນ ຂ້ອບຈິ່ງຈູງແຂນພາບ່າງ
ຂ້າມໄປ. ລາວເວົ້າຂອບໃຈຫລາຍໆເທື່ອ ແລະ ອວບພອນ
ໃຫ້ຂ້ອບຢູ່ດີມີແຮງ.

ຂ້ອບສັບຕໍ່ປຶ້ມຢູ່ແຄມຖະຫນົນສາມແສນໄທ ຈົນຮອດ
ບ່າຍສີ່ໂມງ, ມີບົດຮຽນຫລາຍຢ່າງ, ເຫັນເຫດການຫລາຍ
ອັນ, ພົບພໍ້ຄົນມາກຫນ້າຫລາຍຕາ, ແຕ່ລະຄົນບໍ່ຄືກັນ
ມີຜູ້ບໍ່ມີແຍ້ມແຈ້ມໃສ, ມີຜູ້ເຄັ່ງຂຶ້ນ, ລາງຄົນເຮັດຫນ້າເສີບ
ລາງຄົນເຮັດກະລອກກະແລ້ກ, ລາງຄົນຂັບໄປຊ້າໆ. ລາງ
ຄົນຂັບໄປໄວໆປານວ່າຖືກສັດຕູໄລ່ຕິດຕາມມານໍາຫລັງ.

ຕໍ່ມາມີສະໜາບແດງ ຂີ້ລົດຖີບເກົ່າໆ ມາຢຸດກົກຢູ່ຕໍ່
ຫນ້າ ຫມໍ່ເປັນຫມູ່ໂຮງຮຽນດຽວກັນກັບຂ້ອບ.

- " ມາເຮັດຫຍັງຢູ່ນີ້ສິດ ? " ຫມໍ່ທັກທາຍ.

- " ເບິ່ງລົດຊຸງນລະ " .

- " ໂທ່... ປານບໍ່ເຄີຍເຫັນລົດເນາະ. ໄປ ໄປທ່ຽວນໍາ
ກັນ " .

- " ໄປທ່ຽວໃສ? "

- " ໄປສະໜາມກິລາ ເບິ່ງເຕະບານ " .

- " ບໍ່, ເຮົາຊິໄປເຕະກະຕຸ້ນຢູ່ຄຸ້ມເຮົາ " .

- " ໄປກ່ອນເດີຊັນ. ເຮົາຊິຂີ່ລົດລົງໄປນີ້ເລີຍຮອດໄວ " .

- " ມັນທາງຂັ້ນໄດເສັ້ນນີ້, ໄປຂີ່ລ່ອງຈັກຫນ່ອຍເຂົາ
ຕໍາຕາຍລ້າງບໍ່ໄດ້ຄ່າຫົວຊ້າ " .

- " ບໍ່ ອ່ານ່າ, ບໍ່ໃຫ້ຕໍາດອກ, ເຮົາມັນເກ່ງລະ ຂີ່
ລົດມາແຕ່ຫົວທ່ຽມກາດ້ອງພຸ້ນ " .

- " ເຮົາກໍບໍ່ວ່າໂຕບໍ່ເກ່ງ, ແຕ່ຜູ້ເກ່ງກ່ວາໂຕກໍມີ ຫາກ
ເຂົາໄປທາດຝຸ່ນແລ້ວ " .

- " ເຮົາຄືຊິບໍ່ໄປທາດຝຸ່ນງ່າຍດອກ. ເບິ່ງນີ້ ! ຊິວາງ
ມື້ລ່ອງລົງໄປເພາະພວມບໍ່ມີລົດມາ " .

ວ່າແລ້ວຫມໍກໍຂີ່ລົງຄ້ອຍ ວາງມື້ໄປຢ່າງທ້າທາຍທາງ
ໃຈຄົງຫຼືກເຫຼັ້ມຢາກອວດເກ່ງໃສ່ຂ້ອຍເລີຍຫລຽວຄືນຫລັງ
ມາຫາ ແຕ່ຟ້າເອີຍ! ລົດຖີບສະດຸດກ້ອນຫົບ ເຊລົງຮ່ອງ
ຂ້າງທາງ ຫມໍແດງຂາຊິຢ່າງງ່າງ ດີລັງກາຫນຶ່ງຮອບ
ແລ້ວລຸກມະງ່ອງມະແງ່ງ ປັດຂີ່ດິນອອກຈາກໄສ້ງເສ້ອ,
ຈາກນັ້ນກໍລົງເອົາລົດຂັບຈາກຮ່ອງເປັນບັ້ຍກາງ ແບັກໆຢູ່,
ຂ້ອຍຟ້າວລົງໄປຊ່ອຍ ແລ້ວພາກັນລົງເອົາລົດຂັບຈິ່ງສໍາ

ເລັດ, ເຂົາລົດບິດໄປທາງຂ້າງ, ຜາງຕີນກໍບັ້ງວ, ສ່ວນໜ້າ
ແດງຄາງອ່ອຍໆ ເພາະເຈັບຫນ້າແດງແຕ່ບໍ່ມີຫຍັງສາ
ຫັດ.

- " ເຮົາວ່າແລ້ວຕ່ວ່າ. ບໍ່ຜິດຄວາມ " ຂ້ອຍເວົ້າແກມ
ຫົວ.

- " ແມ່ນຄວາມໂຕ, ເກືອບຕາບລ້າ, ໄດ້ໄຂ່ຢູ່ຫນ້າ
ແດງຫນຶ່ງຫນ່ວຍ, ເບັດເຂົາລົດຊ່ອຍແດ່ສູງ ~~ຂອງ~~ .

ພວກເຮົາພາກັນເບັດເຂົາລົດ ຈົນ ຢູ່ ໃນ ສະ ພາບ ຊື່ດີ
ແລ້ວກໍໄປຄົບລະທາງ. ຂ້ອຍຍ່າງເມື່ອບ້ານ, ຫລຽວຄົນ
ຫລັງເຫັນສະຫາຍແດງຂີ່ລົດຖີບທໍ່ຜາງຕີນບັ້ງວ ເປັນ ເຊັ່ນ
ແລ້ວເຊັ່ນແລ້ວໄປ ເລີຍອົດຫົວໄປຕະຫລອດທາງ.

ບູກຄົນໄມ່ແມ່ນຮັກຊາດ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນອາວົງ

ພວກນ້ອງນ້ອຍທຸກຄົນ ຕ່າງກໍ່ອອນຊອນ ເມື່ອເຫັນ
ຫມາກຕ້ອງເຕັມດັບບາມເຂົ້າມາໃນສວນແຫ່ງນີ້, ຄັກແທ້
ແມ່ນບາມເຊົ້າທີ່ຝົນຕົກເຊົ້າໃຫມ່ໆ ຈະມີນ້ຳຄ້າງຢູ່ຕາມ
ໃບ ແລະ ຕາມຫນ່ວຍຫມາກຕ້ອງ ເຫັນແລ້ວສົດຊື່ນ
ເຢັນຕາດີ. ມັນເປັນກົກຕ້ອງກົກດຽວໃນສວນ ມີຫນ່ວຍດົກ
ຫນາແຕ່ຍັງຂຽວຢູ່, ທີ່ສຸກເຫລືອງກໍ່ມີພຽງສາມສີ່ຫນ່ວຍ
ທ່ືນ. ຫລາຍໆງ່າກໍ່ອາດຈົບພວກນ້ອງນ້ອຍສາມາດປັບ
ຈັບເຖິງໄດ້.

ພວກນ້ອງນ້ອຍດົກລົງກັນວ່າ ຖ້າໃຫ້ມັນສຸກຫລາຍໆ
ຫນ່ວຍພໍແບ່ງປັນກັນກໍ່ອາດຈົງຈະຂຶ້ນປິດເອົາມາກິນ. ດຽວ
ນີ້ມີແຕ່ແບ່ງຫມາກຕ້ອງ ດ້ວຍຄວາມພາກພູມໃຈ ແລະ

ບາງເທື່ອກໍພາກັນກິນນ້ຳລາຍເອື້ອກໆ.

ພວກນ້ອງນ້ອຍມາສວນນີ້ເພື່ອອອກແຮງງານ ຂຸດ
ຫນານປູກມັນຕົ້ນ ມັນດ້າງ ແລະ ເຜືອກໃນບາມພັກໂຮງ
ຮຽນ. ການຈັດຕັ້ງແບ່ງເປັນສອງຈຸ ແລ້ວໄຮມກັນເປັນ
ຫນ່ວຍ. ມີສະມາຊິກທັງຫມົດ ໒໖ ຄົນນັບແຕ່ອາຍຸ ໗
ປີ ຫາ ໑໓ ປີ. ຫົວຫນ້າຫນ່ວຍຊື່ວ່າ ແພງບຸນ ອາຍຸ ໑໓
ປີ. ຫມົດບ້ານນີ້ມີສອງຈຸທໍ່ນັ້ນເພາະບໍ່ແມ່ນບ້ານໃຫຍ່ຕັ້ງ
ຢູ່ອ້ອມແອ້ມບະຄອນວຽງຈັນ.

ສວນທີ່ພວກນ້ອງນ້ອຍມາອອກແຮງງານ ເປັນສວນ
ຂອງສັກຄົນາຄົນຫນຶ່ງ ຊຶ່ງໄດ້ໂຕນຫນີໄປແລ້ວ. ເປັນສວນ
ທີ່ກວ້າງຂວາງຄືລວງກ້ວາງແທກໄດ້ ໔໐໐ ແມັດ, ລວງ
ຍາວ ໖໐໐ ແມັດ, ມີລວດຫນາມຫມາກຈັບລ້ອມຮອບ
ແຕ່ມີເຄື່ອງປູກບໍ່ຫລວງຫລາຍ, ເຫັນມີຕົ້ນມັ້, ຕົ້ນມ່ວງ,
ຕົ້ນລຳໄຍ ຢ່າງລະບໍ່ຮອດ ໓໐ ຕົ້ນ. ບອກນັ້ນກໍມີຕົ້ນກ້ວຍ
ຢາຍຢູ່ທົ່ວ ແຕ່ບໍ່ງອກງາມເພາະມີຕົ້ນໄມ້ອື່ນໆ ແລະ
ຫຍ້າຫຸ້ມເປັນປ່າອີ່ໄດ້.

ເມື່ອຕອນທີ່ມາຖາງໃຫມ່ໆ ນັ້ນມີນ້ອງນ້ອຍຫລາຍຄົນ,
ຈົມໄປຕ່າງໆ ບາງ ເຊັ່ນ:

- "ຊິໄຫວບໍ່ເປັນປ່າຕົ້ນຈັງຊີ".

- "ຖາງໄປຫນ້າ ທາງຫລັງຊ້າປົ່ງຂຶ້ນມາ".

- "ຖ້າເຈົ້າຂອງຄົນມາ ມັນຊິບໍ່ຈັດກາບເຮົາວ່າລະ!".

ຕໍ່ຄໍາເວົ້າເຫລົ່ານີ້ ແພງບຸນ ຫົວຫນ້າຫນ່ວຍໄດ້ເວົ້າ
ລົມໃຫ້ທຸກຄົນ ຄ່ອຍເຮັດໄປເທື່ອລະຫນ້ອຍສົມກັບເທື່ອ
ແຮງຂອງຕົນທີ່ເປັນເດັກນ້ອຍ. ຈຸ່ຫນຶ່ງຖາງໃຫ້ໄດ້ເນື້ອທີ່
ສໍາລັບສອງຫລືສາມຫນາບກໍພໍ, ທີ່ສໍາຄັນແມ່ນການບົວ
ລະບັດຮັກສາ ບໍ່ໃຫ້ມັນຮົກເຮືອເຕັມແດ່ຫຍ້າ.

ກຸ່ງວກັບເຈົ້າຂອງເດີມນັ້ນ ບໍ່ມີທາງວ່າຈະກັບຄືນມາ
ດອກ ເພາະມັນເປັນພວກກົດຂີ່ຂຸດຮີດ ກິນເລືອດເນື້ອເທື່ອ
ແຮງຂອງປະຊາຊົນ. ເຖິງຈະກັບຄືນມາກໍເຮັດຫຍັງໃສ່ໃຜ
ບໍ່ໄດ້ ເພາະບ້ານນີ້ມີກອງຫລອບທີ່ເຂັ້ມແຂງ ສິ່ງຊອມ
ເບິ່ງການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັດຕູຢ່າງທັນການ. ອີກແນວ
ຫນຶ່ງກໍຄືວ່າ ເຖິງການຈັດຕັ້ງຈະມີແຕ່ສະມາຊິກເປັນເດັກ
ນ້ອຍ ແຕ່ເມື່ອມີຄວາມສາມັກຄີກັນ ມັນກໍເປັນກ້ອນກໍາລັງ
ອັນຫນຶ່ງທີ່ແຂງແຮງ ສາມາດດ້ານທານສັດຕູທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ
ໃຫ້ປະລາໄຊລົງໄດ້. ຕົວຢ່າງມົດໃຕນ້ອຍໆ ສາມັກຄີກັນ
ເຂົ້າກໍສາມາດເອົາຊະນະແມງໄມ້ໃຕໃຫຍ່ໆໄດ້ ແລະ ພາ
ກັນລາກແກ່ໄປເຖິງເຮືອນຮັງສໍາເລັດ.

ການມາອອກແຮງງານຢູ່ສວນນີ້ ທຸກຄົນເອົາເຂົ້າມາ

ກິນນໍາສໍາລັບຕອນທ່ຽງ. ຜ່ານການຂຸດໜາບຜັກ ຜູ້ໃດກໍ
ກິນເຂົ້າແຊບ ທັງເວົ້າປອກກັບຢ່າງມ່ວນຊື່ນ ແລະ ໂສກັບ
ວ່າຖ້າເປີດໂຮງຮຽນຈະສະເໜີ ໃຫ້ທາງໂຮງຮຽນ ມາເຮັດ
ສວນເພີ່ມເພີ່ມຜະລິດຜົນຢູ່ບ່ອນດຽວກັນນີ້.

ບອກຈາກເອົາອາຫານການກິນໃສ່ຖົງມາແລ້ວ ແພງ
ບຸນບັງມີຢາແກ້ເຈັບທ້ອງ ຢາໃສ່ບາດພ້ອມດ້ວຍຜ້າພັນ
ບາດມາພ້ອມ ເພື່ອກຽມໄວ້ຖ້າມີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເຈັບທ້ອງຫລື
ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຂະນະເຮັດວຽກ ກໍຈະໄດ້ແກ້ໄຂປິ່ນປົວຂຶ້ນ
ດ້ວຍທັນ. ແຕ່ມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້ ບັງບໍ່ມີໃຜໄດ້ຮັບອັນຕະ
ລາບເທື່ອ.

ຕອນທ່ຽງນີ້ ຫລັງຈາກກິນເຂົ້າສວາຍແລ້ວແພງບຸນ
ບ່າງແລະລຽບໄປແຄມຮົ່ວບ່ອນທີ່ມີກົກໜາກຕ້ອງ, ຫຼຽວ
ເບິ່ງງ່າມໆນັ້ນ ແລ້ວກໍພົບວ່າໜາກຕ້ອງສຸກຫນ່ວຍໜຶ່ງ
ໄດ້ເສຍໄປ, ເບິ່ງຂ້ວນບັງໃຫມ່ໆ ສະແດງວ່າຖືກປິດເອົາໄປ
ມັນ. ແພງບຸນຊອກຫາຕາມພື້ນດິນເພາະສິ່ງໃສວ່າມັນ
ອາດຫລົ່ນລົງ, ແຕ່ກໍບໍ່ເຫັນ, ແນມໄປຢ່າຟາກຮົ່ວກໍເລີຍ
ເຫັນເປືອກເປັນບາງສ່ວນຖິ້ມຢູ່ໃຕ້ພຸ່ມໄມ້, ສະແດງວ່າຜູ້ໃດ
ຜູ້ໜຶ່ງໃນຄະນະໄດ້ລັກກິນໜາກຕ້ອງແລ້ວ.

ແພງບຸນກໍບໍ່ຄິນໄປຫາຫມູ່ທ່ານນັ້ນພັກຜ່ອນຢູ່ແລ້ວແຈ້ງ

ວ່າ ມີຜູ້ໄປລັກກິນໝາກດ້ອງຫນຶ່ງຫນ່ວຍ. ຫລາຍຄົນຈົມ
ເສຍດາຍ ແຕ່ທຸກຄົນກໍປະຕິເສດວ່າບໍ່ໄດ້ລັກ, ແພງບຸນ
ເວົ້າຂຶ້ນແບບໃຫ້ຜູ້ລັກສໍານຶກມິດໂດຍສ້າງເລື່ອງຂັດວະວ່າ:

- " ລັກກິນໝາກດ້ອງພຽງຫນ່ວຍດຽວ ພວກເຮົາພໍ
ຍົກໂທດໃຫ້ຖ້າຮັບສາລະພາບ. ແຕ່ທີ່ເປັນຫວ່າງກໍຄືວ່າ
ເຈົ້າຂອງເກົ້າເຄີຍສາບແຊ່ງໄວ້ວ່າ ຜູ້ໃດມາລັກກິນໝາກ
ໄມ້ຢູ່ໃນສວນນີ້ໃຫ້ເຈັບທ້ອງດາຍ. ຖ້າແມ່ນລັກກິນໝາກ
ດ້ອງກໍໃຫ້ມັນຄາຢູ່ໃນທ້ອງ ແລ້ວແຕກຫນໍ່ເປັນຕົ້ນຄາຢູ່
ທ້ອງ. ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຈັບປວດຕາມຄໍາສາບແຊ່ງ, ເຮົາຂໍປາຍ
ປານີໃຫ້ຫມົດທຸກຄົນ. ຜູ້ໃດໄດ້ລັກຂໍໃຫ້ກິນເພື່ອກັນໄວ້.
ເຮົາປົວພະຍາດ ເອົາກັນໄວ້ ດຶກວ່າປ່ອຍໃຫ້ກັນດາຍ ບ້ອນ
ໝາກດ້ອງພຽງຫນ່ວຍດຽວ, ປານີຜູ້ລະເມັດ "

ແພງບຸນເວົ້າແລ້ວ ກໍປາຍປາໃຫ້ສະມາຊິກຈົມຄົບ,
ຈາກນັ້ນກໍພາກັນພັກຜ່ອນຕໍ່, ເວົ້າລົມກັນຄືດັ່ງບໍ່ມີຫຍັງ
ເກີດຂຶ້ນ.

ເວລາຜ່ານໄປຮອດບ່າຍສອງໂມງ ອັນເປັນເວລາອອກ
ແຮງງານອີກ. ແພງບຸນບ່າຍໄປຫາກິນໝາກດ້ອງຊຶ່ງຢູ່
ໄກປະມານ ໔໐ ແມັດ ແລະ ສັງຫມູ່ໄວ້ວ່າໃຫ້ນໍ້າໄປຫາ
ເທື່ອລະຄົນໂດຍຈະຮ້ອງຊື້ເອົາ.

ແພງບຸນເລີ່ມຮ້ອງຊື້ເທື່ອລະຄົນໃຫ້ເຂົ້າໄປພົບແລ້ວ ກໍ
ຖາມຫາຢາເມັດທີ່ໄດ້ຢາຍໃຫ້ໄວ້. ແຕ່ຄົນທີ່ຫນຶ່ງຮອດຄົນ
ທີ່ສິບບ້ຽມຢາຢູ່ຄົບທຸກຄົນ. ມາຮອດຄົນທີສິບເອັດ ເປັນ
ນ້ອງນ້ອຍອາຍຸ ຊູ ປີຊື່ວ່າ ດອມ. ເມື່ອຖືກຖາມຫາຢາ
ເມັດ, ດອມຫນ້າເຫລືອງມ້ານ ທັນໃດ ແລ້ວຕອບກະຕຸກ
ກະຕັກວ່າໄດ້ເຮັດເຮັບແລ້ວ.

ດ້ວຍຄວາມມີໄຫວພິກດີ ແພງບຸນເວົ້າຂຶ້ນວ່າ:

- "ຖ້າບອກມາຊຶ່ງວ່າໄດ້ກິນຢາເມັດນັ້ນແລ້ວຈະເປັນ
ການດີ ບໍ່ມີໃຜລົງໂທດດອກ, ເປັນການກ້າຫານອີກທີ່ຮັບ
ສາລະພາບ".

ດອມເຮັດສືຫນ້າເຂິນໆ ແລ້ວຖືກຫົວເມັອມກັບເວົ້າວ່າ:

- "ຂ້ອຍກິນແລ້ວເພາະຢ້ານເຈັບທ້ອງ".

- "ຢ້ານເຈັບທ້ອງເພາະກິນຫມາກດ້ອງແມ່ນບໍ່?".

- "ແມ່ນ...ແມ່ນແລ້ວ".

- "ດີແລ້ວເດຮູ້ຈັກກິນຢາກັນໄວ້ ເອົານ້ອຍຫນຶ່ງເມັດ,
ຖ້າເຈັບຂຶ້ນມາແທ້ໆຈຶ່ງກິນ".

ແພງບຸນຍິນຢາໃຫ້ແລ້ວກໍຊື້ແຈງຕໍ່ໄປວ່າ ອາການ
ເຈັບທ້ອງນັ້ນຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ເດັດຂາດ, ບໍ່ສນ ການສາບ
ແຊ່ງຂອງເຈົ້າຂອງສວນ ຫລື ຜູ້ໃດກໍຕາມ. ແກ່ນຫມາກ

ຕ້ອງຫລືຫມາກໄມ້ທຸກຊະນິດທີ່ຄົນກິນກິນເຂົ້າໄປນັ້ນຈະບໍ່
ແຕກຫນ້ອອກຈາວໄດ້ຈັກເທື່ອ ມັນຝົນວິທະຍາສາດ ແລະ
ເປັນໄປບໍ່ໄດ້ແທ້ໆ. ມີແຕ່ແມ່ພະບາດເທົ່ານັ້ນທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນ
ເຮົາເຈັບທ້ອງ, ມັນເຂົ້າໄປໃນເວລາຄົນກິນອາຫານທີ່ຖືກ
ແມງວັນຕອມ, ດື່ມນ້ຳບໍ່ສະອາດ, ຈັບອາຫານເຂົ້າປາກ
ໂດຍບໍ່ລ້າງມືສາກ່ອນ ເຫດນີ້ແຫວລະທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນເຮົາເຈັບ
ທ້ອງ, ບໍ່ແມ່ນບ້ອນເຈົ້າຂອງສວນສາບແຊ່ງ ຫລືມືບິສາງ
ເຮັດຫຍັງໃສ່ດອກ. ເຈົ້າຂອງສວນມັນໄປຂຸດຮິດຫລືສີ່ໂກງ
ນາຈັງມີເງິນຊຸດິນເຮັດສວນໄດ້ກ້ວາງຂະຫນາດນີ້, ເມື່ອມັນ
ຫນີແລ້ວ ກໍເອົາເຮັດເປັນຂອງສ່ວນຮວມແມ່ນຖືກຕ້ອງ ບໍ່
ເປັນພິດເປັນໄພຫຍັງຫມົດ. ບຶກໍເຮັດຫຍັງໃຫ້ຄົນບໍ່ໄດ້
ເພາະມີແຕ່ກະດກ ບໍ່ມີຊີວິດຈິດໃຈ. ມີແຕ່ແມ່ພະບາດ
ເທົ່ານັ້ນທີ່ເຮັດໃຫ້ຄົນເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍຢູ່ທຸກມື້ນັ້ນ.

ຕອນທ້າຍແພງບຸນສັນລະເສີນຕອມ ທີ່ກຳຫານບອກ
ຄວາມຈິງ, ເຮັດພິດແລ້ວກໍາສາລະພາບພິດ, ອັນນີ້ເປັນ
ຄຸນສົມບັດຂອງນັກປະຕິວັດ. ຕອມມີອາລົມດີຂຶ້ນທີ່ໄດ້ສາ
ລະພາບພິດ, ມີຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຕໍ່ຕົນເອງ ແລະ ປາດຸະ
ຫນາປາກເຮັດອັນໃດອັນ ຫນຶ່ງ ເພື່ອທົດແທນຄວາມພິດ
ພາດເທື່ອນັ້ນ.

- "ປູກດັບໄມ້ໃສ່ສວນນີ້ສາຈັກສິບຕົ້ນ ລະແມ່ນດີທີ່
ສຸດ" ແພງບຸນສະເຫນີແນະ.

- "ໄດ້ ຂ້ອຍກ້າເບ້ຍຫມາກມ່ວງ ຫມາກລຳໄຍໄວ້
ແດ່ແລ້ວ. ປູກຊາວດັບກໍໄດ້".

ມື້ຕໍ່ມາ ຕອມເອົາເບ້ຍຫມາກໄມ້ມາປູກໃນສວນ ໂດຍ
ວາງລະຍະຫ່າງກັນປະມານ ຫຼ ແມັດ ແພງບຸນເປັນຜູ້ແນະ
ນຳວ່າຄວນປູກໃສ່ບ່ອນໃດແດ່. ມີຫມູ່ອີກຫລາຍຄົນອາສາ
ສະມັກປູກດັບໄມ້ ຊ່ອຍດ້ວຍຈິດໃຈຫ້າວຫັນ ແລະ ຕ່າງກໍ
ພາກພູມໃຈທີ່ໄດ້ປູກດັບໄມ້ໃນສວນແຫ່ງນີ້ ບໍ່ດົນການປູກ
ດັບໄມ້ກໍສຳເລັດລົງ. ແລ້ວທຸກຄົນກໍອ່ວຍຫນ້າໃສ່ການ
ຂຸດຫນານປູກມັນຢ່າງເປັນຂະບວນຕໍ່ໄປ. ພວກນ້ອງນ້ອຍ
ດັງຫນ້າໃສ່ວຽກຈົນເທື່ອໄຫລໄຄຍ້ອຍ ຢ່າງບໍ່ເຄີຍເປັນມາ
ກ່ອນ, ແລະ ເບິ່ງຄືວ່າການໄດ້ເຮັດວຽກນັ້ນເປັນເລື່ອງທີ່ບັນ
ດານ້ອງນ້ອຍເອກອ້າງພູມໃຈ, ຕ່າງກັບແຕ່ກ່ອນຊຶ່ງຍາມ
ພັກໂຮງຮຽນເຊັ່ນນີ້ ພວກເຂົາມີແຕ່ພາກັນຫລົບຫມາກບີ
ຫລົບຢ່າງບ້ວງ ຫລົບຫມາກລີ້ ແລະ ໄລ່ຢອກກັນເປັນ
ແຊວງ, ສ້າງຄວາມລຳຄານແກ່ພໍ່ແມ່ເອອຍອ້າຍທຸກຄົນ.
ດຽວນີ້ເຂົາຮູ້ຈັກຮັກແພງຊ່ອຍເຫລືອກັນ ຮູ້ຈັກອອກແຮງ
ງານ ຮູ້ຈັກໃຊ້ເວລາໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດ. ບໍ່ຄືແກ່ຕ່ອນ, ພວກ

ເຂົາເອົາແຕ່ການຫລິ້ນ ແລະ ບິນແຊວ.

ຫລັງຈາກທີ່ຕອນເອົາດັບໄມ້ມາປຸກແລ້ວ ຫມູ່ຜູ້ອື່ນກໍ
ປະຕິບັດນຳ ໂດຍຊອກຫາເບ້ຍດັບໄມ້ມາຜູ້ລະສິບຫລໍ່ຊາວ
ເບ້ຍ ແລ້ວພາກັນປຸກຢ່າງເປັນຂະບວນ. ມີຫລາຍຄົນເອົາ
ແກ່ນຫມາກໄມ້ເຊັ່ນ: ຫມາກມ້, ຫມາກລຳໄບ, ຫມາກ
ຮຸ່ງ ມາກ້າຢູ່ສວນນີ້ເພື່ອຈະປຸກໃນໂອກາດຕໍ່ໄປ. ແຕ່ລະ
ຄົນພະຍາຍາມປຸກດັບໄມ້ ທີ່ໄດ້ຫລາຍໆ. ຟັງ ສຽງເວົ້າ
ກັນເປັນບິນໆວ່າ:

- "ອີກຫ້າຫົກປີ ດັບລຳໄບເຮົາກະຊິເປັນຫມາກ"

- " ດັບມ່ວງເຮົາເປັນໄວ, & ປີປາຍກະວ່າໄດ້ກິນ
ຫມາກ".

- " ບາດຕອນເຮົາເປັນບ່າວນີ້ ມາຂຶ້ນກິນຄືຊຸ່ມ່ວນ".

ມີຜູ້ຫນຶ່ງເວົ້າໄປໄກກ່ວານັ້ນອີກວ່າ:

- " ບາດລຸກເຮົາໃຫຍ່ມາ ກະຊິໄດ້ບອກໃຫ້ມັນຮູ້ລະ
ວ່າດັບມ່ວງເຫລົ່ານີ້ພໍ່ເອງເປັນຜູ້ປຸກ".

ການເຮັດຫນາບ ແລະ ປຸກມັນຂອງພວກນັ້ນອາດສຳ
ເລັດລົງພາຍໃນສອງອາທິດ. ມີການແບ່ງປັນມັນກັນເມື່ອບົວ
ລະບັດຮັກສາ. ສ່ວນການປຸກດັບໄມ້ ຍັງດຳເນີນຢູ່ຕໍ່ໄປ
ເລື້ອຍໆ ເພາະເນື້ອທີ່ຍັງກວ້າງຂວາງ. ເບ້ຍຫມາກໄມ້ກໍ

ບັງຫລາຍ, ແລະ ທີ່ສຳຄັນກໍຄືສະມາຊິກ ແຕ່ລະຄົນຫ້າວ
ຫັນຕໍ່ການປຸກດົບໄມ້ຢ່າງບໍ່ປຸກຢ່ອນ. ພວກເຂົາຢາກໃຫ້
ສວນແຫ່ງ ນີ້ເຕັມໄປດ້ວຍດົບຫມາກໄມ້ທີ່ເຂົາເອງ ເປັນ ຜູ້
ປຸກ, ຢາກໃຫ້ຄຸ້ມບ້ານຂອງເຂົາມີຫມາກໄມ້ກິນຢ່າງອຸດົມ
ສົມບູນຕະຫລອດເວລາ.

- " ປຸກດົບໄມ້ແມ່ນຮັກຊາດ " ເຂົາວ່າ.

ຈຈຽມຂໍຢ່າງ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ຄັ້ງໜຶ່ງ ບໍ່ທັນດົນນານບັງຄອກ, ມີຈຈຽມໂຕໜຶ່ງ
ເຂົ້າໄປຫາກິນຢູ່ເທິງເພດານຫ້ອງ ຂອງເຮືອນຫລັງໜຶ່ງ.
ມັນສະຫນຸກກິນແມງໄມ້ ທີ່ມາຕອມຄອກໄຟຟ້າ ຢ່າງ
ຫລວງຫລາຍ, ມີທັງແມງເມົາ, ແມງມັນ ແມງບໍ້ ແລະ
ອື່ນໆ.

ຈຈຽມໂຕນີ້ພົບວ່າ ໂຕເອງໄດ້ມາຢູ່ບ່ອນເຫມາະສົມ
ແລ້ວຈຶ່ງບໍ່ຍ້າຍຫນີໄປທາງໃດ ອາໄສແຕ່ເພດານຫ້ອງນີ້
ຈອບມອບຄອບສວາບກິນແມງໄມ້ເປັນປະຈຳທຸກມື້ ໂດຍ
ສະເພາະ ບາມ ກາງຄືນ ທີ່ຄອກໄຟຟ້າສົ່ງແສງສະຫວ່າງ
ແຈ້ງ, ມັນຈະແນບຢູ່ກັບເພດານ ບໍ່ເຫນັງບໍ່ດົງ ສ່ວນ
ຕາເຫລືອດໄປເຫລືອດມາເພື່ອເບິ່ງເຫຍື່ອ, ເມື່ອແມງໄມ້

ໄຕໄດມາຈັບຢູ່ໃກ້ມັນກໍສວາບລຶດໂລດ ຖ້າໄຕໄດຢູ່ໄກ ມັນ
ກໍຄ່ອຍໆເລືອໄປຫາ ແລ້ວໄປຢຸດຢູ່ບໍ່ໃກ້ບໍ່ໄກ ຄອບເບິ່ງບິດ
ຫນຶ່ງຈຶ່ງສວາບກັບໂລດ. ເມື່ອມັນໄດ້ແມງໄມ້ໄຕອ່າວໃຫຍ່
ມັນຈະບໍ່ກັບຫັນໄດ ເພາະແມງໄມ້ມັນຈະດັນແຕ່ວຽງທັງພີ
ປີກ ແລະ ດິດແຂ່ງດິດຂາ. ແຕ່ມັນຈະເອົາແມງໄມ້ທີ່ຄາບ
ຢູ່ໃນປາກວັດໃສ່ພັນເພດານ ສຽງດັງຕົບຕົບຫລາຍບາດ
ຈົນແມງໄມ້ມີດຊ້ອຍມ້ອຍບໍ່ເຫນັງບໍ່ຕົງແລ້ວມັນຈຶ່ງກິນ.

ການທີ່ມີສຽງຕົບຕົບຂຶ້ນນັ້ນ ເຮັດໃຫ້ຄົນພາຍໃນເຮືອນ
ເຂົ້າໃຈບິດ ຄິດວ່າມີແຂກຄົນມາເຄາະປະຕູຫລືຝາເຮືອນ,
ບາມໄດ້ທີ່ມີສຽງດັງກ່າວດັງຂຶ້ນ ທ້າວພັນມັກຖືກພໍ່ ຫລື
ແມ່ສັ່ງໃຫ້ເຂົ້າໄປເບິ່ງໃນຫ້ອງນີ້, ແຕ່ທຸກເທື່ອທ້າວພັນບໍ່
ພົບເຫັນຫຍັງເລີຍ. ຫລາຍເທື່ອຫລາຍທີ່ເຂົ້າ ທ້າວພັນ
ກໍຄິດຢ້ານ, ຢ້ານວ່າແມ່ນຜີຫລອກ ຢ້ານຈົນຂົນຫນາວ
ແຕກເບື້ອກຽງ.

ລືມບອກໄປວ່າ ຈຶ່ງມໄຕນີ້ກໍຂຶ້ນຢ້ານທັງຂ້ອຍ. ບາມ
ໄດ້ທີ່ມີຄົນເຂົ້າມາຫ້ອງນີ້ ມັນຈະແລ່ນຫລິບເຂົ້າໄປໃນ
ຫລິບຂ້າງຝາຫລືຕາມຮ່ອມເສົາໄປລີ້ຢູ່ຈົນບໍ່ມີຄົນແລ້ວມັນ
ຈຶ່ງຄ່ອຍອອກມາ, ບໍ່ມີໃຜຈະຄິດທ້າລາຍດັບສູນມັນດອກ
ເພາະມັນບໍ່ໄດ້ເຮັດແນວເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຄົນ ແຖມມັນຍັງ

ເປັນປະໂຫຍດອີກຊ້າທີ່ກິນແມງໄມ້ຕ່າງໆ ລວມທັງບຸງນໍາ
ດ້ວຍ.

ແນວໃດກໍຕາມມັນກໍຍັງຢ້ານ ແລະ ຂ້ອາຍ, ພໍແຕ່ມີ
ຄົນໄຂປະຕູປັບ ມັນກໍຟ້າວແລ່ນຫລີບໄປລີ້ບໍ່ຍອມໃຫ້ໃຜ
ເຫັນໃດ.

ຄໍາມ້ຫນຶ່ງ ຈີ້ຈຽມໃຕ້ນີ້ຄາບແມງບີ້ໄຫຍ່ໄດ້, ມັນເອົາ
ແມງບີ້ວັດໃສ່ເພດານດັງຕົບຕົບຫລາຍບາດ, ທ້າວພັນຖືກ
ພໍ່ສັ່ງໃຫ້ເຂົ້າໄປເບິ່ງ, ລາວຖອບຫລັງບ້າວໆເພາະຢ້ານ
ຈົນຕົວສັ່ນ. ເມື່ອເຫັນອາການຢ້ານກົວຂອງລູກດັງນັ້ນ ຜູ້ພໍ່
ກໍຕົກລົງໄປເບິ່ງເອງ. ລາວຄ່ອຍໄຂປະຕູແງ້ມໄວ້ແລ້ວສ່ອງ
ເບິ່ງເທິງສົມຄວນແຕ່ກໍບໍ່ເຫັນຫຍັງ, ຄາວຫນຶ່ງ ດໍ່ມາຈີ້
ຈຽມໃຕ້ນີ້ກໍວັດແມງບີ້ໃສ່ກັບເພດານບ່ອນຊຸກັບປະຕູສຽງ
ດັງຕົບຕົບອີກ. ລາວແຫງນສ່ອງເບິ່ງແລ້ວກໍໄຂປະຕູເຂົ້າ
ໄປທັນໃດ, ຝ່າຍຈີ້ຈຽມຕົ້ນລົກໃຈວາງແມງບີ້ແລ້ວກໍແລ່ນ
ເຂົ້າຫລີບບານປະຕູ ພໍລົກັບປະຕູຖືກງັບເຂົ້າເລີຍ ຫນົບຈີ້
ຈຽມຈົນແປ ຕາຍກັບເທົ່! ຜູ້ພໍ່ເອ້ນລູກຊາຍຜູ້ມັກຢ້ານເຂົ້າ
ມາເບິ່ງໃກ້ໆແລ້ວເວົ້າວ່າ.

" ບໍ່ມີຜິດອກຢູ່ຫ້ອງນີ້ ຫລືຢູ່ໃສກໍຕາມ. ສຽງດັງຕົບ
ຕົບ ນັ້ນແມ່ນຈີ້ຈຽມຄາບແມງໄມ້ວັດໃສ່ເພດານເພື່ອໃຫ້

ແມ່ງໄມ້ຕາຍແລ້ວມັນຈຶ່ງກິນ. ພໍດີພໍ່ເຂົ້າມາ ມັນຢ້ານ
ເລີຍແລ້ວຫລິບເຂົ້າບ່ອນນີ້ ແລ້ວກໍຖືກປະຕູຫນີບຕາຍ,
ຢ້ານຫລາຍ ຕາຍຊ້ານບລະ!"

ຕົວຕະຫລົກອາຍ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນຍາວົງ

ໃນບັບດາຊາວຫນຸ່ມ ພວກເຮົາທີ່ມາອອກແຮງງານ
ເຮັດສວນຜັກສາມັກຄີຢູ່ແຄມທົ່ງແຫ່ງນີ້. ມີທ້າວແຈ້ເປັນ
ຄົນເວົ້າຈາຕະຫລົກ ສ້າງບັນຍາກາດພົດພົບຈົນພວກເຮົາ
ລົມຄວາມອົດເມ້ອຍໄປໄດ້.

ລາວມັກມີຄວາມເວົ້າຕະຫລົກອອກຈາກປາກເຮັດ ໃຫ້
ຫມູ່ໄດ້ຫົວເລອຍໆ. ໂດຍທີ່ຫມູ່ເປັນຄົນຕໍ່າເຕັຍສົມກັບຊຸ
ແຈ້ ຫມູ່ກໍເລີຍມັກເວົ້າປອກ, ແຕ່ຫມູ່ກໍມີຄວາມເວົ້າຄັກໆ
ຕອບຫມູ່ຕາມປະສາຄົນເຕັຍສຽງຫອງ.

ຫມູ່ວ່າ: "ຕໍ່າເຕະບໍ່ໂຄ່ນ ແຕ່ບໍ່ເຕະຫົວຖະຫລໍ່າໄປ
ໄດ້" ເວົ້າແລ້ວກໍທໍາທໍາຂຶ້ງກ້າວ ເຮັດໃຫ້ຫມູ່ຫົວເຮຮາ.

- "ແຄ່ງຂາຫນ້າບາວສໍາໄດ ກໍ?" ຫມູ່ຜູ້ຫນຶ່ງຮ້ອງ
ຖາມ.

- "ສາມແສນວາແມງມີ" ຫມໍຕອບ.

- "ສົງໄສບາວຄ່າສາມວາແມງມີທໍ່ນັ້ນ" ຫມໍເບີບ.
ແລ້ວພວກເຮົາກໍພາກັນຫົວຈິນໄສ້ຂົດໄສ້ໄຂ.

ບອກຈາກເວົ້າຕະຫລົກແລ້ວ ທ້າວແຈ້ຍັງມີຄວາມສາ
ມາດເຮັດສຽງຫລໍ່ສອນສຽງສັດຮ້ອງໄດ້ຢ່າງແບບນຽບເຊັ່ນ :
ສຽງໜາເຫົ່າ, ໜາຫອນ, ໜາຫວງດູກ, ໜາຖືກຄ້ອນ.
ການເຮັດສຽງໜາຕາມອາການຕ່າງໆ ນີ້ຫມໍເຮັດໄດ້ຄື
ຫລາຍ ຫມໍເພື່ອນຕ່າງກໍສັບລະເສີນໃນຄວາມສາມາດ
ຂອງຫມໍ.

- "ຫມໍແຈ້ຍສາມາດອີຫລີ" ຫມໍວ່າ.

- "ເອ້! ຫ້າມເວົ້າປັນ" ລາວປະກາດໃຫ້ທຸກຄົນ
ຊາບ, ແຕ່ພວກເຮົາຊ້າແຮ່ງຫົວ.

ບອກຈາກເຮັດສຽງໜາແລ້ວ ລາວຍັງເຮັດສຽງໄກ່ຂັບ
ໄກ່ກະດາກ ສຽງກົບ ສຽງຂຽດ ແລະ ອື່ນໆ.

ຫມໍເວົ້າວ່າ ໃນໂລກນີ້ຫມໍໜ້າຍເທິສຸດແມ່ນເປັດຄາບ
ປົງ ແລະ ຢ້າຍເທິສຸດແມ່ນປົງຄາບເປັດ. ແລ້ວຫມໍກໍດອດ
ຖາມວ່າ: " ໃຕ້ກໍເຄີຍເຫັນບໍ່ອັນປົງຄາບເປັດຫນ້ ?".

ຫມໍຕອບວ່າ ຍັງບໍ່ທັນເຄີຍເຫັນ ແຕ່ນີ້ກໍຄິດເຫັນເອົາ.

ຫມໍຄູ່ທຸກຄົນຕ່າງກໍໄດ້ມ່ວນ ໄດ້ຫົວນໍາການຕະຫລົກ

ຂອງທ້າວແຈ້ ແຕ່ມີບາງເທື່ອກໍຮູ້ສຶກອັດອັດໃຈເພາະຫມໍ
ຕະຫລົກເກີນຂອບເຂດ, ການຕະຫລົກນັ້ນ ກໍເປັນການດີຢູ່
ທີ່ເຮັດໃຫ້ຫມໍຄູ່ທຸກຄົນມ່ວນ ແຕ່ຖ້າເກີນໄປກໍບໍ່ເໝາະສົມ
ແລະເສຍວຽກເສຍການ, ໂດຍສະເພາະຍາມມາອອກແຮງ
ງານ ຫມໍເຮັດວຽກຕ້ອງເປື້ອງເຫ້ອ ແຕ່ທ້າວແຈ້ເປື້ອງນ້ຳ
ລາຍ, ໃນກອງປະຊຸມສຳຫລວດ ກໍເຄີຍມີການສົ່ງຂ່າວຕໍາ
ຫນິເຖິງລາວກ່ຽວກັບຄຳເວົ້າຊຶ່ງມີຫລາຍອັນບໍ່ເໝາະ ສົມ
ແຕ່ທ້າວແຈ້ກໍຍັງເປັນແຈ້ຜູ້ເກົ່າຢູ່ເລື້ອຍໆມາ.

ຂະນະທີ່ພວກເຮົາສຸມເຫ້ອແຮງໃສ່ການຂຸດກັບ ສວນ
ຜັກຢ່າງເອົາໃຈໃສ່ນັ້ນ ທ້າວແຈ້ຍ່າງໄປທີ່ຄັນນາບໍ່ໃກ້ບໍ່ໄກ
ແລ້ວຫມູ່ບລົງບັ້ງພຸ່ມຫຍ້າ ແລະ ເຮັດສຽງຂຽດຮ້ອງດັງ
ແອ້ວ ແອ້ວ !

ສຽງແອ້ວ ແອ້ວຄືຂຽດຖືກຈູຄາບດັງຢູ່ດົນເຕີບ ແລ້ວກໍ
ມືດໄປ, ບໍ່ດົນກໍດັງຂຶ້ນມາໃຫມ່. ຫມໍຄູ່ຫລາຍຄົນຫົວຂັ້ວນ
ເພາະຫມໍເຮັດສຽງໄດ້ຄືຫລາຍ ແລະກໍມີບາງຄົນຮ້ອງບອກ
ໃຫ້ຫມໍກັບມາເຮັດວຽກແຕ່ບໍ່ເປັນຜົນ.

ຫມໍເຮັດວຽກໄປ ຟັງໄປ. ສຽງແອ້ວ ແອ້ວ ກໍດັງມາ
ຈາກພຸ່ມຫຍ້າເປັນຄັ້ງເປັນຄາວ. ບຶດຫນຶ່ງຕໍ່ມາ ທຸກຄົນ
ກໍຕົກໃຈເພາະເຫັນທ້າວແຈ້ແລ່ນກະຟຸບກະຟາບໄປຕາມ

ໄຮ່ນາ ແລ້ວກໍແລ່ນວົນກັບຄືນມາຫາຫມູ່ດ້ວຍທ່າທາງອີ
ເລີເປີເສີ ທັງຮ້ອງວ່າ: " ຊ່ວຍແດ່! ງູໄລ່ ງູໄລ່...! "

ຫມູ່ຄູ່ຫລຽວເຫັນງູໄລ່ຕືດໆ ມານຳຫລັງດັ່ງນັ້ນກໍພາ
ກັນຄ້ວາເອົາຈົກເອົາສຽມແລ່ນໄປໃສ່. ບາງຄົນເອົາດ້າມ
ສຽມຟາດ ບາງຄົນເອົາຈົກສັບ ຟັງສຽງຮ້ອງ ສຽງໃສເຫລັ
ກັນເປັນອັກກະທົກ. ສຸດທ້າຍງູດົວນັ້ນຂາດເປັນທ່ອນໆ,
ເປັນງູເທົ່າດົວຂະໜາດທ່ໍແຂນ ສີດຳໆ.

ສ່ວນທ້າວແຈ້ຫນ້າລ່າດາດາຍ ຂາສັ່ນຢູ່ປັກໆເວົ້າກະ
ຕຸກກະຕັກວ່າ: " ບໍ່ຮູ້ວ່າມັນ...ມັນເລືອມາແຕ່ທາງໃດ.ພໍ...
ພໍມາບເຫັນມັນກໍບໍ່ຄິດຈົກ ສິ່ງສຽງຟຸ່ຟຸ່. ເຮົາລັ່ມຕັກ
ຫງາຍກິ່ງໄປຫລາຍຮອບແລ້ວຈິ່ງລຸກແລ່ນ ມັນໄລ່ນຳຕືດໆ
ຄັນຫມູ່ບໍ່ຊ່ອຍແລ້ວແມ່ນເຮົາດາຍ... "

- " ນັບລະເຮັດສຽງຂຽດຮ້ອງ ງູມັນນຳຫາຂຽດລະບໍ່"
ຫມູ່ຜູ້ຫນຶ່ງເວົ້າຂຶ້ນ. ແລ້ວສຽງໃສ່ເຫລັກໍດຳເນີນຕໍ່ໄປ.

ຕະຫລອດມືນນັ້ນ ຫລັງຈາກເຫດການຕົກອົກຕົກໃຈ
ແລ້ວ ທ້າວແຈ້ບໍ່ມີເລື່ອງຕະຫລົກເລີຍ.

ນວນດອມ

ໂດຍ: ອຸທິນ ບຸນອາວົງ

ຫລາຍໆຄົນມັກຖາມເຮົາວ່າ : ບາງຊື່ເຈົ້າວ່າຈັ່ງໃດ ? ອາຍຸຈັກປີ ? ພໍ່ຊື່ຫຍັງ ? ແມ່ຊື່ຫຍັງ?

ເຮົາຕອບວ່າ ເຮົາຊື່ນວນດອມ ອາຍຸ ໖ ປີ, ພໍ່ຊື່ວ່າ ນວນ ແມ່ຊື່ດອມ, ເມື່ອເຮົາເກີດມາເພິ່ນເລີຍໃສ່ຊື່ໃຫ້ໂດຍ ເອົາຊື່ພໍ່ກັບແມ່ມາປະສົມກັນເປັນນວນດອມ, ສ່ວນນາມສະ ກຸນນັ້ນແມ່ນຖະຫນອມວົງ.

ຄອບຄົວເຮົາມີ ໗ ຄົນນຳກັນຄື: ພໍ່ຕູ້, ແມ່ຕູ້, ພໍ່, ແມ່, ເຮົາເອງ ແລະ ນ້ອງອີກສອງຄົນ. ເຮົາເປັນລູກກົກ, ນ້ອງ ຜູ້ຖັດໄປເປັນຜູ້ຊາຍອາຍຸ ໔ ປີ, ຜູ້ສຸດທ້າຍເປັນຍິງອາຍຸໄດ້ ຂວບປາຍ ຊຶ່ງພໍ່ເອ້ນເປັນລູກສາວຫລ້າ ແຕ່ແມ່ວ່າບໍ່ແມ່ນ ເທື່ອ, ໝາຍຄວາມວ່າເຮົາຍັງມີນ້ອງເກີດມາອີກຢູ່.

ພໍ່ເປັນພະນັກງານໂຮງງານຂອງລັດຫລື ວິສາຫະກິດ, ແມ່ຢູ່ບ້ານເບິ່ງແຍງເຮົາ ແລະ ນ້ອງທັງລ້ຽງຫມູ່, ເປັດ, ໄກ່,

ໄກ່ໆໆ ແລະ ເຮັດສວນຜັກ. ແມ່ປູກຜັກບັ້ງ ຜັກຫອມ
ຫລາຍຊະນິດ ມັນດ້າງ ໜາກພິກ ໜາກເຂືອ ແລະອື່ນໆ.
ຍາມແລ້ງມາແມ່ປູກຜັກກາດ ຜັກກະລຳປີ, ຜັກບົວ ຜັກ
ທຽມ ໜາກແລ່ນ ແລະ ອື່ນໆ. ຄອບຄົວເຮົາບໍ່ໄດ້ຊື້ຜັກກິນ
ເພາະເຮົາມີເກືອບທຸກຢ່າງ. ມີບາງເທື່ອທ່ານແມ່ຊື້ຜັກສະ
ເມັກ ຜັກກະໂດນ ຜັກຕົວ ແລະຜັກຫວານເພາະຜັກເຫລົ່າ
ນີ້ເກີດຢູ່ຕາມປ່າ.

ເຮົາມັກເກືອເປັດ ເກືອໄກ່ຊ່ອຍແມ່, ບາງເທື່ອກໍເກືອ
ຫມູ ເຮົາມັກເບິ່ງເປັດນ້ອຍກິນຮຳ, ມັກເບິ່ງຫມູນ້ອຍກິນ
ນົມແມ່ຂອງມັນ ພວກເຮົາມີຫມູນ້ອຍຫົກໂຕ ມັນກຳລັງຂີ້
ດີ ແລະ ບາດກັນດູດນົມ, ບາງເທື່ອມັນໄດ້ຂຶ້ນຢ່າງແມ່ຂະ
ນະທ້າແມ່ມັນນອນຕະແຄງຢູ່. ບາງເທື່ອມັນລອດປ່ອງອອກ
ຈາກຄອກແລ້ວໄປເລາະຫລິ້ນຢູ່ຕາມກາງບ້ານ. ແມ່ມັກ
ບອກເຮົາໄປໄລ່ຕ້ອນມັນກັບຄືນເມື່ອຄອກສະເຫມີໆ ເພາະ
ຢ້ານຫມາກດ້ມັນ, ເຮົາແລະນ້ອງພາກັນຈັບໄມ້ແສ້ແລ້ວກໍ
ແລ່ນໄລ່ປ່ອງມັນກັບຄືນເມື່ອຄອກຫາແມ່, ມັນແລ່ນຫລິບ
ຫລິກ ແຕ່ເມື່ອເຮົາໄລ່ທັນແລ້ວເອົາແສ້ຟາດຫລັງ ມັນກໍ
ຮ້ອງອິດໆ... ໄລ່ຫມູນ້ອຍເທື່ອໃດ ເຮົາທັງເມື່ອຍທັງມ່ວນ
ແລ້ວກໍພາກັນຫົວແອ້ກໆ.

ຄອບຄົວເຮົາມີຄວາມສຸກສະບາຍດີ ມີຄວາມສາມັກຄີ
ຮັກແພງກັນ ແຕ່ມີບາງເທື່ອພໍ່ກິນເຫລົ່າເມົາມາແລ້ວກໍ
ເວົ້າສຽງຮ້າຍໆໃສ່ແມ່ ແລະ ບາງເທື່ອກໍຮ້າຍໃສ່ຂ້ອຍແລະ
ນ້ອງໆ. ຂ້ອຍຢ້ານພໍ່ເວລາເມົາເຫລົ່າຢ້ານເພິ່ນດີ ເພາະ
ເມື່ອເມົາມາແລ້ວພໍ່ມີທ່າທາງເປັນມິດຈັກເມັດ, ມີແຕ່
ເຮັດກະພິດກະພັດ. ພໍ່ມັກກິນເຫລົ່າເລອຍໆ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນ
ເມົາທຸກເທື່ອດອກ, ປົກກະຕິພໍ່ຊື້ເຫລົ່າມາໄວ້ເຮືອນເທື່ອລະ
ແກ້ວແລ້ວດອງຢາໄວ້ ແລະ ເຫຍ່ນກິນມີລະຈອກຫລືສອງ
ຈອກ, ເມື່ອຫມົດແລ້ວພໍ່ກໍທົງໄປຊື້ກິນຢູ່ຮ້ານຊື່ໆ ດັ່ງ ຢູ່
ປາກທາງເຂົ້າສູ່ບ້ານເຮົາ, ບໍ່ດົນກໍເຫັນພໍ່ຊື້ເຫລົ່າເປັນ
ແກ້ວມາໄວ້ເຮືອນອີກ.

ບາມພໍ່ກິນເຫລົ່າເມົາມາ ບໍ່ແມ່ນດອນມີຫມູ່ມາຊວນ
ໄປກິນ ໃດບສະເພາະລຸງປ້ອງຢູ່ໂຮງການດຽວກັບພໍ່. ລຸງ
ປ້ອງມາຫາພໍ່ເລອຍໆ ດອນເລີກການ ແລ້ວກໍພາກັນໄປ
ບັງກິນເຫລົ່າຢູ່ຮ້ານແຄມທາງໃນຄຸ້ມທີ່ເຮົາຢູ່. ບາມໃດກິນ
ເຫລົ່າກັບລຸງປ້ອງ ພໍ່ເມົາໂລດ. ເມົາແລ້ວກໍກັບມາເຮືອນ
ເວົ້າສຽງດັງໆ ທ່າທາງພິດພັດ. ເຫັນພໍ່ເມົາເຫລົ່າແລ້ວ
ເຮົາບໍ່ຢາກເຮັດຫຍັງ ບໍ່ຢາກໃຫ້ພໍ່ເຫັນເພາະຢ້ານພໍ່ຮ້າຍ,
ເຮົາບໍ່ຊັງພໍ່ດອກແຕ່ຄິດຊັງລຸງປ້ອງທີ່ບາມໃດມາຊວນພໍ່ໄປ

ກິນເຫລົ້າແລ້ວພໍ່ເມົາມາໂລດ.

ເມື່ອເຫັນລູງປ້ອງມາຫາພໍ່ຢູ່ເຮືອນ ແມ່ນັກຈົມວ່າ:

- "ມາຊວນກັບໄປກິນເຫລົ້າອີກແລ້ວ, ເມົາຕາມເຄີຍອີກ".

ເຮົາເຫັນວ່າຄອບຄົວເຮົາມີເລື່ອງບໍ່ສະບາຍໃຈ ກໍ່ແມ່ນຍາມພໍ່ເມົາເຫລົ້າ ແລະ ການທັບພໍ່ເມົາເຫລົ້າກໍ່ຍ້ອນມີໝູ່ມາຊວນໄປກິນ ໂດຍສະເພາະລູງປ້ອງເປັນຕົວການ. ເຮົາຄິດຊຶ່ງລູງປ້ອງຂັ້ນນໍາສູ່ມື້.

ມີໝູ່ລູງປ້ອງມາຫາພໍ່ຢູ່ເຮືອນອີກ, ສ່ວນພໍ່ຍັງບໍ່ທັນມາແຕ່ການເທື່ອ. ເຮົາຍ່າງເຂົ້າໄປຫາລູງປ້ອງແລ້ວວ່າ:

- "ລູງປ້ອງຢ່າພາພໍ່ໄປກິນເຫລົ້າເດີ, ພໍ່ກິນເຫລົ້າເມົາມາແລ້ວມາຮ້າຍໃສ່ຫລານ, ຕອນພໍ່ບໍ່ເມົາເຫລົ້າພໍ່ຮັກຫລານຫລາຍໆ. ຢ່າພາພໍ່ໄປກິນເຫລົ້າເດີລູງປ້ອງເດີ...".

ລູງປ້ອງເອົາມືລຸບຫົວເຮົາ ແລ້ວກໍ່ຫົວຢູ່ໃນຮູຄໍ. ບໍ່ດົນພໍ່ກໍ່ມາຮອດ ແລ້ວພໍ່ ແລະ ລູງປ້ອງກໍ່ພາກັນລົງເຮືອນໄປ. ມັນພໍ່ກັບມາເຮືອນໂດຍບໍ່ເມົາເຫລົ້າ ຫນ້າຕາແຈ່ມໆທໍາມະດາ, ພໍ່ອຸ່ມເອົາເຮົາແລ້ວກໍ່ດົມແກ້ມສອງສາມບາດ.

- "ນວນດອມນັ້ນສະຫລາດເປັນຕາຮັກອີຫລີ" ພໍ່ວ່າ.

ນັບແຕ່ມັນມາ ບໍ່ເຫັນລູກປ້ອງມາເຮືອນເຮົາ ຈົນເວ
ລາຜ່ານໄປຕັ້ງສອງເດືອນຈຶ່ງເຫັນລູກປ້ອງມາຫາພໍ່ ແລະ
ຊວນກັນໄປກິນເຫລົ້າອີກ, ແຕ່ພໍ່ກັບມາເຮືອນໂດຍບໍ່ເມົາ
ເຫລົ້າເລີຍ. ເຮົາຮັກພໍ່ຫລາຍຂຶ້ນ ຫລາຍຂຶ້ນ ທຸກມື້.

ແມ່ຄ້ານ້ອຍປ່ຽນໃຈ

ໃດຍ: ດວງຈໍາບາ

- "ໂອ້ຍ, ຊື່ມາກະບໍ່ໄດ້ດອກ - ເອົາສາມມັດຊາວຫ້າ
ສະ".

ສຽງແມ່ຄ້ານ້ອຍ ອາບບໍ່ທັນພໍສອນສາວດັງຈອດໆ ຢູ່
ກາງເທລາດແລງນ້ອຍ, ຜູ້ຊື່ຄັງຈະອັດໃນຄວາມເປັນກະ
ບວນຂອງເດັກນ້ອຍນັ້ນ ກໍ່ເລີຍຕົກລົງເອົາຫມາກເຂືອ ວິ
ພຸດ ຕາມລາຄາທີ່ຝ່າຍຂາຍຕ້ອງການ ທັງທີ່ຜູ້ຊື່ບັງຈັມ
ພິມພໍາຢູ່ວ່າຫມາກເຂືອພວມຖືກ, ເຮັດໃດຈັ່ງວ່າມັດລະ
ວິ ຫນ້ອຍທໍ່ນັ້ນເປັນເຫດໃຫ້ສາວແມ່ຄ້ານ້ອຍດອດຄືນອີກ
ວ່າ:

- "ໂຫ້ຂ້ອຍເປັນຫຍັງ - ເຈົ້າເທາະປ້າ. ຫມາກເຂືອ
ຫມົດຕໍາໄດ້ກໍາໄລນໍາແຕ່ຊາວກີບ" ບາງເວົ້າລາກສຽງບາວ

ທ່າທາງກະດັດກະດັດ.

ພໍ່ຜູ້ຊຸຈ່າຍເງິນແລ້ວຍ່າງກາຍໄປຮອດໄກ, ຈັນແດງ
ສາວແມ່ຄ້າບໍ່ອບກໍບໍ່ເງິນໃບຊາວກັບຂັ້ນອວດຫມໍ່ຜູ້ຢູ່ໄກ.

- "ເຮົາວ່າຫມາກເຂືອຊິເຫລືອອິກຕັມນັ້ນນະ".

ແລ້ວບໍ່ອບບໍ່ນານ ຈັນແດງກໍອອກປາກອ້ອນວອນຄົນ
ຍ່າງກາຍອີກວ່າ:

- "ຊຸອບຂະນ້ອຍແດ່ຍາປ້າ ຫມາກເຂືອເກັບມາ
ຫວ່າງຫນຶ່ງນັ້ນ".

ຄັນພໍ່ຍາປ້າ ຜູ້ນັ້ນສົນໃຈບໍ່ອບຄຳວ່າ "ເກັບມາຫວ່າງ
ຫນຶ່ງນັ້ນ" ຈັນແດງກໍຕໍ່ຄວາມໃຫ້ວ່າ "ເອົາແມ້... ຂະນ້ອຍຊິ
ຂາຍເລ, ມີ ມັດຊາວຫ້າ, ພ້າວເມືອຄຳແລ້ວ" ສຽງມາງ
ອອດອອບຄືປາກແລ້ວຈາກຕະຫລາດເຮັ່ງ.

ຄວາມແມ່ນນັ້ນ ຈັນແດງຮູ້ສຶກປາກເມືອເຮືອນໄວແທ້,
ເຖິງແມ່ນຜັກຫລາຍແນວຈະຍັງຢາຍເຕັມໄຕະນ້ອຍ ແລະ
ຄົນຊຸຂາຍຍັງເລາະເຕັມຕະຫລາດຢູ່ ຈັນແດງກໍບໍ່ຫວ່າງໃບ
ອີກແລ້ວ. ນາງຮູ້ສຶກປວດຄຶງຄືໄດ້ແບກຫາບມາຫນັກ,
ຜ່ອງສັບເສືອທີ່ນຸ່ງແຂ່ງຝົນ ແມັດ ຝອຍ ມາແຕ່ຕະຫລາດ
ຫນອງດ້ວງກໍຫາມາແທ້ງຄັກເອົາຫວ່າງຄຳບາມຄົນໄຮມ
ຕະຫລາດນີ້ເອງ.

ຈັນແດງເປັນແມ່ຄ້ານ້ອຍ, ນ້ອຍທັງອາຍຸເພາະຈັນ
ແດງຫາກໄດ້ ໑໒ ປີເຕັມ ແລະ ນ້ອຍທັງທຶນ, ຈັນແດງ
ມີເງິນດ້າມ ໔-໕ ຮ້ອຍກີບ. ແຕ່ເຊົ້າຕ້ອງຍ່າງໄປລັດຢູ່ຕະ
ຫລາດຫນອງດ້ວງເຫມົາເອົາຫນໍ່ໄມ້ເປັນລ່າ, ຫມາກເຂືອ
ຫມາກເພັດ, ຜັກຕ່າງໆແລ້ວຫາບຍ່າງມາຕະຫລາດນ້ອຍ
ຢູ່ຄຸ້ມບ້ານດົນ, ມານັ້ງສອມນັ້ງເລັມ, ເຮັດມັດເຮັດພ້ວ, ອັນ
ຫ້າອັນສິບ. ຂາຍຢູ່ຮອດຄ່າ ແລ້ວຈັນແດງກໍໄດ້ກຳໄລນີ້
ຫນຶ່ງບໍ່ຕໍ່າກວ່າຫນຶ່ງຮ້ອຍຫາສອງຮ້ອຍກີບ ທັງໄດ້ຊື້ຂອງ
ກິນຫລິ້ນຢູ່ຕະຫລາດຢ່າງບໍ່ອັນ, ເປັນຕົ້ນເຂົ້າປຸ້ນ, ນໍ້າ
ຫວານຕໍ່າຫມາກຮຸ່ງ ໆລໆ ທີ່ມີຂາຍຢູ່ຕະຫລອດວັນ.

ດ້ວຍເງິນກຳໄລນີ້ ຈັນແດງມັກຊື້ປາເມືອໃຫ້ແມ່ປົນໃສ່
ແລງຫລິ້ນກໍໄດ້ກ່ວຍ ອ້ອຍເມືອດ້ອນນ້ອງໆ.

ມີໄດ້ຂາຍບໍ່ຂາດ, ຜັກເຫລືອເປັນກຳໄລ ຈັນແດງກໍ
ຫອບເມືອໃຫ້ແມ່ເຮັດກິນ.

ຄືນ ບຸນຝົນລາລຶນ ລວດນີ້, ຈັນແດງຕາກຝົນຫາບຜັກ
ຍ່າງມາແຕ່ຕະຫລາດໃຫຍ່ ແລ້ວນຸ່ງເຄື່ອງປຽກຂາຍຫມົດ
ແລງ, ຜັກກໍເລີຍເຫລືອອີກ. ແຄບແຕ່ໄດ້ຄ່າຫມາກເຂືອ
ຫ້າສິບຫວ່າງກໍດື່ມກັນ.

- " ເຮົາຊື້ເມືອດອກ, ສີເຈັບຫົວໆນ່າ " ນາງບອກໝູ່

ຜູ້ນຶ່ງໃກ້ຊິງຂາຍຫມາກກ້ວຍນໍ້າສາມຫວີ, ຫມາກກຸ້ງ
ໃຫຍ່ ໔-໕ ຫນ່ວຍ ກໍຍັງບໍ່ທັນກຸ້ມທົບຄືກັນ.

- " ເອົາ ! ຜັກອີດກັບຫມາກເຜັດນີ້. ໃຕເອົາເມື່ອກິນ
ໃຫ້ແດ່, ຄັນເຮົາເອົາເມື່ອຕ້ອງຖືກອີແມ່ດ່າ, ຂອງວ່າຢູ່ສວນ
ກໍມີເຕັມແຕ່ບໍ່ແກ້ບມາຂາຍໃຫ້ລາວ "

ຈັບແດງພາບດ່າ, ສັກໄມ້ຄານ, ບ່າງອອກຈາກຕະ
ຫລາດຢ່າງແປ້ງລ່ອຍ. ສຽງຫມູ່ຮ້ອງນໍາຫລັງວ່າ: " ມີອັນ
ກະມາດ່ວານ " ດັງວ່ອນໆ.

ແຕ່... ຈັບແດງບໍ່ໄດ້ເດົາຮູ້ອະນາຄົດ. ມີອັນຂອງຈັບ
ແດງກາຍເປັນມືທັນນາງໄປລົງ ຕະຫລາດ ບໍ່ໄດ້ ສາແລ້ວ.
ນາງໄຂ້ດິນໃຕຮ້ອນປານໄຟ, ບໍ່ກ່ວາແຕ່ຈະນໍາປາແກ້ເຈັບ
ຫົວລົງໄປທໍ່ໃດ, ໄຂ້ນັ້ນກໍບໍ່ສວ່າງເປັນ. ປານນັ້ນກ່ອນຈະ
ລົງເຮືອນໄປກາຍ ຜູ້ພໍ່ຍັງຈົມພູມໆ ໃຫ້ໄດ້ຍິນວ່າ:

- " ເກີນມັນບໍ່ໄດ້ວຽກຍ້ອນ, ຄັນຢູ່ເຮືອນລະແມ່ນບາດ
ເຈັບແລ້ວ, ອັນຊິຫາຊ່ອຍເກືອຫມູ່, ເກືອໄກ່ແມ່ນບໍ່ມີ ".
ມີສອງມາ ນາງຍັງໄຂ້ແຮງຢູ່, ພໍ່ແຮງຈົມແຮງວ່າ:

- " ເຮັດຫຍັງບໍ່ຄິດບໍ່ເຄື່ອງ. ອັນໄປຊອກເສຍເວລາ
ເຮັດຫລັບນໍາຕະຫລາດ ແລ້ວມັນໄດ້ຫຍັງດຽວນີ້, ເຈັບມາ
ລະບາກ, ແມ່ເພິ່ນກໍບໍ່ບອກບໍ່ຫ້າມກັນ, ເອົາ ! ປົວເອົາກັນ

ບາດນ້ຳ^໕ .

- " ພໍ່ແດງກະດາບ, ສຽງແມ່ຕອບພໍ່ນ້ຳນິມສິບ, ນັ້ນ
ກະປວດຢາກເຮັດນ້ຳຫມູ່ເຂົ້າຍາມພັກໂຮງຮຽນ "

- " ນັ້ນລະ... ນັ້ນພາກັນຄິດຕາຍໆ ເສຍເວລານ້ຳ
ແນວບໍ່ໄດ້ປະໂຫຍດ, ນັ້ນພາກັນສ້າງສາຫຍັງຂຶ້ນມາອັນ
ຂາຍກັນອັນໆຢູ່ນ້ຳດິນບ້ານນີ້ ຮື ! ບໍ່ຖືກນະໂຍບາຍພັກແລະ
ລັດເລີຍ. ເບິ່ງດູ ພາກັນຫາແຕ່ຊຸກຖຸກ-ຂາຍແພງ, ອອກ
ຈອກ-ແອັກແຈັກ, ເສຍເວລາຢູ່ຫນ້າຫມູ່ນີ້, ບໍ່ສ້າງບໍ່ຜະ
ລິດເພີ່ມພູນຫຍັງເລີຍ, ຢູ່ບ້ານຢູ່ເຮືອນ ຫລືກຫຍ້າສວນບໍ່
ດົມເຂົ້າຫມູ່ຊ່ອຍແມ່ບໍ່, ເຮັດສ້າງຢູ່ເຮືອນຫນ້າບັງຊຸດ. ອັນ
ນີ້ໄປຫາຂາຍຂອງຂຸດຮີດໄທບ້ານ, ມັດໜາກເຂືອ ໜໍ່ໄມ້
ເອົາກຳໄລກັນໜ້າດ້ານໆ "

ທັງທີ່ໄຂ້ຫນ້າປວດໜ້າປວດຕາຈົນມືນບໍ່ໄດ້ ຈັບແດງ
ກໍເດົາທ່າທາງພໍ່ອອກ, ພໍ່ເວົ້າສຽງຮ້າຍກ້ອງດັງແບບນີ້ ຄິ
ຕອນລາວລຸກຂຶ້ນເວົ້າຢູ່ບ່ອນປະຊຸມ ສະເໜີໃຫ້ ທຸກຄົວ
ເຮືອນເຮັດສວນຜັກສວນຄົວຢ່າງຕ່າງຫນ້າຕາມແນວທາງຊ
ບໍ່າຂອງພັກ ແລະ ລັດເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ປະເທດລາວເຮົາມີຜະ
ລິດຜົນດ້ານກະເສດກຸ້ມດິນເອງພາຍໃນເວລາສອງ - ສາມ
ປີນີ້ ຊຶ່ງພັກເວົ້າແທ້ທ່າຈິງ. ດຽວນີ້ຢູ່ເຮືອນມີຫມູ່ເປັນສິບ,

ເປັດເປັນຮ້ອນ ໄກ່ກໍຮ້ອນ. ສວນພັກສວນຄົວເຫລືອກິນ.
ແຕ່ຈັມແດງພວມຖືຄຶງໄຂ້ ຄິດນຳຄຳພໍ່ວ່າຄ້ອນຄ້ອນແລ້ວ
ກໍມ້ອຍຫລັບໄປ.

ເມື່ອຊວາດຮູ້ເມື່ອມາ ຈັມແດງຮູ້ສຶກວ່າໂຕເອງໜາວ
ສະບັບຈົບຄາງກະໄຕສັບກັບໆ ດຶງຜ້າຫົ່ມຕຸ້ມເຂົ້າປານໃດ
ກໍບັງສັບສະທ້າຍຢູ່ໃນອົກ, ຫັນໃຈກໍຝືດປານຖືກຂັງຢູ່ໃນ
ຫ້ອງນ້ອຍໆ. ບາງຫລົງຮ້ອງຫາແມ່ອອກມາໃນທັນໃດ.

- " ຈັມແດງ... ລຸກຫຍັງມາຄາງແທ້ " ແມ່ໄປໂລມາ
ລຸບຫນ້າຜາກຢ່າງຕົກໃຈ.

- " ຮ້ວາຍ! ຄຶງນີ້ມາຮ້ອນກະດັກກະດັ້ແທ້. ພໍ່ແດງ
ເອັຍ... ລຸກຊື່ຊຸກແລ້ວຫນ້າເບິ່ງແດ່... ເຈົ້າກະດາຍ " ສຽງ
ແມ່ຮ້ອງເຫລືອໄຫລຂຶ້ນ. ຄົນທັງເຮືອນດົນມາປຸ້ມຫຸ້ມເປັນ
ການໃຫຍ່, ຜ່ອງສຽງບອກກັນຫາຫນ້າມາເປົ່າ ສຽງໃຫ້ແລ່ນ
ໄປເອີ້ນບາງຫມໍຊຶ່ງຢູ່ຄຸ້ມໄຕ້ນັ້ນມາ. ຜົນທີ່ສຸດກໍແມ່ນລົງ
ທ້າຍຢູ່ບ່ອນວ່າຈັມແດງໄຂ້ຂຶ້ນຈົບຊຸກ ແລະ ຫມໍຜູ້ມາເບິ່ງ
ກໍແນະນຳວ່າຕ້ອງເອົາໄປໂຮງຫມໍແຕ່ເຊົ້າ, ຄົນໄຂ້ສຽງແບບ
ນີ້ອາດມີອັນຕະລາຍ !.

* * *
* * *

ຈັນແດງມືນຕາຂຶ້ນພໍຮີບຮີ, ບາງຮູ້ສຶກວ່າໄຕເອງຖືກ
ມັດຖືກຈ່ອງໄວ້ວາດຫນຶ່ງ, ຮູ້ເມື່ອຄັກບາງຈຶ່ງແນມເຫັນ
ສາຍຢາງໂຍງຈາກແກ້ວສີຂາວມາໃສ່ແຂນດົນ.

- "ແມ່..." ບາງເປັ່ງສຽງຮ້ອງຫມິດເຮງ ແຕ່ສຽງກໍ
ລອດຮິມສົບພໍໄດ້ຍິນກັນໃກ້ໆ. ແມ່ງວາກມາ ແລະ ພ້າວ
ຄວາຈັບມືຈັນແດງບິບເປັນກາງເອົາໃຈ. ສີຫນ້າແມ່ບອກ
ວ່າດີໃຈສຸດທີ່ຍິ່ງທີ່ລູກປອດໄພ.

- "ແມ່ບາບັງນີ້ແມ່, ເຮົາເປັນຫຍັງ?" ຈັນແດງຄິດ
ບໍ່ພໍວ່າບາງເກີດເຫດຖືກລົດຕໍາກາງຖະຫນົນບໍ່ ຫລື ແນວ
ໃດຈຶ່ງມີແນວມັດຈ່ອງພັນທະນັ້ງແບບນີ້.

ແມ່ລຸບຫນ້າຜາກຈັນແດງຢ່າງຖະຫນອມ, ແສງຕາ
ສັກໃສ່ລູກດ້ວຍຄວາມຮັກຫ່ວງເຫລືອຈະພັນລະນາ.

- "ລູກໄຂ້ແຮງ ມາໂຮງຫມໍເພິ່ນວ່າເປັນປອດໄຄ, ໃສ່
ນ້ຳທະເລບໍ່ລູກຈະມີແຮງໄວຊື່ນນາ".

ຈັນແດງຫລຽວເບິ່ງແກ້ວນ້ຳທະເລ ແລ້ວກໍຕອດຫົວ
ຮັບ.

- "ເຮົາມາໂຮງຫມໍແຕ່ຫວ່າງໃດຊື່ນ?"

- "ສ່ຳ ສ່ຳ ສ່ຳ ລູກເມື່ອຍບໍ່ໄດ້ສະດີ ມີແຕ່ຄາງກັບເຫລືອ
ໄຫລໄປ, ພໍ່ແມ່ພາກັນຕົກໃຈຫມິດທົບ, ດີແຕ່ບາງຫມໍ

ສົມດີເພິ່ນຈ່າໃຫ້ເອົາມາໄວໆ, ບໍ່ຊັ້ນ... "ແມ່ເວົ້າຮອດຫັນ
ກໍຄານ້າຕາຫ້ງປໍ້.

- "ເກືອບເຮົາຕາຍຫວະແມ່" ຈັນແດງຕໍ່ຢ່າງບໍ່ຮູ້ດຽງສາ.

* * * *

ຊ້າມ້ໃຫມ່ມາ ແມ່ນາເຝົ້າປ່ຽນພໍ່ຊຶ່ງເຝົ້າແຕ່ກາງ
ຄົນ. ເວລາແມ່ນາແມ່ເອົາຂອງກິນ ມາສູ່ແນວແຊບໆ ສ່ວນ
ຫລາຍຂອງອ່ອນໆ ຄືເຂົ້າປຽກຫລືຫມາກກ້ຽງແນວ
ຫວານ, ແລ້ວກໍມີບາດພີ່ນ້ອງໃກ້ໆຫລາຍຄົນປ່ຽນຫນ້າມາ
ຢາມ, ຟັງສຽງລົມກັບກໍບໍ່ກາຍຄວາມວ່າ:

"ເກືອບນີ້ - ເກືອບແມ່ເອົາມາບໍ່ທັນ". ຫລືບໍ່ກໍ:

- "ອັນແມ່ນມັນໄປຕາກຝົນເຮັດຫຍັງກໍ ຈັ່ງວ່າເຈັບ
ປວດບ້ອນ"

ສ່ວນແມ່ປ້າແສນ ຄົນເຮືອນໃກ້ພໍ່ຮູ້ຂ່າວກໍນ່າມາຢາມ
ຄືກັນ. ສຽງລາວລົມຈອດໆນ່າແມ່ວ່າ:

- "ຂ້ອຍກະຢາກວ່າຄືພໍ່ແດງເຈົ້າຫັນລະ, ຢູ່ເຮືອນຢູ່
ຊານສ້າງສາ ຊື່ດີກວ່າໄປເລາະຄ້ວາໆໆຫມົດມີ. ເຈົ້າຮູ້ບໍ່
ອັນຕະຫລາດວ່ານີ້ ໃຜຊ້າວ່າແມ່ນບ້ອນດີ ຄວນໄປຄຸ້ນໄປ
ແກວ່ນເກາະ? ລຸກເລັກເດັກນ້ອຍເຮົາ ໃຜຕິດຕະຫລາດລະ

ແມ່ນຮອມຊື່ຮຸ້ຫລັກຮຸ້ສຸ້ ຮຸ້ດີວະ ຮຸ້ຮອດລັກ, ຂອງເຂົາເປັນ
ແນວນັ້ນອັນຢູ່ຕະຫລາດນະ... "ປ້າແສນເຮັດສຽງລາກ
ບາວ" ໄກຫໄກຕາຜູ້ໃຫຍ່ແລ້ວ ເງິນຄຳນີ້ຄືພ້າສອງຄົມ,
ຄົນບໍ່ຮູ້ດຽງສາໄປຈັບໄປຈ່າຍ ມີຫລາຍລະພາໄປແນວ
ດ່າງ".

ແມ່ເປັນຝ່າຍມິດພັງຕາມເຄີຍ. ຈັນແດງຈື່ວ່າແມ່ບໍ່
ເຄີຍຖຽງສຸ້ສິນຄວາມລົມໃເ. ນອກຈາກຕອບຄືນພໍ່ດ້າມຄຳ
ສອງຄຳ ສອງແມ່ - ປ້າລົມກັນກໍຢູ່ອ່າວໄກ. ບໍ່ອາດຮູ້ໄດ້
ວ່າແມ່ເຫັນພ້ອມນຳຄວາມເວົ້າປ້າແສນຫລືບໍ່, ແຕ່ປ້າ
ແສນກໍຄືເວົ້າຖືກ, ມັນແມ່ນຄວາມລາວແທ້ທົ່ວຢູ່ຕະຫລາດ
ຈັນແດງຕ້ອງຮຽນຮູ້ແອບເອົາເຫລ່ຫລ່ຽມກາຍຄ້າ. ໃຫມ່ໆ
ນັ້ນຈັນແດງກະດຽມປາກເມື່ອດີວະ, ດີວະຊຸດີວະຂາຍ, ແຕ່
ບໍ່ດົນຄວາມລ້ຽງ, ຄວາມທົ່ວຕ້ອງດັດແປງໂຕເອງໃຫ້ເຂົ້າສະ
ພາບການນຳຫມູ່ເຮັດໃຫ້ຄວາມເວົ້າລ່ຽມໄຫລ, ບາດສຽດສີ
ບາດຕະຫລົກແກມແທ້. ຈັນແດງຮູ້ດີວ່າບາງຕ້ອງດີວະ
ແລະດີວະຕໍ່ໄປເລື້ອຍໆຖ້າບາງຕ້ອງການຊື້ຂາຍເປັນຄືຫມູ່
ແມ່ຄ້າອື່ນໆ.

ຈັນແດງຍັງຄິດພ້ອກ - ແມ່ນຄວາມປ້າແສນແທ້ ຢູ່
ຕະຫລາດບໍ່ມີຄວາມສັດຊື່, ບໍ່ມີໃຈກ້ວາງເຜື້ອແຜ່ຕໍ່ກັນ ບໍ່

ວ່າຜູ້ຊຸບູຊາຍ ຫລາຍເທື່ອທຸກຊຸລມເອົາເງິນທອນ, ແມ່ຄ້າ
ທັງຫລາຍໂຮມທັງຈັນແດງເອງນັ້ນລະ ກໍຈະອັດສິບ ອັດ
ປາກມັງບ, ບໍ່ເອີ້ນນໍາພໍຄວາມ. ຢູ່ຕະຫລາດ ໃຜດີໃຜໄດ້,
ຕາຫລັກໄດ້ຕາໃບ້ເສຍ.

ສຽງປ້າແສນດັງຈອດໆຂັບອີກວ່າ:

- " ອັນຄວາມລົມອື່ນາງແດງເຈົ້າຄຸມນີ້ ມັນກະແຂງ
ກະຄົມອີກໄດ. ເຈົ້າຟັງເບິ່ງແມ້ມັນສົບຄວາມ, ໄລ່ຄວາມ
ຄົນປາກແພ້ຮູ້ເອົາໂລດ... ບິດພໍ່ບິດແມ່. ໄທດເຈົ້າລ້ຽງລູກ
ກໍຄືບໍ່ຜາກົດໂອບລົມເຂົາໃຫ້ກະດ້າງແບວ ນັ້ນ ນີ້ ກະ ຕະ
ຫລາດແມ່ນບໍ່ "

ແລ້ວຈັງມີສຽງແມ່ຕອບຫມ້ອບໆວ່າ:

- " ຂ້ອຍກະອຸກນໍາມັນບໍ່ຮູ້ແລ້ວ, ມັນບໍ່ຮູ້ເຮັດແລງ
ເຮັດງາຍນະແມ່ປ້າ. ຊາຫຍັງແຕ່ຊື່ຊື່ອບຫ້າງຢູ່ຫ້າງກິນ
ແຕ່ຫຍັງເຂົາ ຫ້າງຫໍ່ໃຫ້ພໍ່ເຂົາຍາມມີເຊົາຫນັກະ ຍັງ ບໍ່
ຫລ້ອນ. ແບວວ່າມັນບໍ່ຮູ້ຫົວກັບນັບຊານນລະ ບໍ່ເປັນກະ
ບວນຄືຊຸມເຮົາແຕ່ກັນແມ່ປ້າ. ໑໑-໑໒ ປີເຮົາລົດຄ້າແລງ
ຄ້າງາຍໄດ້ແລ້ວເອີຍ! "

- " ອ້າວ ! " ສຽງແມ່ປ້າແສນສອດຂັບຢ່າງໄດ້ທ່າ
" ຂອງມີເງິນຢູ່ມືນະຢູ່ຕະຫລາດກໍຍູ່ທ່າງຊື່ກິນ-ກິນຈັບກິນ

ແຈ້ບ-ບໍ່ຫ່ອນຊື່ສົນໃຈຢາກເຮັດຢາກເປັນ. ພວກແມ່ຄ້າ
ຕະຫລາດນັ້ນລະແມ່ນພວກບໍ່ເປັນແລງເປັນງາຍ ທ້ອງໄຕ
ອີ່ມລະເອົາ, ທ້ອງລຸກທ້ອງພົວເຂົາບໍ່ໄຊ່ຫົວຊາ, ເຫັນມາ
ຫລາຍແລ້ວ. ເຂົາຫາໄດ້ເຂົາກະຊື່ກິນຢູ່ຕະຫລາດຫນ້າລະ
ຫມິດ. ນັ້ງຢູ່ຫມິດມັກກະຊອກແຕ່ຊຸ່ແນວໃສ່ທ້ອງໄຕ ອັນໃດ
ແຊບຮູ້ຊື່-ຫາກບໍ່ຮູ້ເຮັດກິນ".

ຈັນແດງບອນສະແດງດັກຟັງ. ປ້າກັບແມ່ອາດຄິດວ່າ
ບາງຫລັບແຈບ ທີ່ແທ້ແລ້ວຈັນແດງໄດ້ຍິນໄດ້ຟັງທຸກຖ້ອຍ
ຄວາມ. ຫລາຍເທື່ອຈັນແດງຮ້ອນກົກຫວາບບໍ່ອນຄໍາ ເວົ້າ
ຂອງປ້າແສນ ແລະ ແມ່ມັນສຽບແທງຮອດແກ່ນໃຈ. ມັນ
ແມ່ນຄວາມພວກເພິ່ນແທ້ໆ-ຄັນວ່າເວົ້າທາງກິນຈັນແດງ
ກໍກິນແທ້ກິນວ່າ ລາງມີຂາຍຂອງບໍ່ທັນໄດ້ກໍາໄລກິນກ່ອນ
ແລ້ວ. ກິນຕາມກິນທ້ອງກໍບໍ່ເຄີຍຄືຈັກເທື່ອ ບຶດທ້ອງຊຸ
ບຶດທ້ອງເບັງ, ບາມກາງຄືນນອນກໍດັງອວາກອາກ, ເຈັບ
ບຶດເຈັບບັງວຈົນຢາກຮ້ອງຢາກຄາງ ອັນນີ້ຈັນແດງກໍເຄີຍ
ອໍາແມ່ ບໍ່ໃຫ້ຮູ້ນໍາ ຄອບຢ້ານແມ່ຖາມຫາແນວກິນ ນັ້ນ
ເອງ.

ເວົ້າເລື່ອງນີ້ເງິນຢູ່ມັນ ຈັນແດງຄິດພໍວ່າມັນປວດຢາກ
ຊື່ ແລະ ປົງໃຈຊື່ໄດ້ຄູ່ແນວ, ຈັນແດງບັງໄດ້ຊຸ່ຮອດແອບນໍາ

ແດງທາປາກ, ທີ່ແມ່ຄ້າມາລາະຂາບ, ຊຸມາແລ້ວກໍໄດ້
ເຊື່ອງມັບເຊື່ອງແມບ ບໍ່ຮູ້ຈະເອົາທາ ຂອງວ່າໃຜໆກໍບໍ່ທາ
ກັນ, ຄັນຈະທາໃຫ້ພໍກັບແມ່ ເຫັນກໍແຮ່ງຈະຖືກເພິນ
ດ່າ.

- "ແນວໃດພໍ່ເຂົາກະເວົ້າຄວາມຂາດແລ້ວ" ສຽງແມ່
ອອດໆຂຶ້ນຜ່າຄວາມຄິດຄໍານຶ່ງຂອງຈັນແດງ" ເຊົາແລ້ວນີ້
ກໍແມ່ນບໍ່ປາກໃຫ້ໄປນຶ່ງຕະຫລາດອີກ, ລາວວ່າເຮັດຄ້າ
ເລັກຄ້ານ້ອຍນີ້ແມ່ນພິດນະໂຍບາຍລະບອບໃຫມ່ຂອງເຮົາ,
ວ່າມັນເຮັດໃຫ້ຂອງໃນຕະຫລາດແພງຂຶ້ນໆ ກະແມ່ນ
ຄວາມລາວໄດ້ນີ້ປ້າ ຂາບຕໍ່ຫລາຍມືຂອງມັນກະແພງ.
ຈັ່ງວ່າຈັກຂ້ອບຊິລິມມັນແນວໃດ ຂ້ອບລະບໍ່ສູ້ຄວາມລິມ
ມັນຄືເຈົ້າຮຸນນີ້ແລ້ວ. ກັບພໍ່ຫັນເວົ້າກັນແມ່ນບໍ່ໄດ້ພໍຄວາມ,
ຄັນມັນບອມພັງເຮົາຈັກຫນ້ອຍກະບັງແຄນ". ແມ່ທັງເວົ້າ
ທັງຫັນໃຈໃຫຍ່ຊົງຄິດບາກເອົາແທ້ເອົາວ່າ.

ຈັນແດງພິກຄຶງ. ສຽງລິມຂອງແມ່ປ້າກັບແມ່ນິດໄປ
ກັບບາດ, ແຕ່ຈັນແດງປະຕິບາບກັບໂຕເອງແລ້ວວ່າຈະບໍ່
ໃຫ້ແມ່ໄດ້ອອກປາກບາກ. ຈັນແດງຈະບອກແມ່ເອງວ່າຈັນ
ແດງຈະບໍ່ໄປຂາບຂອງຕະຫລາດອີກແລ້ວ ຈະຊ່ອຍເພິນ
ພູນຜະລິດຜົນຢູ່ເຮືອນ ລ້ຽງເປັດໄກ່ ຂຸດຄຸມັນທັງຫນາບ

ພັກ. ຮອດບາມເຂົ້າໂຮງຮຽນກໍຈະຕັ້ງຫນ້າຮຳຮຽນເພື່ອປະ
ກອບສ່ວນໃນການສ້າງສາ ຕາມແນວທາງຊີບຳຂອງພັກ,
ຈັບແດງ ຈະບອກແມ່ເອງ ບໍ່ເປັນອີກແລ້ວ - ແມ່ຄ້າ
ນ້ອຍ.

ພິມທີ່ໂຮງພິມແຫ່ງຊາດ
ພິມຈຳນວນ 10.000 ຫົວ ຂະໜາດ 18 x 18,4
ພິມແລ້ວ ວັນທີ 28-5-1979

ລາຄາ 150 ກີບ